

12 2009

ročník XV

bulletin slovenskej advokácie

NEPREHLIADNITE!
Oznámenie SAK
o povinných
platbách advokátov

Rozhodnutia
súdného dvora ES
o predbežných otázkach
v trestných veciach

Kauzálna
príslušnosť
slovenských súdov
v kazuistickej interakcii

Procesné
spoločenstvo
v prípadoch **delenej**
zodpovednosti
za škodu

AKTUÁLNE

- 2 **Advokáti a november 1989**
JUDr. Anton Blaha
- 3 *Z nemeckej judikatúry*
**Obhajca zašiel príďaleko –
urazil nositeľa sudcovského talára**
- 4 **Bulletin advokacie prináša**
JUDr. Juraj Ďurovčík
- 8 **Zákutia mediálneho práva knižne**
Zuzana Krútko
- 9 **Oznámenie Slovenskej advokátskej komory
o povinných platbách advokátov**

ODBORNÉ PRÍSPEVKY

- 10 **Rozhodnutia súdneho dvora ES
o predbežných otázkach v trestných veciach**
JUDr. Anna Ondrejová
- 21 **Kauzálna príslušnosť slovenských súdov
v kazuistickej interakcii**
doc. JUDr. Daniel Jakubovič, PhD.
- 28 **Procesné spoločenstvo v prípadoch
delenej zodpovednosti za škodu**
(podľa ust. §182 a nasl. ZP
a podľa ust. §438 ods. 2 OZ)
JUDr. Mgr. Michal Mrva

SAK & SPRÁVY

- 32 **Zo zasadnutia Predsedníctva SAK**
- 32 **Memorandum o spolupráci**
- 33 **Pýta(j)te sa predsedníctva**
- 33 **Politické procesy v Československu**
- 34 **Advokátske skúšky**
- 34 **MLčanlivosť advokátov, ochrana údajov a e-justice**
- 35 **Hospitácia v Nemecku 2009**
- 38 **Zmeny v zozname advokátov
za obdobie od 16. októbra do 15. novembra 2009**
- 38 **Zmeny v zozname advokátskych koncipientov
za obdobie od 16. októbra do 15. novembra 2009**
- 40 **Dar Nadácie slovenskej advokácie**
- 42 **Prehľad ročníka 2009**

Vážené kolegyně, vážení kolegovia,

Slovenská advokátska komora sa v rámci portfólia svojich činností venuje rôznym aktivitám. Ako člen redakčnej rady s potešením konštatujem, že neoddeliteľnou súčasťou jej práce je aj publikačná činnosť zhmotnená v podobe Bulletinu slovenskej advokácie. Bulletin tento rok oslavuje 15. výročie samostatnej existencie a od svojho založenia prešiel výraznými grafickými úpravami a zmenou periodicity.

V rodine právnických časopisov patrí nášmu Bulletinu čestné miesto. Na budovaní jeho reputácie sa podieľali mnohí zástupcovia rôznych právnických profesií. Redakčná rada BSA im touto cestou vyslovuje poďakovanie za čas, námahu a tvorivé sily, ktoré Bulletinu venovali.

Na stránkach Bulletinu Vám pravidelne prinášame odborné príspevky. Redakčná rada ich pred uverejnením starostlivo posudzuje a víta Vaše reakcie a diskusné príspevky k nastoleným problémom a témam. Snažíme sa zameriavať na aktuálne poznatky zo slovenského aj európskeho právneho prostredia.

V snahe motivovať stálych mladých prispievateľov a poznať ich pohľad na právne problémy už ôsmy rok organizujeme publikačnú súťaž pre študentov právnických fakúlt, advokátskych koncipientov a mladých advokátov do 35 rokov. Súťaž sa teší veľkej popularite a pevne veríme, že záujem o ňu sa bude v ďalších rokoch zvyšovať.

Naše poďakovanie patrí všetkým, ktorí svojou kvalitnou prácou v podobe príspevkov a podnetných návrhov každý mesiac prispievajú k prehĺbovaniu právnych vedomostí a právneho cítenia nielen advokátov, ale aj ostatnej právnickej verejnosti.

JUDr. Ing. Imrich Flášík
advokát, podpredseda redakčnej rady

Príjemné prežitie vianočných sviatkov,
pohodu, spokojnosť a šťastie všetkým čitateľom
Bulletinu slovenskej advokácie žela

redakcia

Advokáti a november 1989

Popudom na napísanie tejto spomienky na novembrové dni v roku 1989 boli tohtoročné jesenné skúšky advokátskych koncipientov, ktoré sa zhodou okolností konali tiež v novembri a dokonca takmer v rovnakom čase. Pri odpovedi jedného koncipienta z advokátskeho práva som sa ho opýtal: *Keď hovoríte o orgánoch komory, viete, kedy vôbec vznikla Slovenská advokátska komora?* Koncipient chvíľu váhal, potom šťastný, že na to prišiel, povedal: *V roku 2003, predseda.* Bol som nemilo prekvapený z odpovede nášho kandidáta na post advokáta. Zároveň som si vedel vysvetliť jeho omyl, lebo študoval aktuálny zákon o advokácii z roku 2003 a nezaujímal sa natoľko o históriu a udalosti, teda ani o november roku 1989, ani o obdobie, ktoré po ňom nasledovalo. Nevenoval pozornosť tomu, že novembrové obdobie bolo prelomové aj v našom profesionálnom advokátskom živote.

Dôsledok novembrových udalostí v činnosti slovenskej advokácie sa prejavil v niekoľkých smeroch. Túto významnú udalosť každý prežíval osobne i účasťou a ich podporou na verejných demonštráciách, ktoré v tom čase prebiehali. Na Predsedníctve Ústredia slovenskej advokácie (ako sa vtedy dnešná komora volala) sme tiež na november 1989 primerane reagovali. Prijali sme uznesenie, že sa ospravedľujeme všetkým advokátom, ktorí boli postihnutí našimi predchodcami, v minulom režime núteným odchodom z advokácie, boli z nej vylúčení, bolo im znemožnené vykonávať advokáciu alebo boli akýmkoľvek spôsobom neprávom diskriminovaní za svoje presvedčenie, postoje alebo obhajobu. Hoci v tom čase prijímanie advokátov patrilo do krajských združení, ponúkli sme všetkým postihnutým so súhlasom ich predsedov a podnetu predsedníctva možnosť návratu medzi nás.

Druhým krokom, na ktorom sme sa zhodli na predsedníctve, bolo urýchléné zvolanie členských schôdzí krajských advokátskych združení (Bratislava a kraje Západoslovenský, Stredoslovenský a Východoslovenský), aby advokáti rozhodli, ako budeme ďalej postupovať a zhodli sme sa aj na zvolaní celoslovenskej mimoriadnej konferencie advokátov. A to nielen za účasti delegátov, ako to bolo stanovené vo vtedy platnom zákone o advokácii, ale za účasti všetkých slovenských advokátov. Považovali sme to za také prelomové obdobie v živote našej organizácie, o ktorom nemohli rozhodovať len vtedajšie orgány, ale všetci advokáti. Celý výbor vedenia slovenskej advokácie, aj ja osobne, sme sa riadili zásadou, že pre našu ďalšiu činnosť nie je rozhodujúce ako koho osobne zasiahli trosky padajúceho bývalého režimu, ale je rozhodujúce, čo prosperie celej advo-

kácii, každému advokátovi. Tento princíp sme uplatňovali v celej našej ďalšej praxi.

Rozhodnutia, ktoré spomínam a rokovania, ktoré nasledovali, sa odohrali v priaznivej atmosfére, po zrušení článku IV. Ústavy o eliminovaní vedúcej úlohy komunistickej strany. Atmosféra rokovaní komisií, výborov, členských schôdzí advokátov bola otvorená, podnetná a prevažne vecná. Do diskusie s kritikou i so svojimi návrhmi sa zapájali aj mnohí takí advokáti, ktorí dovtedy mlčali.

Za dobrú prípravu a priebeh členských schôdzí sa pričínili vtedajší predsedovia krajských združení advokátov JUDr. P. Erben (neskôr JUDr. D. Kubovčák), JUDr. L. Hlbočan, JUDr. J. Smetana a JUDr. P. Šafárik. Zmyslom týchto rokovaní bolo predovšetkým rozhodnúť o príprave celoslovenskej konferencie, o prechode na súkromnú advokáciu a zvoliť nové orgány advokácie. Z tohto pohľadu sa všade nové myšlienky stretali so spontánnym súhlasom a podporou. S JUDr. D. Kubovčákom sme ešte začiatkom januára navštívili ministra financií a rokovali sme o hradení *ex offio* obhajoby. Pripomínalo mi to v niečom rok 1968 v advokácii, keď sme rovnako rozmýšľali, ako pokračovať ďalej pri riešení postavenia obhajoby, pri poskytovaní právnej pomoci občanom a podnikom. Už vtedy sa ukázali možnosti vzniku súkromnej advokácie, ktoré sme prezentovali na rokovaníach s českými kolegami (JUDr. Hrazdira), na ktorých som sa zúčastnil a ktoré za Slovensko viedol vtedajší predseda a vynikajúci obhajca JUDr. Vojtech Telek. Za tieto snahy neskôr JUDr. V. Teleka stranícky i profesijne postihli a musel odísť z vedenia advokácie i vedenia Jednoty slovenských právnikov (JSP). Spolu s ním som bol taktiež odvolaný z funkcie tajomníka JSP a od ďalších postihov ma zachránil len prechod na iné pracovisko. Po týchto rošádach za predsedu advokácie nastúpil na dlhé roky námestník generálneho prokurátora JUDr. Štefan Ozimy, rovnako ako aj do JSP. Na všetky tieto veci som v podvedomí myslel aj v novembri 1989 a spolu so mnou ďalší, ktorí prežili obdobie roku 1968 – 69, avšak bez ohľadu na tieto skutočnosti sme pokračovali v príprave na mimoriadne rozhodnutia o osude slovenskej advokácie ďalej.

Dohodli sme sa, že prelomová mimoriadna konferencia slovenských advokátov sa uskutoční v dňoch 17. a 18. januára 1990 v Banskej Bystrici. Hotel Lux bol pamätným miestom, kde sme sa stretli a rozhodovali o osude advokácie po novembri 1989. Ešte pred spomínanou mimoriadnou konferenciou sme sa vzdali svojich funkcií: celý výbor ústredia, revízna aj kárna komisia, aby mohli byť plynule zvolené nové orgány a na nových zásadách rozvinúť svoju činnosť. Na tejto konferencii bol za podpredsedu zvolený aj JUDr. Štefan Detvai, ktorý sa stal po nových voľbách v decembri 1990 úspešným predsedom komory až do týchto dní.

Mimoriadna konferencia sa prihlásila k progresívnym zmenám v našej spoločnosti. Za najzávažnejšie považujem, že poverila nové orgány prípravou prvého zákona o súkromnom výkone advokácie v Československu. Rád by som aj teraz poďakoval plénu advokátov za dôveru, ktorú vyslovili novozvoleným predstaviteľom advokácie i za absolutórium

mojej osobe, čo nám znásobilo sily a umožnilo realizovať zámery konferencie. Na urýchlenej príprave nového zákona má zásluhu aj vtedajší predseda návrhovej komisie JUDr. M. Ábelovský, keď nám stanovil také termíny, ktoré sme len s vypätím všetkých síl stíhali. Problémy nastali, keď všetky tieto naše predsavzatia bolo potrebné urýchlene dohodnúť a zaradiť do legislatívneho plánu vlády a SNR. V tejto snahe sme sa stretli s osobitným porozumením u predsedu legislatívnej rady a ministra spravodlivosti doc. JUDr. L. Košťu a predsedu vlády národného porozumenia prof. JUDr. M. Čiča.

S pocitmi vzrušenia stále uchovávam výsledky nášho úsilia prenesené do vládneho návrhu zákona SNR o advokácii, ktorý bol schválený SNR 27. apríla 1990. Tak som sa stal zhodou okolností súčasne posledným predsedom Ústredia slovenskej advokácie a do nových volieb aj prvým predsedom Slovenskej advokátskej komory. Týmto spomienkami môžem doplniť i odpoveď koncipienta na nedávnych advokátskych skúškach, že Komora slovenskej advokácie vznikla súčasne s účinnosťou nového zákona o advokácii v novembrových podmienkach, teda 1. júla 1990.

JUDr. Anton Blaha
advokát

Z NEMECKEJ JUDIKATÚRY

Obhajca zašiel prid'aleko – urazil nositeľa sudcovského talára

Ak už advokát ohovára sudcu, nemal by to robiť prinajmenšom písomne – rozhodne však nie pred mandantom. A už vôbec nie vtedy, ak je obhajca v podozrení, že chce obžalovanému nedovolenými prostriedkami pomôcť dostať sa z vyšetrovacej väzby. To však je len jedno z viacerých poučení, ktoré sa dajú vyvodiť z nového rozsudku Spolkového súdneho dvora. Rozsiahly sudcovský výrok by mohol pre obhajcu v trestných veciach slúžiť ako breviár právnych medzí. Jeho čítanie je pritom také zábavné, že advokáti si ho môžu namiesto detektívky pribaliť do batožiny na dovolenku.

Skutočné gaunerstvo

Naozaj gaunerský kúsok sa odohral v priestore Trieru. Pri prehľadávaní väzenskej cely sa našiel list advokáta, ktorý

INZERCIA
sa v elektronickej verzii nezobrazuje

spôsobil, že jeho autor bol odsúdený za urážku. Súhlas s odsúdením vyslovil už i Spolkový súdny dvor. Otvorené zostáva na základe podozrenia sudcov Druhého trestného senátu už len to, či v tom nie je ešte i výrok o vine pre pokus marenia výkonu trestu a napomáhanie ku krivej výpovedi. Ale podme po poriadku.

Advokát, ktorý tieto silné slová použil, evidentne nebol priateľom predsedajúceho sudcu, ktorý pojednával proti jeho mandantovi. Väzňovi vo vyšetrovacej väzbe napísal, že nositeľ talára je „neschopný a lenivý sudca“. Drsnejší je ešte dodatok, že o jeho rozume sa dá „plným právom“ pochybovať. Za jasný prípad urážky to považovali v Triere a teraz už i v Karlsruhe. Podľa školských pravidiel subsumpcia pod § 185 Trestného zákonníka ako „nezákonný útok na český zámerným prejavom opovrhovania respektíve neúcty“, ktorý vraj nie je krytý ani „obhajovaním oprávnených záujmov“ (§ 193 Trestného zákonníka).

Najvyšší trestní sudcovia pripustili, že znevažujúce formulácie by síce možno jeden raz prešli, ak by k nim boli dali podnet iní účastníci konania alebo ak by vyplynuli z priebehu konania. A poukázali pritom na Spolkový advokátsky poriadok (§ 43a ods. 3 veta 2). „I advokát musí mať možnosť hovoriť s mandantom otvorene“. Ale osobné hanobenie, znevažujúce vyjadrenia a formálne urážky prekročili každopádne hranicu prípustného. Vzťah s mandantom napokon nie je úplne „priestorom bez urážok“.

Advokátovi potom už nepomohol ani register procesných zákazov, vzťahujúcich sa na zabavenie a využitie, ktoré vytiahol na svoju obranu. Badenský najvyšší sudcovia uznali, že inkriminovaný list bol ako „náhodný nálezh“ podľa § 108 Trestného poriadku zabavený oprávnene. Podľa nich list nie je taký „predmet, ktorý by nemohol byť zabavený“ ako je napríklad pošta obhajcu alebo zdravotná dokumentácia (§ 97 Trestného poriadku). Podľa senátu sú „osoby, na ktoré sa vzťahuje služobné tajomstvo, na základe tohto predpisu chránené len vtedy, ak ich právo na odopretie výpovede v konaní proti obvinenému obstoí – nie však vtedy, ak je dotknutý ich individuálny záujem ako obvinenej osoby samej.“ Márne bolo i odvolanie vychádzajúce zo zásady na právo nerušeného (písomného a ústneho) styku medzi advokátom a klientom (§ 148 Trestného poriadku). Pretože, ako pripomenul Spolkový súdny dvor, táto výmena je „slobodná len pre účely obhajoby“.

A to, že konanie proti zúriacemu advokátovi sa týmto v žiadnom prípade neskončilo, ponúka priamo námet na scenár. Jeho klient totiž sedel vo vyšetrovacej väzbe, pretože sa údajne pokúsil naviesť jedného súkromného detektíva „k lúpežnému vydieraniu“. Tento poskytovateľ služieb, zbehlý v hrubom zaobchádzaní, dostal, ako sa zdá zákazku, aby niekoho prinútil podpísať dopredu pripravenú kúpnu zmluvu. Advokát chcel zrejme nepriaznivé dôkazy proti objednávateľovi, ktorého zastupoval, odpratať krivolakými cestičkami. Nielen, že pravdepodobne pašoval motáky do väzenia a z väzenia, údajne mal zaobstaráť i mobilný telefón a kuť „zo zaujatosti pikle“ proti predsedovi komory

„Psychické napomáhanie“

Tým všetkým mal pomôcť k tomu, aby primäl jedného dôležitého svedka za osobitný honorár na krivú výpoveď. Tento svedok však po znepokojujúcich otázkach súdu zmenil presvedčenie a advokáta závažne obvinil. Vedel predsa, „že tu budem podľa dohody vypovedať krivo“ dosvedčil súkromný sprostredkovateľ na hlavnom pojednávaní. Obhajca bol veľmi naradovaný – tvrdil tento študent práva s prerušeným štúdiom, že „táto výpoveď tu má prebehnúť – procesne je to veľmi dôležité“. A to už i Spolkový súdny dvor začal mať tušenie, že ide o „aktívne zastieranie“ a prinajmenšom „psychické napomáhanie“. Teraz to musí ešte raz posúdiť iná trestná komora Krajinského súdu Trier (Az.: 2 Str 302/08).

Dr. Joachim Jahn, Berlin
Preklad Zita Ševcová

Bulletin advokacie prináša

Vyberáme z čísla 10/2009 českého Bulletinu advokácie

V úvodníku *Nový Trestný zákonník* JUDr. J. Císař, predseda trestnoprávnej sekcie ČAK, charakterizuje základné poslanie a aspekty tejto normy, ktorá nadobudne účinnosť 1. januára 2010. Spolu s novelou Trestného poriadku ide o dva základné piliere trestného práva, ktoré reagujú na dynamický vývoj spoločenských vzťahov po roku 1990 a potrebu prispôbovania trestnej politiky novej situácii. Autor vyzdvihuje aktívny podiel ČAK na príprave týchto dokumentov, odbornú erudíciu a praktické skúsenosti advokácie pri hľadaní novej legislatívnej podoby nástrojov represie v ČR.

Rubrika aktualít prináša informácie o galavečere Právnik roku 2009 a nominácii na túto prestížnu celojustičnú súťaž, výzvu Nadácie Hugo Grotius na podávanie projektov v právnej a justičnej oblasti (rozvoj právnického vzdelávania, publikačná činnosť a pod.), oznámenie o konaní 4. odborného sympózia pod záštitou Najvyššieho súdu ČR na tému *Obchodné zmluvy v judikatúre Najvyššieho súdu ČR* a iné aktuálne oznamy.

Uverejňuje sa publicistický stĺpček JUDr. K. Čermáka, správa o rokovaní Predstavenstva ČAK (september 2009) a ďalšie informácie a zaujímavosti z činnosti a života českej advokácie (prednášky, semináre, športové okienko a pod.).

Z právnej teórie a praxe ide o state venované trestnoprávnej problematike, ktorá je hlavnou témou čísla. Popri ankete k novému Trestnému zákonníku a realisticko-skeptických stanoviskách účastníkov k očakávaným výsledkom praktickej aplikácie zákona sa v čísle uverejňujú tieto príspevky:

prof. JUDr. Pavel Šámal, Ph.D.

predseda senátu NS ČR, člen katedry trestného práva PF UK v Prahe a člen katedry trestného práva PF ZČU v Plzni

Trestný zákonník a napĺňanie funkcií

a základných zásad trestného práva hmotného

Dňom 1. januára 2010 nadobúda v ČR účinnosť nový Trestný zákonník (č. 40/2009 Sb.), ktorý má predstavovať moderný kódex trestného práva hmotného. Vychádza z výkladov a zhodnotenia účinnosti doterajších predpisov v trestnoprávnej oblasti, prihliada na vývoj v európskych krajinách a je zameraný na vytvorenie optimálneho systému ochrany spoločnosti pred kriminalitou a jej novými formami.

Autor, ktorý viedol pracovný tím podieľajúci sa na príprave návrhu nového trestného zákona, pojednáva o jeho základných cieľoch, filozofii a najdôležitejších zmenách oproti doterajšiemu právnomu stavu. Konceptným základom kodifikácie trestného práva je presvedčenie, že ochranu spoločenského poriadku, práv a slobôd jednotlivcov a ochranu ich existenciálnych záujmov treba dosahovať predovšetkým mimotrestnými prostriedkami a vhodne vyváženou prevenciou a represiou. Poslaním príspevku je poskytnúť odbornej verejnosti podrobnú a erudovanú informáciu o základných východiskách, teoretických aspektoch, funkciách nového trestného kódexu a otázkach súvisiacich s jeho tvorbou a prijímaním.

prof. JUDr. Jiří Jelínek, CSc., vedúci katedier trestného práva na PF UK v Prahe a PF UP Olomouc

Pojem trestného činu a kategorizácia trestných činov

Autor poukazuje na praktické a teoretické nedostatky rekodifikácie trestného práva hmotného. Legislatívnemu projektu o. i. vytyka skutočnosť, že obidve normy (Trestný zákonník, Trestný poriadok) nemajú zhodnú časovú účinnosť. Bez nového Trestného poriadku sa Trestný zákonník nemal prijímať. V článku sa ozrejmuje pojem trestného činu podľa novej úpravy ako aj zásada subsidiarity trestnej represie. Autor popisuje diferenciáciu trestnej zodpovednosti, tzn. rozdelenie trestných činov na zločiny a prečiny a poukazuje na hmotnoprávne dôsledky takejto kategorizácie.

JUDr. Karel Beran, Ph.D., advokát, odborný asistent katedry teórie a práva a právnych náuk PF UK Praha

Spätná pôsobnosť nového Trestného zákonníka na trestné činy spáchané pred 1. 1. 2010

Zrušenie Trestného zákonníka č. 140/1961 Sb. Trestným zákonníkom účinným od 1. 1. 2010 č. 40/2009 Sb. neznamená, že ustanovenia skoršieho zákona sa nebudú aplikovať aj po 1. januári 2010. Dôvodom je § 2 ods. 1 zákona č. 40/2009 Sb., podľa ktorého sa trestnosť činu posudzuje podľa zákona účinného v čase spáchania trestného činu. Z hľadiska možného retroaktívneho pôsobenia nového Trestného zákonníka sú rozhodujúce odpovede na tri otázky, ktoré autor podrobnejšie rozoberá:

- aký okamih z hľadiska konania páchatel'a a jeho následkov treba považovať za rozhodný pre určenie spáchania trestného činu a akú úpravu pre takúto posúdenie použiť,

- kedy je Trestný zákonník č. 40/2009 Sb. pre páchatel'a priaznivejší,
- kedy treba aplikovať nový trestný kódex na trestné činy spáchané pred 1. 1. 2010 bez ohľadu na „priaznivosť“ takejto úpravy.

doc. JUDr. Jiří Herczeg, Ph.D.

katedra trestného práva PF UK Praha a advokát

Zavinenie a omyl v novom trestnom kódexe

Podľa Trestného zákonníka č. 40/2009 Sb. je zavinenie predpokladom na vyodenie subjektívnej zodpovednosti za spáchaný trestný čin. Predstavuje jeden z jeho základných znakov. Vychádzajúc z bipartície zavinenia rozlišuje sa zavinenie úmyselné (priamy a nepriamy úmysel) a zavinenie z nedbanlivosti (vedomá a nevedomá nedbanlivosť). Autor posudzuje otázky zavinenia a omylu (omyl skutkový a omyl právny) v novom Trestnom zákonníku a problematiku skutkových podstát; uvádza zásadné zmeny, ktoré zákonník prináša. Ide najmä o inštitút zmierenia pri nepriamom úmysle, zavedenie hrubej nedbanlivosti s cieľom zostrenia trestnej represie, úpravu skutkového a právneho omylu a pod.

JUDr. Jaromír Hořák, odborný asistent katedry trestného práva PF UK Praha a asistent sudcu Ústavného súdu ČR

Vražda a zabitie v novom Trestnom zákonníku

Ochranu ľudského života, zdravia a telesnej integrity v novom trestnom kódexe nadradil iný chránený záujem. Za najvýznamnejšiu zmenu treba považovať novú systematiku úmyselných usmrtení, ktorá sa tu poníma podstatne diferencovanejšie ako v ustanoveniach § 219 – 220 doterajšieho Trestného zákonníka. Zahŕňa nové kvalifikujúce a privilegiujúce znaky, ktoré v budúcnosti majú zohrať úlohu rozlišovacích kritérií medzi závažnejšími a menej závažnými prípadmi úmyselných usmrtení (prostá a kvalifikovaná vražda). Ide o znak tzv. rozmyslu (reflexia) a predchádzajúceho uváženia (premeditácia) v užšom zmysle (podľa § 140 ods. 2) a o osobitné poľahčujúce okolnosti, ktoré charakterizujú miernejší trestný čin zabitia (§ 141).

Autor sa pokúša vymedziť základ obsahu pojmov, ktoré trestný zákon v ustanoveniach o vražde a zabití používa a načrtnúť problémy, s ktorými sa bude potrebné vysporiadať v aplikačnej praxi aj v trestnoprávnej náuke. Poukazuje pritom na výhody i možné úskalia novej úpravy. Čitateľov, ktorí majú záujem o podrobnejšie informácie o problematike kvalifikačných a privilegiujúcich okolností pri úmyselných usmrteniach najmä z hľadísk právno-historických, trestnoprávne porovnávacích, forenzných historických a pod. naviguje na príslušnú literatúru a judikatúru.

JUDr. Tomáš Gřivna, Ph.D.

tajomník katedry trestného práva PF UK Praha

Trestné činy proti ľudskej dôstojnosti

v sexuálnej oblasti v novom Trestnom zákonníku

Príspevok je zameraný na niektoré aspekty novej právnej úpravy a zmeny, ktoré priniesla v oblasti trestných činov proti ľudskej dôstojnosti v sexuálnej oblasti. Úprava sexuálnych deliktov sa v článku predstavuje v súlade s III. hlavou osobit-

nej časti trestného kódexu (§ 185 – 193). Hlavnú pozornosť autor venuje zrovnaniu a objasneniu vzťahu niektorých trestných činov proti ľudskej dôstojnosti (znásilnenie, sexuálny nátlak, pohlavné zneužitie). Poukazuje tiež na možné výkladové problémy nových ustanovení, ktoré očakávajú aplikačnú prax. Napríklad trestný čin šírenia pornografie. Predmetom kritiky je aj trestný čin prostitúcie ohrozujúcej mravný vývoj detí. Kriminalizáciu prostitúcie v chápaní nového trestného zákona považuje autor za trochu prehnanú a zveličenú.

JUDr. Milana Hrušáková, Ph.D.

členka katedry trestného práva PF UP Olomouc

Vybrané majetkové trestné činy v novom Trestnom zákonníku v porovnaní s aktuálnou úpravou, so zameraním na nedbanlivostné trestné činy

Nový Trestný zákonník prináša rad zmien, vrátane novej koncepcie systematiky trestných činov. Autorka porovnáva skutkové podstaty majetkových trestných činov v doterajšom trestnom zákone z roku 1961 a v novom trestnom kódexe z roku 2009. Dôvodom je skutočnosť, že ide o kriminálnu činnosť, ktorá je trestnoprávne najviac a najčastejšie postihovaná. Charakterizuje nové skutkové podstaty majetkových trestných činov a upozorňuje na problémy, ktoré s novou úpravou vznikajú. Týka sa to najmä postihu nedbanlivostného konania, ktorého skutkové podstaty sa v novom trestnom zákone značne rozširujú. Podľa názoru autorky je to v rozpore s proklamovanou zásadou subsidiarity trestnej represie. Osobitná pozornosť sa v článku venuje otázkam počítačovej kriminality (§ 230 – 232) s prihliadnutím na jej špecifiká a medzinárodné predpisy. Svojím koncepčným a normatívnym zameraním by nový trestnoprávny režim mal účinnejšie postihovať konanie páchatel'ov ako predošlá úprava, konštatuje autorka záverom.

doc. JUDr. Alexander Nett, CSc.

pedagóg PF UP Olomouc, advokát

K zmenám trestného práva na úseku hospodárskej trestnej činnosti a k zásade *ultima ratio*

Cieľom príspevku je poukázať na ustanovenia VI. hlavy trestného oddielu nového trestného zákona s názvom „Hospodárske trestné činy“. Ide o kriminalitu v oblasti trhovej ekonomiky a obehu tovaru v styku s cudzinou. Autor tlmočí stanovisko najmä k otázke, či zákonodarcu pri úvahe o rozšírení trestnej zodpovednosti a nových skutkových podstát dodržiava zásadu pomocnej úlohy (subsidiarity) trestnej represie a v akej miere. Dochádza k záveru, že napriek ubezpečeniu v dôvodovej správe o plnej akceptácii a rešpektovaní tejto zásady, zostalo len pri vyhlásení. Absenciou je poznačený aj princíp *in dubio pro libertate*, o ktorom sa dôvodová správa vôbec nezmiňuje. Takto chápanú novú kriminalizáciu porušovania záväzných pravidiel trhovej ekonomiky považuje autor za zveličenú a v rozpore so zásadami *ultima ratio* a *in dubio pro reo*. Ide o krok, ktorý podľa jeho názoru nemôže a nebude prispievať ku kultivácii podnikateľského prostredia a kvalite rozhodovania vlastníkov spoločností, štatutárnych orgánov, či manažmentu.

Samotné zakotvenie zásady *ultima ratio* v novom trestnom zákone (§ 12 ods. 1) považuje však za pozitívne. Prax ju bude môcť využívať ako interpretačné pravidlo.

JUDr. Bronislava Coufalová

členka katedry trestného práva PF UP Olomouc

Hmotnoprávne inštitúty pre boj s organizovaným zločinom podľa nového Trestného zákonníka

Organizovaný zločin je javom, ktorý sa úspešne a efektívne rozvíja najmä tam, kde účinne nepôsobí legislatíva a verejná moc. Patrí k najväčším bezpečnostným rizikám nielen vo svete, ale aj v podmienkach ČR, konštatuje autorka. Ako ďalej uvádza, v boji proti nemu sa v centre pozornosti momentálne nachádza rekodifikácia trestného práva hmotného aj procesného. Nová úprava prináša rad zmien, ktoré sú prejavom trendu sprísňovania trestnej represie. Podľa názoru autorky aj keď síce nejde o zvlášť mimoriadne a principiálne zmeny, dá sa očakávať, že prispedia k úspešnejšiemu odhaľovaniu a potrestaniu páchatel'ov tých najzávažnejších foriem kriminality. V článku sa uvádzajú normy a formy postihovania trestnej činnosti.

JUDr. Filip Ščerba, Ph.D.

člen katedry trestného práva PF UP Olomouc

Právna úprava nových alternatívnych trestov

Jednou z oblastí hmotného trestného práva, do ktorej nový Trestný zákonník výrazne zasiahol, je právna úprava alternatívnych trestov. Ide o trest domáceho väzenia (§ 60, 61) a trest zákazu vstupu na športové, kultúrne a iné spoločenské akcie (§ 76, 77). Zavedenie týchto nových skutkových podstát bude mať nepochybne nemalý vplyv najmä na sankcionovanie páchatel'ov, výkon trestného súdnictva a účinnosť probačnej a mediačnej služby.

Autor príspevku poukazuje na potenciálny prínos alternatívnych trestov, pričom sa zaoberá aj niektorými problematickými aspektmi novej úpravy. Týka sa to predovšetkým obmedzených možností Probačnej a mediačnej služby ČR a duplicity úpravy trestu zákazu vstupu na športové a iné akcie s rovnako formulovaným primeraným obmedzením (§ 48 ods. 4 písm. e/). De lege ferenda navrhuje možnosť primeraného obmedzenia z Trestného zákonníka vypustiť a v ustanovení § 48 ponechať len zákaz návštev a iných druhov nevhodného prostredia a styku s určitými osobami.

Mgr. Maroš Matiaško

pedagóg katedry trestného práva PF UP Olomouc

Ochranné liečenie v novom Trestnom zákonníku: k trom vybraným otázkam

Vo svojom príspevku sa autor zameriava na tri vybrané otázky ochranného liečenia. Konkrétne ide o:

- primeranosť a proporcionality ochranného opatrenia,
- problematiku definície duševnej poruchy,
- obmedzenie trvania ochranného liečenia

Podrobnejšie sa zamýšľa nad jednotlivými faktormi primeranosti (§ 96) a vzťahu proporcionality medzi ujmou spôsobenou uloženým a vykonaným ochranným liečením a účelom tohto ochranného opatrenia. Autor podáva his-

INZERCIA
sa v elektronickej verzii nezobrazuje

torický prehľad a porovnanie definície duševnej poruchy v právnej úprave a náuke. Kriticky sa vyrovnáva s vymedzením duševnej poruchy v novej úprave. Pri posudzovaní otázky trvania ochranného liečenia maximálne na dva roky, s možnosťou predĺženia, novú úpravu víta (§ 99 ods. 6). Vidí v nej posilnenie práv páchatel'ov, ktorým bolo uložené ochranné liečenie a to najmä v ústavnej forme.

JUDr. Mgr. Jana Navrátilová, Ph.D.
katedra trestného práva PF UK Praha

Trest domáceho väzenia

Trest domáceho väzenia v nedávnej minulosti laická verejnosť vnímala prevažne ako spôsob perzekvovania disidentov v totalitných štátoch, poznamenáva autorka na úvod. Od 1. 1. 2010 sa po dlhých polemikách o kladoch a záporoch zavádza aj v ČR ako jeden z alternatívnych trestov. Možno ho uložiť až na dva roky. Použitie trestu prichádza do úvahy v prípade, ak povaha a závažnosť spáchaného prečinu nevyžadujú uloženie iného trestu. Využívať sa bude aj na postihovanie protiprávnej činnosti mládeže (zákon č. 218/2003 Sb.). Autorka sa zaoberá otázkami ukladania trestu súdmi, jeho výkonom, spôsobom kontroly (elektronická, skusmá) a nákladovosťou. Podľa § 334b kontrolu domáceho väzenia zabezpečuje Probačná a mediačná služba ČR v spolupráci s prevádzkovateľom elektronického kontrolného systému.

V príspevku sa poukazuje na výhody aj nevýhody trestu domáceho väzenia s tým, že len prax ukáže, či uvedený trest bude vhodnou alternatívou nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo sa ukáže ako nedostatočná sankcia.

Spracoval: JUDr. Juraj Ďurovčík
kancelária SAK

Zákutia mediálneho práva knižne

Ako je v našej legislatíve upravené právo na slobodu prejavu a aký je jeho historický kontext? Zabezpečuje zákon novinárovi právo na informácie? Kto a do akej miery zodpovedá za obsah periodickej tlače, agentúrneho spravodajstva a vysielania? Ako možno rozlíšiť tvrdenie od hodnotiaceho úsudku? Kedy je možné obmedziť slobodu prejavu novinára? A kedy je to zasa neprípustné?

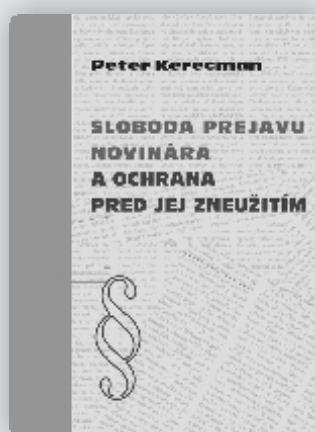
To je len niekoľko z dlhého radu otázok, na ktoré v publikácii **Sloboda prejavu novinára a ochrana pred jej zneužitím** odpovedá jej autor JUDr. Peter Kerecman, člen Slovenskej advokátskej komory. Pripravil ju na požiadanie Slovenského syndikátu novinárov (SSN) na základe dobrej skúsenosti, ktorú mali s jeho seminármi mediálneho práva novinári z košickej regionálnej organizácie SSN. Aj keď je knižka

primárne určená novinárom či študentom žurnalistiky a mediálnej komunikácie, pomôže iste zorientovať sa v tejto oblasti práva aj advokátom a sudcom, ktorí sa jej dosiaľ príliš nevenovali, resp. študentom práva. Tým, že autor v nej uvádza celý rad príkladov z rozhodovacej praxe Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) v Štrasburgu, umožňuje pochopiť najmä to, kedy má sloboda prejavu prednosť pred ochranou súkromia a kedy je to naopak. Publikácia ponúka tiež obsiahly zoznam literatúry k uvedenej problematike a ojedinelý zoznam rozsudkov ESLP k slobode prejavu.

Slovenský syndikát novinárov považuje vydanie tejto publikácie za veľmi dôležitý krok na ceste k tomu, aby nie len novinári, ale aj ďalšie mediálne aktívne osoby (hovorcovia, politici, atď.) hlbšie spoznali zákutia mediálneho práva. Práve táto znalosť je totiž predpokladom na to, aby jedna strana nezatajovala informácie, ktoré je povinná poskytovať, a aby druhá strana nepublikovala neoverené či inak nevhodné informácie. Podľa SSN je hlbšie oboznámenie sa novinárov, hovorcov, politikov, advokátov i sudcov s parametrami slobody tlače a slobody prejavu predpokladom zlepšovania mediálneho prostredia, v ktorom by mala dominovať kvalitná žurnalistika. Aj preto sa prezentácia publikácie stala na Slovensku súčasťou celoeurópskeho dňa zápasu za kvalitnú žurnalistiku *Stand up for Journalism* v bratislavskom Dome novinárov 5. novembra.

Zuzana Krútková
predsedníčka SSN

Publikáciu je možné kúpiť v Bratislave v Dome novinárov na Župnom nám. 7, tel. 02/5443 5071, sekretariat@ssn.sk, v Košiciach a v Prešove v kanceláriách RO SSN (Košice, Letná 45, kosice@ssn.sk, 0903 845 120, Prešov, Hlavná 122, presov@ssn.sk, 0918 800 485). Dostupná je aj na www.martinus.sk.

Z obsahu:

- Sloboda prejavu a jej hranice
- Právo novinára na informácie
- Ochrana zdroja a obsahu informácií
- Novinár a konanie pred súdom
- Tlačová oprava a právo na odpoveď
- Konanie o ochranu osobnosti
- Rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva
- Tlačová rada SR

JUDr. Peter Kerecman, PhD.

Advokát, člen Tlačovej rady SR, externý súdny poradca Ústavného súdu SR, držiteľ Ceny Karola Planka. Autor viacerých monografií a mnohých odborných článkov sa špecializuje najmä na problematiku slobody tlače a slobody prejavu.

Oznámenie Slovenskej advokátskej komory o povinných platbách advokátov

Upozornenie k všetkým platbám

Dovoľujeme si požiadať advokátov o **dodržanie účtovných údajov** uvedených pri jednotlivých platbách **z dôvodu ich presnej identifikácie**. Upozorňujeme, že každá z nižšie uvedených platieb sa vykonáva na iné číslo účtu. **Ako variabilný symbol sa požaduje registračné číslo advokáta**, myslí sa tým číslo, pod ktorým je advokát – fyzická osoba zapísaný v zozname vedenom komorou. Advokáti – spoločníci obchodnej spoločnosti založenej na poskytovaní právnych služieb podľa zákona o advokácii používajú pri platbách uvedených pod bodom I. a II. ako variabilný symbol tiež registračné číslo, pod ktorým sú ako advokáti – fyzické osoby zapísaní v zozname vedenom komorou. Upozorňujeme, že číslo uvedené na preukaze spoločníka – konateľa obchodnej spoločnosti sa pri platbách nesmie používať. **V prípade pochybností o registračnom čísle** je možné informáciu si overiť na telefónnom čísle 02/52961536, prípadne na e-mailových adresách slopovska@sak.sk alebo rothmeierova@sak.sk.

I. Príspevok na činnosť SAK za rok 2010

- výška – činný advokát: **216 eur**
– pozastavený výkon advokácie počas celého roka 2010: **108 eur**
- splatnosť: **do 30. apríla 2010**
- účet: **176925146/0900**
variabilný symbol: **registračné číslo advokáta**
špecifický symbol: **2010**

II. Príspevok do sociálneho fondu SAK za rok 2010

- výška: **16,60 eur**
- splatnosť: **do 30. apríla 2010**
- účet: **179968758/0900**
variabilný symbol: **registračné číslo advokáta**
špecifický symbol: **2010**

III. Príspevok na vzdelávanie a výchovu koncipienta za rok 2009

- výška: **1,66 eur**
za každého zamestnaného koncipienta za každý začatý kalendárny mesiac, v ktorom advokát koncipienta zamestnával v roku 2009
- splatnosť: **do 31. januára 2010**
- účet: **35-64535012/0200** (35 je predčíslo účtu)
variabilný symbol: **registračné číslo advokáta**
alebo **IČO obchodnej spoločnosti**,
ak zamestnávala koncipienta

IV. Poistenie výkonu povolania za rok 2010

Slovenská advokátska komora uzavrela dňa 19. 12. 2007 s poisťovňou KOOOPERATÍVA, a. s. Vienna Insurance Group hromadnú poisťnú zmluvu č. 154 8007200 na poistenie zodpovednosti za škodu vzniknutú pri výkone advokátskej činnosti v znení neskorších dodatkov č. 1 a č. 2.

● výška

Pre advokátov – fyzické osoby je minimálna poisťná suma určená na výšku 114 519,02 eur, ktorej zodpovedá ročné poisťné 56 eur. **Pre spoločnosti s r. o.** je minimálna poisťná suma vo výške 1 500 000 eur na jedného spoločníka, čomu zodpovedá ročné poisťné 1 050 eur na jedného spoločníka.

Slovenská advokátska komora zahrnie do hromadného poistenia advokáta, resp. obchodnú spoločnosť po doručení písomnej žiadosti s uvedením poisťnej sumy, na ktorú žiadajú byť poistení, na adresu sídla SAK alebo na e-mailovú adresu makovska@sak.sk a úhrade poisťného zodpovedajúceho poisťnej sume. Výšky poisťných súm iných ako minimálnych a zodpovedajúce poisťné budú uverejnené na internetovej stránke www.sak.sk a budú advokátom oznámené aj listom na začiatku roku 2010.

● splatnosť: **do 31. januára 2010**

● účet: **630871775/0900**

variabilný symbol: **registračné číslo advokáta**
alebo **IČO obchodnej spoločnosti**,
ak žiada o poistenie spoločnosť

špecifický symbol: **2010**

V prípade uzatvorenia poisťnej zmluvy na rok 2010 v inej poisťovni treba predložiť Komore kópiu platnej poisťnej zmluvy do 31. januára 2010.

Poistenie správcu konkurznej podstaty za rok 2010

V prípade potreby **poistenia správcu konkurznej podstaty** treba písomne požiadať o poistenie, tlačivo bude tvoriť prílohu všeobecného listu advokátom, ktorý bude rozposielaný začiatkom roku 2010.

- výška: **Minimálna poisťná suma** je určená na výšku 99 81,76 eur, ktorej zodpovedá ročné poisťné **49,79 eur**

● splatnosť: **do 31. januára 2010**

● účet: **630872102/0900**

variabilný symbol: **registračné číslo advokáta**
špecifický symbol: **2010**

Rozhodnutia súdneho dvora ES o predbežných otázkach v trestných veciach

(k rámcovému rozhodnutiu o európskom zatýkacom rozkaze)

JUDr. Anna Ondrejová

Do augusta 2009 rozhodol Súdny dvor o predbežných otázkach súvisiacich s výkladom Rámcového rozhodnutia celkom v 4 veciach:

- 1) Vo veci **C-303/05 – Advocaten voor de Wereld**, rozsudkom z 3. mája 2007 vyložil ustanovenie **článku 2 ods. 2** Rámcového rozhodnutia vo vzťahu k požiadavke obojstrannej trestnosti, rovnosti pred zákonom a rešpektovania zásady *nullum crimen, nulla poena sine lege*.

JUDr. Anna Ondrejová

Prokurátorka, vedúca oddelenia vzťahov s EÚ a ES medzinárodného odboru Generálnej prokuratúry SR. Zastupovala a zastupuje rezort aj Slovenskú republiku ako člena pracovných skupín na prípravu európskej legislatívy, národná spravodajkyňa alebo člena rôznych expertných skupín zriadených EÚ a zahraničnými univerzitami. Prednáša na Justičnej akadémii. Je autorkou publikácie *Corpus Juris 2000* a viacerých odborných príspevkov z oblasti únieového práva, prednesených na medzinárodných konferenciách a publikovaných doma i v zahraničí.

- 2) Vo veci **C-66/08 – Kozłowski**, rozsudkom zo 17. júla 2008 vyložil **článok 4 bod 6** Rámcového rozhodnutia vo vzťahu k pojmu „zdržuje sa“.
- 3) Vo veci **C-296/08 – Goicoechea**, rozsudkom zo 17. augusta 2008 vyložil **články 31 a 32** Rámcového rozhodnutia vo vzťahu k možnosti uplatnenia dohovoru o extradícii a iných dohovorov.
- 4) Vo veci **C-388/08 – Leymann a Pustovarov**, rozsudkom z 1. decembra 2008 vyložil **článok 27** Rámcového rozhodnutia, upravujúci zásadu špeciality.

Advocaten voor de Wereld

Združenie Advocaten voor de Wereld sa domáhalo zrušenia belgického zákona o európskom zatýkací pred belgic-

kým ústavným súdom. Tvrdilo, že príslušné ustanovenie, ktorým sa preberá do vnútroštátneho práva článok 2 ods. 2 Rámcového rozhodnutia (záznam 32 kategórií trestných činov, pri ktorých sa európsky zatýkací rozkaz vykoná bez overenia obojstrannej trestnosti), porušuje zásadu rovnosti a zákaz diskriminácie. Neexistencia jasného a presného vymedzenia trestných činov uvedených v tomto ustanovení vedie v rôznych členských štátoch k rôznorodému uplatňovaniu zákona orgánmi, ktoré sú poverené výkonom európskeho zatýkača.

Belgický ústavný súd zdôraznil, že zákon je priamym dôsledkom rozhodnutia Rady upraviť oblasť európskeho zatýkača Rámcovým rozhodnutím. Súd členských štátov nemôžu vykladať akty Spoločenstva, pretože rozdielny výklad týchto súdov, ktorý by sa týkal platnosti a obsahu aktov Spoločenstva, by ohrozil jednotu právneho poriadku Spoločenstva a nepriamo by zasiahol do všeobecnej zásady právnej istoty. Na základe článku 35 ods. 1 Zmluvy o EÚ má jedine Súdny dvor právomoc rozhodovať o platnosti rámcových rozhodnutí a podávať ich výklad. Rozhodol preto o prerušení konania a položil Súdnemu dvoru prejudiciálne otázky k týmto problémom.

Združenie namietalo proti právnemu základu pre prijatie Rámcového rozhodnutia. Tvrdilo, že európsky zatýkač mal byť prijatý formou dohovoru a nie formou rámcového rozhodnutia. Tento problém je legislatívny a jeho riešenie nemá priamy dopad na aplikačnú prax. Vzhľadom na to, že európsky zatýkač bol prvým nástrojom vzájomného uznávania, je preto významné, že Súdny dvor potvrdil, že nástroje vzájomného uznávania nemusia byť zavedené formou medzištátnych zmlúv a môžu byť zavedené rámcovými rozhodnutiami.

Združenie ďalej namietalo, že článok 2 ods. 2 Rámcového rozhodnutia, v rozsahu, v akom odstraňuje overenie požiadavky dvojitej trestnosti 32 kategórií trestných činov v ňom vymenovaných, je nezlučiteľný s článkom 6 ods. 2 Zmluvy o EÚ, konkrétnejšie so zásadou zákonnosti a so zásadami rovnosti a zákazu diskriminácie.

Súdny dvor uviedol, že pokiaľ ide o výber 32 kategórií trestných činov vymenovaných v článku 2 ods. 2 Rámcového

vého rozhodnutia, Rada sa mohla na základe zásady vzájomného uznávania a vzhľadom na vysoký stupeň dôvery a solidarity medzi členskými štátmi oprávnené domnievať, už **pre závažný charakter vymedzených činov**, ale aj **z dôvodu výšky trestu**, ktorý za ne možno uložiť a ktorého horná hranica musí byť najmenej tri roky, že kategórie dotknutých trestných činov patria medzi také, ktoré vo všetkých členských štátoch zasahujú do verejného poriadku a verejnej bezpečnosti natoľko závažne, že to odôvodňuje, aby sa nevyžadovalo skúmanie dvojitej trestnosti.

Pokiaľ ide o námietku, že nedostatočná presnosť definícií predmetných kategórií trestných činov by mohla spôsobiť riziko rozdielneho vykonávania Rámcového rozhodnutia v rôznych vnútroštátnych právnych poriadkoch, Súdny dvor zdôraznil, že cieľom Rámcového rozhodnutia nie je harmonizácia hmotného trestného práva členských štátov. Žiadne ustanovenie Hlavy VI Zmluvy o EÚ nepodmieňuje vykonanie európskeho zatykača harmonizáciou trestno-právnych predpisov členských štátov.

Podstata ostatnej námietky spočívala v tvrdení, že vymedzením 32 kategórií trestných činov v čl. 2 ods. 2 Rámcového rozhodnutia došlo k narušeniu zásady zákonnosti (*nullum crimen, nulla poene sine lege*). Združenie tvrdilo, že belgický implementačný zákon nespĺňa podmienky zásady zákonnosti, pretože nevymenúva trestné činy, ktoré by mali dostatočne jasný a presný normatívny obsah vymedzený konkrétnymi skutkovými podstatami, ale vymenúva iba nejednoznačné názvy kategórií neželateľných správání. Súdny orgán, ktorý musí rozhodnúť o vykonaní európskeho zatykača v dôsledku toho nemá dostatočné informácie, aby mohol účinne vykonať kontrolu, či trestné činy, pre ktoré je hľadaná osoba trestne stíhaná alebo pre ktoré jej bol uložený trest, patria do jednej z uvedených kategórií.

Súdny dvor k tomu konštatoval, že článok 2 ods. 2 Rámcového rozhodnutia sa neobmedzuje len na vymenovanie kategórií trestných činov, ktoré sú bez overenia dvojitej trestnosti činu dôvodom na vydanie osôb v súlade s európskym zatykačom. Jasne ustanovuje, že sa na vymenované kategórie trestných činov vzťahuje **len „ak sú trestné v členskom štáte, ktorý vydal rozhodnutie o treste odňatia slobody alebo o ochrannom opatrení, ktorých horná hranica je najmenej tri roky a sú vymedzené trestným zákonom vydávajúcего členského štátu“**.

Rámcové rozhodnutie teda požaduje, aby existovali **presné skutkové podstaty zodpovedajúce vymenovaným kategóriám** trestných činov a to tak v štáte, ktorý európsky zatykač vydal, ako aj v štáte, ktorý ho má vykonať. Aj keď sa tieto skutkové podstaty môžu líšiť, pre dodržanie zásady zákonnosti trestných činov a trestov postačuje, že **vymedzenie týchto trestných činov a uplatniteľné tresty vyplývajú z práva „členského štátu, ktorý vydal rozhodnutie“**.

Súdny dvor preto uzavrel, že článok 2 ods. 2 Rámcového rozhodnutia, keď ruší overovanie požiadavky dvojitej trestnosti trestných činov uvedených v tomto ustanovení, nie je neplatný z dôvodu porušenia článku 6 ods. 2 Zmluvy o EÚ.

Kozłowski

V tejto veci Súdny dvor vyložil článok 4 bod 6 Rámcového rozhodnutia vo vzťahu k pojmu „zdržiava sa“.

Podľa článku 4 bod 6 Rámcového rozhodnutia vykonávajúci súdny orgán **môže odmietnuť** výkon európskeho zatykača vydaného **na účely výkonu trestu**, ak sa požadovaná osoba „**zdržiava alebo je štátnym občanom alebo má trvalý pobyt** vo vykonávajúcom členskom štáte“ a tento **štát sa zaviazal, že vykoná tento trest** v súlade so svojimi vnútroštátnymi právnymi predpismi. Význam a dosah pojmov „zdržiava sa“ a „má trvalý pobyt“ nie je v Rámcovom rozhodnutí definovaný.

Je nepochybné, že termín „zdržiava sa“ nemôže byť vykladaný rozširujúco, tak, že vykonávajúci súdny orgán môže zamietnuť výkon európskeho zatykača, pretože požadovaná osoba sa len **momentálne nachádza** na území vykonávajúceho členského štátu, že ním len prechádza. Článok 4 bod 6 Rámcového rozhodnutia však nemôže byť vykladaný ani v tom zmysle, že osoba, ktorá nie je štátnym príslušníkom vykonávajúceho členského štátu ani v ňom nemá trvalý pobyt, ale sa v tomto štáte určitý čas zdržiava, si nemôže vytvoriť s týmto štátom také väzby, ktoré by odôvodňovali nepovinné nevykonanie európskeho zatykača.

„... vymedzenie trestných činov a uplatniteľné tresty vyplývajú z práva „členského štátu, ktorý vydal rozhodnutie“.“

V konkrétnom prípade poľský súdny orgán žiadal na základe európskeho zatykača od nemeckého súdneho orgánu vydanie pána Szymona Kozłowskeho na účely výkonu uloženého trestu v dobe, kedy sa nachádzal v ústave na výkon trestu odňatia slobody v Stuttgarte, kde vykonával trest v dĺžke troch rokov a šiestich mesiacov, na ktorý bol odsúdený pre viaceré podvody spáchané v Nemecku.

Kozłowski vyrastal a býval s rodičmi v Poľsku, kde aj pracoval a neskôr poberal dávky v nezamestnanosti. Bol slobodný a bezdetný. Potom, čo ho v Poľsku odsúdili na trest odňatia slobody, ušiel do Nemecka, kde sa po dobu 15 mesiacov zdržiaval prevažne v Stuttgarte a okolí. Živil sa krádežami a údajne aj brigádnicky pracoval. Nemecký jazyk ovládal slabšie. Z Nemecka sa občas vracal k matke do Poľska. Je pravdepodobné, že jeho viacnásobné pobyty v Nemecku slúžili len na prílepšenie nízkej podpory v nezamestnanosti páchaním trestnej činnosti a príležitostnou krátkodobou nelegálnou prácou a na to, aby sa vyhol výkonu právoplatne uloženého trestu.

Po zatknutí vyhlásil, že nesúhlasí s vydaním do Poľska a že chce vykonať trest v Nemecku a chce tam zostať aj po výkone trestu. Nemecký vykonávajúci súdny orgán ho informoval, že nezistil žiadnu prekážku pre udelenie povolenia na jeho vydanie. Dospel k záveru, že Kozłowski nemal „zvyčajný pobyt“ v Nemecku a požiadal nadriadený súd, aby schválil výkon európskeho zatykača. Ten prerušil konanie a predložil Súdnemu dvoru dve prejudiciálne otázky.

V prvej otázke sa pýtal, či odporujú domnienke, že osoba „sa zdržiava“ alebo „má trvalý pobyt“ vo vykonávajúcim členskom štáte na účely uplatnenia článku 4 bodu 6 Rámcového rozhodnutia skutočností, že dotknutá osoba:

- a) sa vo vykonávajúcim členskom štáte nezdržiava nepretržite,
- b) sa tam nezdržiava v súlade s vnútroštátnym právom o vstupe a pobyte cudzincov,
- c) opakovane tam pácha trestnú činnosť alebo
- d) je tam vo výkone trestu odňatia slobody.

„... v prvej etape určiť, či sú naplnené pojmy, (...) v druhej etape posúdiť, či existuje legitímny záujem...“

Druhá otázka smerovala k posúdeniu, či nie je v rozpore so zákazom diskriminácie a princípmi občianstva Únie, ak vnútroštátne právo obsahuje všeobecný zákaz vydať vlastných občanov bez ich súhlasu, ale rozhodnutie o vydaní ostatných občanov Únie a tretích osôb ponecháva na zväžení súdov, podľa konkrétnych okolností prípadu.

Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýtal, aký je obsah termínov „má trvalý pobyt“ a „zdržiava sa“ uvedených v článku 4 bodu 6 Rámcového rozhodnutia, a konkrétnejšie, či za okolností ako vo veci samej, osobu požadovanú v rámci konania o výkon európskeho zatykača možno považovať za osobu, na ktorú sa vzťahuje toto ustanovenie.

Vzhľadom na informácie uvedené v rozhodnutí vnútroštátneho súdu je nesporné, že pán Kozłowski nemal „trvalý pobyt“ v Nemecku v zmysle článku 4 bodu 6 Rámcového rozhodnutia. V dôsledku toho Súdny dvor podal iba výklad termínu „zdržiava sa“.

Na určenie, či v konkrétnej situácii existujú medzi požadovanou osobou a vykonávajúcim členským štátom väzby umožňujúce konštatovať, že na túto osobu sa vzťahuje termín „zdržiava sa“ v zmysle článku 4 bodu 6 Rámcového rozhodnutia, je potrebné **celkové posúdenie viacerých objektívnych okolností charakterizujúcich situáciu tejto osoby, medzi ktorými sú najmä dĺžka, povaha a podmienky pobytu požadovanej osoby, ako aj rodinné a hos-**

podárske väzby, ktoré udržuje táto osoba s vykonávajúcim členským štátom.

Pokiaľ ide o okolnosti ako tie, ktoré uvádza vnútroštátny súd vo svojej prvej otázke písm. a) až d), Súdny dvor konštatoval, že okolnosť uvedená v písmene a), **že požadovaná osoba nebývala vo vykonávajúcim členskom štáte nepretržite**, a skutočnosť opísaná v písmene b), **podľa ktorej sa táto osoba nezdržiava v tomto štáte v súlade s vnútroštátnym právom o vstupe a pobyte cudzincov**, nemajú rozhodujúci význam, ale **môžu byť vzaté do úvahy**, pri posúdení, či sa na dotknutú osobu vzťahuje pôsobnosť uvedeného ustanovenia.

Čo sa týka okolnosti uvedenej v prvej otázke pod písmenom c), podľa ktorej **táto osoba opakovane pácha trestnú činnosť vo vykonávajúcim členskom štáte**, a skutočnosti opísanej v tej istej otázke pod písm. d), **že je tam vo výkone trestu odňatia slobody**, Súdny dvor konštatoval, že ide o **irelevantné okolnosti** na určenie, či sa dotknutá osoba „zdržiava“ vo vykonávajúcim štáte v zmysle čl. 4 bodu 6 Rámcového rozhodnutia. Ak súdny orgán určí, že sa dotknutá osoba „zdržiava“ vo vykonávajúcim členskom štáte, môžu mať takéto okolnosti určitý význam len v rámci preskúmania v druhej etape, kedy súdny orgán posudzuje, či je dôvodné nevyhovieť európskemu zatykáciemu rozkazu.

Rozhodovanie o „nepovinnom nevykonaní“ európskeho zatykača má totiž **dve etapy**. Na to, aby bolo možné zistiť, či v konkrétnej situácii môže vykonávajúci súdny orgán odmietnuť výkon európskeho zatykača, musí **v prvej etape určiť, či sú naplnené pojmy**, teda, či požadovaná osoba „je štátnym príslušníkom“, „má trvalý pobyt“ alebo „sa zdržiava“ na území vykonávajúceho štátu v zmysle článku 4 bodu 6 Rámcového rozhodnutia, a patrí tak do jeho pôsobnosti.

Až keď vykonávajúci súdny orgán konštatuje, že na túto osobu sa vzťahuje jeden z týchto pojmov, musí **v druhej etape posúdiť, či existuje legitímny záujem** odôvodňujúci skutočnosť, že trest uložený vo vydávajúcim členskom štáte bude vykonaný na území vykonávajúceho členského štátu. Predovšetkým musí posúdiť, v ktorom štáte existujú vyššie šance na sociálnu reintegráciu požadovanej osoby po uplynutí doby trestu, na ktorý bola odsúdená.

Aj keď dve zo štyroch okolností uvedených vnútroštátnym súdom v jeho prvej otázke písm. a) a b) nie sú rozhodujúce, môžu byť relevantné pre vykonávajúci súdny orgán, ak musí v prvej etape určiť, či situácia dotknutej osoby patrí do pôsobnosti článku 4 bodu 6 Rámcového rozhodnutia. Ďalšie dve okolnosti nemajú pre toto určenie žiadny význam a môžu byť vzaté do úvahy len pri posudzovaní možnosti resocializácie v druhej etape rozhodovania.

Súdny dvor konštatoval, že vzhľadom na viaceré okolnosti charakterizujúce situáciu Szymona Kozłowského, najmä dĺžku, povahu a podmienky jeho pobytu, ako aj neexistenciu rodinných väzieb a existenciu veľmi slabých hospodárskych vzťahov s vykonávajúcim členským štátom, takúto osobu nemožno považovať za osobu, na ktorú sa vzťahuje termín „zdržiava sa“ v zmysle článku 4 bodu 6 Rámcového rozhodnutia.

Konkrétna odpoveď Súdneho dvora ES na položené otázky znela takto:

„1.

Článok 4 bod 6 rámcového rozhodnutia Rady 2002/584/SVV z 13. júna 2002 o európskom zatykači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi musí byť vykladaný v tom zmysle, že:

- požadovaná osoba »má trvalý pobyt« vo vykonávajúcim členskom štáte, ak si založila svoj skutočný pobyt v tomto členskom štáte a »zdržiava sa« v tomto štáte, ak v nadväznosti na dlhodobý pobyt v určitej dĺžke v tomto členskom štáte nadobudla **väzby s týmto štátom na podobnej úrovni ako v prípade trvalého pobytu**,
- na účely určenia, či existujú medzi požadovanou osobou a vykonávajúcim členským štátom väzby umožňujúce konštatovať, že na túto osobu sa vzťahuje termín »zdržiava sa« v zmysle uvedeného článku 4 bodu 6, je úlohou vykonávajúceho súdneho orgánu vykonať celkové posúdenie viacerých objektívnych okolností charakterizujúcich situáciu tejto osoby, medzi ktorými sú **najmä dĺžka, povaha a podmienky pobytu požadovanej osoby ako aj rodinné a hospodárske vzťahy, ktoré udržiava táto osoba s vykonávajúcim členským štátom**.

2.

Podľa informácií uvedených v rozhodnutí vnútroštátneho súdu pán Kozłowski »nemá trvalý pobyt« v Nemecku v zmysle článku 4 bodu 6 Rámcového rozhodnutia.“

Vzhľadom na uvedené, ako aj na odpoveď Súdneho dvora na prvú otázku nepovažoval Súdny dvor za opodstatnené odpovedať na druhú položenú otázku, pretože požadovaná osoba v konaní vo veci samej nepatrí do pôsobnosti článku 4 bodu 6 Rámcového rozhodnutia.

Goicoechea

V tejto veci Súdny dvor vyložil články 31 a 32 Rámcového rozhodnutia vo vzťahu k možnosti uplatnenia Dohovoru o vydávaní a ostatných dohovorov aj po prijatí Rámcového rozhodnutia.

Španielska vláda podala v roku 2000 na základe Európskeho dohovoru o vydávaní z roku 1957 žiadosť o vydanie pána Goicoechea za skutky údajne spáchané na španielskom území v roku 1992 a kvalifikované ako nedovolené prechovávanie zbraní a výbušnín, trestný čin členstva v teroristickej skupine a iné. Francúzsky súd žiadosti nevyhovел, pretože trestnosť skutkov, ktorých sa týkala žiadosť o vydanie, bola podľa francúzskeho práva premlčaná.

Španielske súdne orgány vydali voči pánovi Goicoecheovi 31. marca 2004 európsky zatykač pre tie isté skutky. Francúzsko mu nevyhovelo. Vzhľadom na dátum, keď malo dôjsť k spáchaniu skutkov, a na vyhlásenie urobené v súlade s čl. 32 Rámcového rozhodnutia totiž európsky zatykač

považovalo iba za žiadosť o predbežnú väzbu, o ktorej sa rozhodne »podľa úpravy vydávania osôb uplatniteľnej pred 1. januárom 2004«, t. j. podľa Európskeho dohovoru o vydávaní z roku 1957.

V máji 2008 požiadal španielsky súd o predbežnú väzbu za rovnaké skutky na účely žiadosti o vydanie založenej na Dohovore o vydávaní osôb medzi členskými štátmi z roku 1996 (Dublinský dohovor). Francúzsky prokurátor zobral pána Goicoechea do vydávacej väzby. Španielske orgány požiadali o jeho vydanie na základe Dublinského dohovoru. Generálny prokurátor Francúzskej republiky navrhol, aby súd vydal pozitívne stanovisko k žiadosti španielskych orgánov. Súd konanie prerušil a predložil Súdnemu dvoru dve prejudiciálne otázky.

Aj pán Goicoechea predložil Súdnemu dvoru niekoľko svojich stanovísk a otázok. Podľa znenia čl. 35 Zmluvy o EÚ však prináleží vnútroštátnemu súdu a nie účastníkom konania vo veci samej obrátiť sa na Súdny dvor. Preto aj možnosť určiť otázky, ktoré sa majú položiť Súdnemu dvoru je vyhradená iba vnútroštátnemu súdu a účastníci konania nemôžu meniť ich obsah. Môžu len vyjadriť svoj názor na riešenie položených otázok. Na otázky pána Goicoechea preto Súdny dvor neodpovedal. Vzal však do úvahy jeho stanoviská.

Podstata prejudiciálnych otázok položených francúzskym súdom spočívala vo vyjasnení vzťahu medzi európskym zatykačom a inými nástrojmi vydávania, upraveného v čl. 31 a 32 Rámcového rozhodnutia.

Španielske kráľovstvo nevyužilo možnosť danú článkom 31 ods. 2 Rámcového rozhodnutia a neoznámilo Rade a Komisii existujúce dohody a postupy vymenované v prvom pododseku, v ktorých uplatňovaní chce pokračovať aj po nadobudnutí účinnosti Rámcového rozhodnutia. Francúzsky súd sa pýtal, či z tejto skutočnosti vyplýva, že Španielsko nemôže uplatňovať vo vzťahu k inému členskému štátu tieto dvojstranné a mnohostranné dohody a postupy.

Francúzsky súd žiadal tiež vyložiť vzájomný vzťah čl. 31 a čl. 32, keď čl. 31 Rámcového rozhodnutia ustanovuje, že s účinnosťou od 1. januára 2004 Rámcové rozhodnutie »nahradza« príslušné ustanovenia dohovorov v oblasti vydávania osôb vo vzťahoch medzi členskými štátmi a na druhej strane čl. 32 umožnil Francúzku urobiť vyhlásenie, že ako vykonávajúci členský štát sa bude aj naďalej zaoberať žiadosťami, týkajúcimi sa činov spáchaných pred 1. novembrom 1993, v súlade so systémom vydávania osôb uplatniteľným pred 1. januárom 2004, ktorý bol Rámcovým rozhodnutím »nahradený«.

Ďalší problém videl francúzsky súd v tom, či vyhlásenie podľa čl. 32 umožňuje, aby vykonávajúci členský štát uplatnil dohovor o vydávaní, ktorý je síce z roku 1996 a teda »predchádzal 1. januáru 2004«, ale nadobudol platnosť vo vykonávajúcim štáte až po 1. januári 2004.

Formulácie otázok sú pomerne zložité, ale samotný problém nie je až taký zložitý. Ide v podstate o nepochopenie, že čl. 31 v ods. 2 upravuje vzťah Rámcového rozhod-

nutia k iným dohovorom, než ktoré sú vymenované v čl. 31 ods. 1.¹

Dohovory, ktoré sú vymenované v čl. 31 ods. 1 sú vo vzťahu k postupu podľa európskeho zatykača **reštriktívne, zužujúce, a postup pri odovzdávaní osôb podľa nich je komplikovanejší**. Rámcové rozhodnutie preto stanovuje, že vo vzťahoch medzi členskými štátmi **tieto dohovory „nahrádza“ úprava európskeho zatykača**. To znamená, že na prípady, na ktoré sa podľa Rámcového rozhodnutia má použiť úprava európskeho zatykača, sa dohovory citované v čl. 31 ods. 1 použiť nemôžu. Výnimku z tohto pravidla nemožno dosiahnuť žiadnym vyhlásením či oznámením. Tieto dohovory je možné naďalej použiť výlučne len na prípady, na ktoré nemožno použiť úpravu európskeho zatykača. To znamená, na vydávanie medzi členskými štátmi a nečlenskými štátmi alebo na vydávanie medzi členskými štátmi navzájom, pre skutky spáchané ešte v dobe, na ktorú sa úprava európskeho zatykača nevzťahuje.

„... na prípady, na ktoré sa podľa Rámcového rozhodnutia má použiť úprava európskeho zatykača, sa dohovory citované v čl. 31 ods. 1 použiť nemôžu.“

Článok 31 ods. 2 Rámcového rozhodnutia umožňuje naďalej uplatňovať celkom iné dvojstranné alebo mnoho-

stranné dohody alebo postupy účinné v čase prijatia Rámcového rozhodnutia, alebo uzatvoriť také dvojstranné a mnohostranné dohody alebo postupy aj po nadobudnutí účinnosti Rámcového rozhodnutia. Týka sa, naopak, **dohôd a postupov, ktoré pomôžu zjednodušiť alebo uľahčiť odovzdávanie osôb, ktorých sa týka európsky zatykač a umožnia rozšírenie alebo prehĺbenie cieľov Rámcového rozhodnutia**. Ich obsah a výkon je „v rámci“ európskeho zatykača.

Oznámenie podľa čl. 31 ods. 2, že členský štát chce naďalej pokračovať v uplatňovaní existujúcich dohôd a postupov sa môže týkať výlučne len tých **dohovorov a postupov, ktoré prehľbujú Rámcové rozhodnutie vo vzťahu k uľahčeniu a zjednodušeniu odovzdávania**. Dohovory vymenované v čl. 31 ods. 1, vrátane Dublinského dohovoru nepatria k dohodám alebo postupom, ktorých sa týka čl. 31 ods. 2 Rámcového rozhodnutia a vo vzťahu ku ktorým možno uvažovať o oznámení, že v ich uplatňovaní chcú štáty pokračovať.

Oznámenie podľa čl. 31 ods. 2 sa týka výlučne len používania „vylepšujúcich“ dohôd a postupov medzi členskými štátmi, ktoré majú byť používané „**v rámci“ postupu podľa európskeho zatykača**. „Zhoršujúce“ dohovory, ktoré Rámcové rozhodnutie podľa čl. 31 ods. 1 „nahrádza“ sú naopak naďalej relevantné len v prípadoch, **keď úprava európskeho zatykača nie je uplatniteľná**.²

Podobne aj články 31 a 32 Rámcového rozhodnutia upravujú rôzne situácie. Čl. 31, nazvaný „Vzťah k iným právnym nástrojom“, ako to vyplýva už z jeho názvu, upravuje dôsledky prijatia úpravy európskeho zatykača na medzinárodné dohovory v oblasti vydávania osôb (vecné ohraničenie). Čl. 32, nazvaný „Prechodné ustanovenie“, upravuje, od kedy je postup podľa európskeho zatykača uplatniteľný (časové ohraničenie).

1 Článok 31 rámcového rozhodnutia, nazvaný „Vzťah k iným právnym nástrojom“, znie:

„1.

Bez porušenia ich uplatňovania vo vzťahoch medzi členskými štátmi a tretími štátmi toto rámcové rozhodnutie s účinnosťou od 1. januára 2004 nahrádza príslušné ustanovenia nasledujúcich dohovorov v oblasti vydávania osôb vo vzťahoch medzi členskými štátmi:

a) Európsky dohovor o vydávaní z 13. decembra 1957...

b) ...

2.

Členské štáty môžu naďalej uplatňovať platné dvojstranné alebo mnohostranné dohody alebo postupy účinné v čase prijatia tohto rámcového rozhodnutia, pokiaľ tieto dohody alebo postupy umožnia ciele tohto Rámcového rozhodnutia prehľbiť a pomôcť zjednodušiť alebo uľahčiť ďalšie odovzdávania osôb, na ktoré sa vzťahujú európske zatykácie rozkazy.

...

Členské štáty do troch mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto rámcového rozhodnutia oznámia Rade a Komisii existujúce dohody a postupy uvedené v prvom pododseku, v ktorých uplatňovaní chcú pokračovať.“

Článok 32 rámcového rozhodnutia, nazvaný „Prechodné ustanovenie“, uvádza:

„Žiadosti o vydanie osôb prijaté pred 1. januárom 2004 sa naďalej riadia existujúcimi dokumentmi, týkajúcimi sa vydávania osôb. Žiadosti prijaté po tomto termíne sa budú riadiť predpismi, ktoré členské štáty schválili v súlade s týmto rámcovým rozhodnutím. Každý členský štát však môže v čase prijatia tohto rámcového rozhodnutia Radou urobiť vyhlásenie, v ktorom uvedie, že ako vykonávajúci členský štát sa bude ďalej zaoberať žiadosťami, týkajúcimi sa činov spáchaných pred dátumom, ktorý uvádza, v súlade so systémom vydávania osôb uplatniteľným pred 1. januárom 2004. Tento dátum nesmie byť neskorší ako 7. august 2002...“

V konkrétnom prípade Francúzska republika urobila vyhlásenie v súlade s čl. 32 Rámcového rozhodnutia, že ako vykonávajúci štát sa bude zaoberať žiadosťami týkajúcimi sa činov spáchaných pred 1. novembrom 1993,³ v súlade so systémom vydávania osôb „*uplatniteľný pred 1. januárom 2004*“. To znamená, že Francúzska republika, ako vykonávajúci štát, na činy spáchané pred 1. novembrom 1993 neuplatní postup podľa európskeho zatykača, ale „*systém vydávania osôb uplatniteľný pred 1. januárom 2004*“.

Bude to tak aj v prípade žiadosti týkajúcej sa pána Goicoechea, keďže skutky, ktoré sa mu vytýkajú, mal spáchať v roku 1992. Vzhľadom na to, že úprava európskeho zatykača stanovená Rámcovým rozhodnutím nie je uplatniteľná na túto žiadosť, čl. 31 Rámcového rozhodnutia pre konanie o nej nie je relevantný.

Na prvú otázku položenú vnútroštátnym súdom treba odpovedať, že čl. 31 Rámcového rozhodnutia sa má vykladať v tom zmysle, že sa vzťahuje iba na situáciu, keď je úprava európskeho zatykača **uplatniteľná**, pričom táto podmienka nie je splnená v prípade žiadosti o vydanie týkajúcej sa skutkov spáchaných pred dátumom uvedeným členským štátom vo vyhlásení urobenom v súlade s čl. 32 Rámcového rozhodnutia.

Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýtal, či sa má čl. 32 Rámcového rozhodnutia vykladať v tom zmysle, že mu odporuje uplatnenie Dublinského dohovoru z roku 1996 vykonávaným členským štátom v prípade, že tento dohovor nadobudol platnosť v tomto členskom štáte až po 1. januári 2004.

Pán Goicoechea tvrdí, že nemožno pripustiť, aby sa výraz „*systém vydávania osôb uplatniteľný pred 1. januárom 2004*“ uvedený v čl. 32 Rámcového rozhodnutia vzťahoval na spomínaný dohovor, keďže tento je vo vzťahoch medzi Španielskym kráľovstvom a Francúzskou republikou uplatniteľný až od **1. júla 2005**.

Podľa Súdneho dvora výraz „*systém vydávania osôb uplatniteľný pred 1. januárom 2004*“ je v Rámcovom rozhodnutí použitý preto, aby sa oddelil systém vydávania tvorený dohovormi **existujúcimi** v čase prijatia Rámcového rozhodnutia, uvedenými v čl. 31 ods. 1 rozhodnutia, od systému vydávania podľa európskeho zatykača, zavedeného Rámcovým rozhodnutím, vo vzťahu ku ktorému toto rozhodnutie uvádza, že sa uplatní na žiadosti podané po 1. januári 2004. Cieľom použitia výrazu „*systém vydávania osôb*

uplatniteľný pred 1. januárom 2004“ nemôže byť zabránenie uplatnenia tých dohovorov, ktoré k uvedenému dátumu neboli ešte účinné a zabrániť tak zlepšeniu systému vydávania založenému na najstaršom Európskom dohovore o vydávaní z 13. decembra 1957.

Je pravda, že dohovory z rokov 1995 a 1996 neboli ešte 1. januára 2004 platné, ale keby bol prijatý názor prezentovaný pánom Goicoecheom, stali by sa definitívne nepoužiteľnými. Tieto dohovory pritom predstavujú *acquis* Únie, ktoré sú členské štáty povinné prebrať a postup podľa nich je potrebný v prípadoch, keď sa úprava európskeho zatykača neuplatňuje, ako aj vo vzťahoch, ktoré sa týkajú vydávania, **s tretími štátmi pridruženými v rámci Schengenskej dohody** zo 14. júna 1985.⁴ Členské štáty Rada vyzvala, aby pokračovali v ich ratifikácii napriek existencii Rámcového rozhodnutia.

„Oznámenie podľa čl. 31 ods. 2 sa týka výlučne len používania „vylepšujúcich“ dohôd a postupov (...), ktoré majú byť používané „v rámci“ postupu podľa európskeho zatykača.“

Podľa názoru Súdneho dvora, tak z odôvodnení Rámcového rozhodnutia, ako aj z čl. 31 a 32 tohto rozhodnutia vyplýva, že výrazom „*systém vydávania osôb uplatniteľný pred 1. januárom 2004*“ čl. 32 Rámcového rozhodnutia pokrýva najmä všetky dohovory citované v čl. 31 ods. 1 Rámcového rozhodnutia.

Dôsledkom použitia výrazu „*uplatniteľný*“ nemôže byť, že citované dohovory sa stanú neuplatniteľné z dôvodu nadobudnutia účinnosti Rámcového rozhodnutia. Tento pojem nemožno chápať tak, že označuje iba dohovory, ktoré sú skutočne použiteľné vo vzťahoch medzi členskými štátmi k 1. januáru 2004. Nič nebráni tomu, aby členský štát začal uplatňovať po 1. januári 2004 dohovor tvoriaci súčasť systému vydávania nahradeného úpravou európskeho za-

2 Postup podľa európskeho zatykača – a v jeho rámci aj podľa prípadných „vylepšujúcich“ dohôd – sa podľa čl. 32

Rámcového rozhodnutia uplatňuje na žiadosti prijaté po 1. januári 2004, ak vykonávajúci členský štát neurobil vyhlásenie, ktorým časovo obmedzil uplatnenie tejto úpravy.

3 T. j. pred dátumom nadobudnutia účinnosti Maastrichtskej zmluvy.

4 V súčasnosti sú takýmito pridruženými štátmi Švajčiarsko, Nórsko a Island, s ktorými boli uzatvorené nasledujúce dohody o pridružení:

– Dohoda medzi Európskou úniou, Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o pridružení Švajčiarskej konfederácie k vykonávaniu, uplatňovaniu a vývoju schengenského *acquis* z 26. októbra 2004 (v prílohách A a B je zoznam ustanovení aktov Únie, ktoré Švajčiarsko vykonáva a uplatňuje)

– Dohoda zo dňa 18. mája 1999, uzatvorená medzi Radou Európskej únie a Islandskou republikou a Nórskeym kráľovstvom o pridružení týchto dvoch štátov k vykonávaniu, uplatňovaniu a rozvoju schengenského *acquis*

tykača v prípadoch, keď európsky zatykač nie je uplatniteľný.

Uvedenie dátumu 1. januára 2004 slúži výlučne na stanovenie hranice medzi pôsobnosťou systému vydávania upraveného dohovormi a pôsobnosťou úpravy európskeho zatykača Rámcovým rozhodnutím, pričom poslaním tejto posledne uvedenej úpravy je jej uplatňovanie v zásade na všetky žiadosti podané po 1. januári 2004.

Začatie uplatňovania takého dohovoru, akým je Dublinský dohovor z roku 1996 nenarúša úpravu európskeho zatykača stanovenú Rámcovým rozhodnutím, pretože v súlade s čl. 31 ods. 1 Rámcového rozhodnutia **tento dohovor možno použiť iba vtedy, ak sa neuplatňuje úprava európskeho zatykača**. Účelom začatia uplatňovania týchto dohovorov v oblasti vydávania po 1. januári 2004 je zlepšenie systému vydávania založeného na najstaršom platnom Európskom dohovore o vydávaní z roku 1957, v tých prípadoch, keď úprava európskeho zatykača nie je uplatniteľná.

Podľa ustálenej judikatúry sa **procesné predpisy** všeobecne vzťahujú na všetky spory prejednávané v čase nadobudnutia účinnosti týchto predpisov na rozdiel od **hmotno-právnych predpisov**, ktoré sa spravidla vykladajú tak, že sa nevzťahujú na skutočnosti existujúce pred nadobudnutím ich účinnosti.

Čl. 18 ods. 5 Dublinského dohovoru stanovuje, že tento dohovor sa vzťahuje len **na žiadosti podané po začiatku jeho uplatňovania** vo vzťahoch medzi dožiadaným členským štátom a žiadajúcim členským štátom.

Čl. 32 Rámcového rozhodnutia stanovuje, že žiadosti **prijaté po 1. januári 2004** sa riadia pravidlami európskeho zatykača.

V oboch prípadoch sa nové pravidlá uplatnia nie na žiadosti, ktoré sú v uvedenej dobe prejednávané, ale na žiadosti **podané či prijaté po určenom dátume**. Zároveň ich spoločným menovateľom je, že sa uplatnia na žiadosti **týkajúce sa skutkov spáchaných pred dátumom začatia uplatňovania novej právnej úpravy**.

Vzhľadom na uvedené Súdny dvor na položené otázky odpovedal takto:

„1.

Článok 31 rámcového rozhodnutia Rady 2002/584/SVV z 13. júna 2002 o európskom zatykači a postupo odovzdávania osôb medzi členskými štátmi sa má vykladať v tom zmysle, že upravuje iba situáciu, keď je úprava európskeho zatykača uplatniteľná, pričom táto podmienka nie je splnená v prípade žiadosti o vydanie týkajúcej sa skutkov spáchaných pred dátumom uvedeným členským štátom vo vyhlásení urobenom v súlade s článkom 32 rámcového rozhodnutia.

2.

Článok 32 rámcového rozhodnutia (...) sa má vykladať v tom zmysle, že mu neodporuje uplatnenie vykonávacím členským štátom dohovoru o vydávaní medzi členskými štátmi Európskej únie vypracovaného aktom Rady z 27. septem-

bra 1996 a podpísaného v ten istý deň všetkými členskými štátmi, aj v prípade, že tento dohovor nadobudol platnosť v tomto členskom štáte až po 1. januári 2004.“

Z uvedeného možno vyvodiť nasledujúci všeobecný praktický záver:

- 1) Pri vybavovaní žiadosti o vydanie osôb, ktoré boli vykonávacím štátom prijaté pred 1. januárom 2004 sa členské štáty naďalej riadia **„existujúcimi dokumentmi, týkajúcimi sa vydávania osôb“** (rozumej existujúcimi pred 1. januárom 2004) alebo, inak povedané, **„systémom vydávania osôb používaným pred 1. januárom 2004“**, alebo ešte inak, využívajú nástroje extradície, ktoré boli súčasťou *acquis* Únie pred 1. januárom 2004.
- 2) Pri vybavovaní žiadostí o vydanie osôb, ktoré boli vykonávacím štátom prijaté po 1. januári 2004, ak sa týkajú skutkov spáchaných po 7. auguste 2002,⁵ sa členské štáty riadia postupom upraveným v Rámcovom rozhodnutí.
- 3) Režim vybavovania žiadostí o vydanie osôb prijatých po 1. januári 2004 pre skutky spáchané do 7. augusta 2002 nie je jednotný. Závisí od toho, či vykonávací členský štát urobil vyhlásenie podľa čl. 32 Rámcového rozhodnutia a aký dátum v ňom uviedol. Prichádzajú do úvahy nasledujúce dve alternatívy:
 - a) ak vykonávací členský štát neurobil vyhlásenie podľa čl. 32, je v týchto prípadoch povinný sa riadiť postupom podľa Rámcového rozhodnutia,
 - b) ak vykonávací členský štát urobil vyhlásenie podľa čl. 32, potom vo vzťahu ku skutkom spáchaným pred dátumom uvedeným v tomto vyhlásení (v prípade Francúzska, pred 1. 11. 1993) sa naďalej riadi **„systémom vydávania osôb používaným pred 1. januárom 2004“**.

Leymann a Pustovarov

V rozhodnutí v tejto veci Súdny dvor vyložil článok 27 ods. 2, 3 a 4 Rámcového rozhodnutia. Výklad sa týkal výrazu **„iný trestný čin ako ten, pre ktorý bola osoba odovzdaná“**, v súvislosti so zmenou opisu skutku, pre ktorý bola podaná obžaloba, oproti opisu skutku, pre ktorý bol vydaný zatykač.

Predbežné otázky sa týkajú sporu, či osoby, ktoré boli na základe európskeho zatykača odovzdané do Fínska (prvá z nich z Poľska a druhá zo Španielska), môžu byť obžalované pre trestný čin týkajúci sa obchodovania s omamnými látkami, alebo či podaniu obžaloby odporuje **zásada špeciality**, keď počas konania vyšlo najavo, že obchodovali s **iným druhom rovnako nebezpečných omamných látok**, než to bolo uvedené v zatykačoch.

V konkrétnom prípade, v čase vydania zatykača existovalo podozrenie, že dovezená zásielka obsahovala **amfe-**

5 Kedy nadobudlo účinnosť Rámcové rozhodnutie.

tamín, v priebehu ďalšieho vyšetrovania sa však ukázalo, že to bola zásielka hašiša, pre dovoz ktorej boli odvolatelia následne obžalovaní a odsúdení.

Na základe európskych zatykačov vydaných fínskou prokuratúrou poľské orgány zatknuli Artura Leymanna a španielske orgány Alekseia Pustovarova. Obaja boli odovzdaní do Fínska na trestné stíhanie pre trestný čin týkajúci sa obchodovania s omamnými látkami, ktorého sa mali dopustiť tak, že za pomoci ďalších osôb protiprávne doviezli do Fínska veľké množstvo **amfetamínu**, s cieľom uviesť ho do obehu v tomto štáte.

Na Pustovarova bol vydaný zatykač aj pre podozrenie zo spáchania dvoch ďalších trestných činov týkajúcich sa obchodovania s omamnými látkami.

Prokurátor po skončení vyšetrovania podal na Leymanna aj Pustovarova obžalobu pre trestný čin týkajúci sa obchodovania s omamnými látkami, ktorého sa mali dopustiť tým, že spoločne s ďalšími osobami doviezli do Fínska 26 kg hašiša s cieľom uviesť ho do obehu v tomto štáte.

Pred podaním obžaloby sa prokurátor obrátil na **poľského zástupcu v Eurojuste**, ktorý ho informoval, že nie je nevyhnutné žiadať Poľsko o vyslovenie súhlasu v zmysle čl. 27 ods. 3 písm. g) a čl. 27 ods. 4 Rámcového rozhodnutia so stíhaním Leymanna pre trestný čin týkajúci sa obchodovania s iným druhom omamných látok, než ako bolo uvedené v zatykači.

Prokuratúra **počas konania pred súdom** z opatrnosti požiadala Španielsko novým zatykačom o súhlas s trestným stíhaním Pustovarova pre trestný čin súvisiaci s omamnými látkami, pri ktorom spoločne so spolupáchateľmi protiprávne doviezol do Fínska veľké množstvo hašiša s cieľom uviesť ho do obehu v tomto štáte. Španielsky súd žiadosti vyhovel.

Prvostupňový súd oboch obžalovaných odsúdil za trestný čin týkajúci sa obchodovania s narkotikami, tak, ako bol vymedzený v obžalobe. Pustovarov bol navyše odsúdený aj za obidva ďalšie trestné činy súvisiace s omamnými látkami.

Leymann a Pustovarov podali odvolanie s odôvodnením, že za trestný čin súvisiaci s hašišom nemali byť trestne stíhaní, pretože tento nebol predmetom ich odovzdania do Fínska. Odvolací súd vyjadril názor, že Poľsko už predložilo svoj súhlas s trestným stíhaním Leymanna za uvedený trestný čin **prostredníctvom svojho zástupcu v Eurojuste**, a rovnako Španielsko – hoci **až po skončení konania pred súdom prvého stupňa** – udelilo svoj súhlas s trestným stíhaním Leymanna a uznal odvolateľov vinnými. Pripustil však dovolanie Leymanna a Pustovarova, ktoré sa týkalo otázky, či je dovolené rozhodnúť o obžalobe podanej pre pašovanie hašiša.

Najvyšší súd konštatoval, že treba rozhodnúť, či podľa Rámcového rozhodnutia **bol nevyhnutný súhlas vykonávajúceho štátu**, a ak je to tak, **či bolo včas požiadané o sú-**

hlas, a či tento súhlas bol včas udelený. Posúdenie týchto otázok závisí od výkladu ustanovení Rámcového rozhodnutia, preto položil Súdnemu dvoru prejudiciálne otázky, ktorými sa pýtal „... ktoré kritéria sú rozhodujúce pre posúdenie, či opis skutku, na ktorom je založená obžaloba, sa odlišuje od opisu skutku, pre ktorý bola osoba odovzdaná, do tej miery, že ide „o iný trestný čin“ v zmysle článku 27 ods. 2, v dôsledku čoho sa pre trestné stíhanie vyžaduje súhlas podľa článku 27 ods. 3 písm. g) a článku 27 ods. 4.“

Pýtal sa tiež, „Ako sa má vykladať článok 27 ods. 2 Rámcového rozhodnutia, podľa ktorého osoby, ktoré boli odovzdané, nie je možné trestne stíhať alebo odsúdiť, ako ani odňať im osobnú slobodu pre iný trestný čin (...) najmä (...) s ohľadom na ustanovenie článku 27 ods. 3 písm. c), podľa ktorého sa osobitné pravidlo [zásada špeciality] neuplatní, ak trestné stíhanie nemá za následok uloženie opatrenia obmedzujúceho osobnú slobodu“.

„Zásada špeciality je formulovaná v ustanovení čl. 27 ods. 2 Rámcového rozhodnutia.“

Položil aj otázku, či v prípade, že vydaná osoba je stíhaná pre viacero trestných činov, z ktorých jeden podlieha konaniu o udelení súhlasu, ustanovenie čl. 27 Rámcového rozhodnutia „nebránia podaniu obžaloby pre trestný čin, ktorý podlieha konaniu o udelení súhlasu, súdnemu konaniu alebo vydaniu rozsudku pred získaním súhlasu aj vtedy, ak obvinenému bolo v súvislosti so súdnym konaním uložené opatrenie obmedzujúce osobnú slobodu, pokiaľ toto obmedzenie má vzhľadom na zvyšné body obžaloby oporu v zákone“.

Zásada špeciality je formulovaná v ustanovení čl. 27 ods. 2 Rámcového rozhodnutia.⁶ Čl. 27 ods. 3 ustanovuje **sedem konkrétnych okolností, zakladajúcich výnimku** zo zásady špeciality. V prerokúvanom prípade prichádzali do úvahy dve takéto okolnosti. Podľa čl. 27 ods. 3 písm. c) „odsek 2 sa neuplatní na trestné stíhanie, ktoré nemá za následok uplatnenia opatrenia obmedzujúceho osobnú slobodu“ a podľa čl. 27 ods. 3 písm. g) „odsek 2 sa neuplatní, ak vykonávajúci súdny orgán, ktorý osobu odovzdal, dá svoj súhlas v súlade s odsekom 4“.⁷

Súdny dvor v odpovedi na položené predbežné otázky vyložil, že na účely určenia, či ide o „**iný trestný čin**“ ako ten, pre ktorý bola osoba odovzdaná v zmysle článku 27 ods. 2 Rámcového rozhodnutia a či je teda potrebné konanie

6 Čl. 27 ods. 2 znie: „S výnimkou prípadov uvedených v odsekoch 1 a 3 odovzdaná osoba sa nemôže trestne stíhať, odsúdiť alebo inak pozbaviť slobody pre iný trestný čin spáchaný pred jej odovzdaním ako pre ten, pre ktorý bola odovzdaná.“

7 Čl. 27 ods. 4 upravuje **postup pri predkladaní a vybavovaní žiadosti** o súhlas na stíhanie, odsúdenie alebo zadržanie pre trestný čin, pre ktorý nebola osoba odovzdaná.

o udelení dodatočného súhlasu v zmysle článku 27 ods. 3 písm. g) a článku 27 ods. 4 Rámcového rozhodnutia, „je potrebné overiť, či znaky skutkovej podstaty trestného činu podľa zákonného popisu tohto trestného činu spáchaného vo vydávajúcom členskom štáte sú znakmi skutkovej podstaty, pre ktoré bola osoba vydaná, a či existuje dostatočná zhoda medzi údajmi uvedenými v zatykači a údajmi uvedenými v neskoršom úkone v konaní. **Zmeny okolností týkajúcich sa času a miesta sú prípustné, ak [1] vyplývajú z dôkazov predložených počas konania vedeného vo vydávajúcom členskom štáte v súvislosti s postupom opísaným v zatykači, ak [2] nemenia povahu trestného činu a ak [3] nie sú dôvodom na odmietnutie výkonu európskeho zatykača na základe článkov 3 a 4 uvedeného rámcového rozhodnutia.**“

„Zmeny okolností týkajúcich sa času a miesta sú prípustné, ak vyplývajú z dôkazov predložených počas konania (...), ak nemenia povahu trestného činu a ak nie sú dôvodom na odmietnutie výkonu európskeho zatykača...“

To znamená, že konanie o udelení súhlasu sa musí uplatniť v dvoch prípadoch:

Po prvé vtedy, ak osoba odovzdaná na základe zatykača má byť obžalovaná v štáte, v ktorom bol zatykač vydaný, za **nový skutok**, iný ako ten, za ktorý bola odovzdaná. V takom prípade nie je relevantné, ako je tento iný skutok právne posúdený, či napĺňa rovnakú skutkovú podstatu trestného činu, ako skutok uvedený v pôvodnom zatykači, alebo či ide o inú skutkovú podstatu trestného činu (inú kvalifikáciu skutku). Podstatné je len to, že ide o iný (nový) skutok.

Po druhé, konanie o udelení súhlasu sa musí uplatniť vtedy, ak by **pôvodný skutok, uvedený v zatykači**, viedol k obžalobe za iný trestný čin, a to taký, **ktorého skutková podstata by bola odlišná** od skutkovej podstaty trestného činu uvedenej v zatykači v súlade s ustanovením čl. 8 ods. 1 písm. d) Rámcového rozhodnutia.

Je to podobné, ako pri zásade špeciality podľa čl. 14 Európskeho dohovoru o vydávaní z 13. decembra 1957, najmä podľa ods. 3 tohto článku.⁸

Pri rozhodovaní o odovzdaní hľadanej osoby na trestné stíhanie pre trestný čin definovaný zákonom vydávajúceho štátu, súdny orgán vykonávajúceho štátu preskúma, **či ten-**

to čin zodpovedá ustanoveniam čl. 2 Rámcového rozhodnutia, podľa opisu protiprávneho konania uvedeného v európskom zatykači. Tento opis musí podľa formulára, ktorý je prílohou k Rámcovému rozhodnutiu, obsahovať informácie zmienené v čl. 8, najmä charakter a skutkovú podstatu trestného činu, opis okolností, za ktorých bol trestný čin spáchaný, vrátane času, miesta a miery účasti vyžadanej osoby na trestnom čine, ako aj rozsah trestov, ktoré možno uložiť pre trestný čin, pre ktorý je osoba vyžadovaná. Toto sú kritéria, podľa ktorých sa vykonávajúci štát rozhoduje, či hľadanú osobu odovzdá.

Žiadosť na odovzdanie je pri tom založená na takých informáciách, ktoré odrážajú stav vyšetrovania v momente vydania európskeho zatykača. Je teda možné a pravdepodobné, že počas ďalšieho trestného konania dôjde k zisteniu nových skutočností, ktoré nebudú v každom detaile zhodné s pôvodným popisom skutku. Môžu byť zistené i podstatne nové okolností, odlišné od tých, ktoré boli známe pri vydaní európskeho zatykača.

Pojem „**iný trestný čin**“ ako ten, ktorý odôvodnil odovzdanie musí byť preto posudzovaný z ohľadom na rozdielne fázy konania, pri akceptovaní, že nie každá zmena predstavuje zmenu podstaty konania. Podstatnou je len taká zmena okolností, ktorá predstavuje zmenu kritérií, podľa ktorých sa vykonávajúci štát rozhodoval, či hľadanú osobu odovzdá a ktorá by preto mohla mať za následok iné rozhodnutie vykonávacieho štátu.

Na posúdenie, či došlo k takejto podstatnej zmene, že konanie sa týka „**iného trestného činu**“, ako toho, ktorý bol uvedený v európskom zatykači, je preto potrebné porovnať opis protiprávneho konania uvedeného v európskom zatykači s tým, ako je toto konanie opísané v neskorších aktoch konania (obžalobe, rozsudku). Žiadať súhlas vykonávajúceho členského štátu pre každú zmenu v opise skutku by neprispelo k rešpektovaniu suverenity vykonávajúceho štátu a marilo by dosiahnutie zrýchlenia a zjednodušenia súdnej spolupráce medzi členskými štátmi, ktoré sú cieľmi Rámcového rozhodnutia.

Na určenie či ide alebo nejde o „**iný trestný čin**“ ako ten, ktorý odôvodňoval odovzdanie, treba overiť, či existuje dostatočná zhoda medzi údajmi uvedenými v európskom zatykači a tými, ktoré sú uvedené v neskoršom akte konania.

Zmeny v údajoch o čase a mieste spáchania činu, ktoré vyplývajú z dokazovania v priebehu konania vo vydávajúcom štáte po vydaní zatykača nemožno považovať za podstatné, ak nemajú za následok zmenu charakteru alebo závažnosti činu a nepredstavujú dôvody na nevykonanie európskeho zatykača obsiahnuté v čl. 3 a 4 Rámcového rozhodnutia.

Overenie, či protiprávne konanie opísané v obžalobe je iné ako to, ktoré bolo opísané v európskom zatykači, patrí do kompetencie súdu vydávajúceho štátu.

⁸ Čl. 14 ods. 3 znie: „Pokiaľ sa v priebehu trestného stíhania zmení právna kvalifikácia trestného činu, odovzdaná osoba smie byť trestne stíhaná alebo odsúdená iba v rozsahu, v ktorom znaky skutkovej podstaty novo kvalifikovaného trestného činu odôvodňujú jej odovzdanie.“

V konkrétnom prípade bola podaná obžaloba pre dovoz hašiša, zatiaľ čo zatykáci rozkaz hovoril o dovoze amfetamínu. V oboch prípadoch však ide o trestné činy, za ktoré vnútroštátny zákon vydávajúceho štátu hrozí trestom odňatia slobody v minimálnej výške 3 roky a ktoré patria do kategórie nezákonného obchodovania s omamnými narkotikami a psychotropnými látkami v zmysle čl. 2 ods. 2 Rámcového rozhodnutia. Zmena, len v druhu omamnej látky preto nie je takou, ktorá by mala za následok, že by konanie bolo vedené o „inom trestnom čine“, než ktorý bol predmetom európskeho zatykača.

Vnútroštátny súd sa ďalej pýtal, či je možné trestne stíhať osobu odovzdanú na základe európskeho zatykača aj za „iný trestný čin“, než pre ktorý bola odovzdaná, ak trestné stíhanie pre tento „iný trestný čin“ nie je spojené s obmedzením osobnej slobody. Pýtal sa tiež, či možno trestne stíhať odovzdanú osobu za „iný trestný čin“ v prípade, že osobná sloboda odovzdanej osoby je síce obmedzená, ale na základe iného žalobného dôvodu, ktorý nesúvisí s predmetným trestným činom.

Ide o výklad čl. 27 ods. 2 písm. c) Rámcového rozhodnutia, podľa ktorého nie je potrebný súhlas na trestné stíhanie, odsúdenie alebo pozbavenie slobody odovzdanej osoby pre „iný trestný čin“, ak trestné stíhanie nemá za následok uplatnenie opatrenia obmedzujúceho osobnú slobodu.

K týmto otázkam Súdny dvor mimo iného uviedol, že výnimky uvedené v čl. 27 ods. 1 a ods. 3 písm. a) až g) Rámcového rozhodnutia sú prevzaté z predchádzajúcich konvencií o vydávaní, najmä z Dohovoru z roku 1996. Konkrétna výnimka podľa čl. 27 ods. 2 písm. c) Rámcového rozhodnutia sa týka situácie, kedy trestné konanie podľa zákona alebo podľa posúdenia súdnym orgánom nedáva príležitosť na aplikáciu opatrenia obmedzujúceho osobnú slobodu dotknutej osoby. To znamená, že **odovzdaná osoba môže byť stíhaná aj odsúdená pre „iný trestný čin“ ako ten, pre ktorý bola odovzdaná, ak počas trestného konania nie je použité žiadne opatrenie obmedzujúceho osobnú slobodu dotknutej osoby. Keby nakoniec predsa došlo k odsúdeniu tejto osoby na trest alebo ochranné opatrenie obmedzujúce jej osobnú slobodu, bolo by potrebné vyžiadať súhlas, aby takáto sankcia mohla byť vykonaná.**

Táto interpretácia článku 27 ods. 3 písm. c) Rámcového rozhodnutia zodpovedá interpretácii článku 10 ods. 1 písm. b) Dohovoru z roku 1996 v zmysle výkladu podaného Radou.⁹

Výnimku uvedenú v článku 27 ods. 3 písm. c) Rámcového rozhodnutia treba vykladať v tom zmysle, že „ak ide o »iný trestný čin« ako ten, pre ktorý bola osoba odovzdaná, musí byť súhlas vyžiadaný a získaný v súlade s článkom 27 ods. 4 tohto Rámcového rozhodnutia, **ak je potrebné vykonať trest alebo opatrenie spojené s odňatím slobody.** Osoba, ktorá bola odovzdaná, môže byť stíhaná a odsúdená za

takýto trestný čin pred získaním súhlasu, **ak počas trestného stíhania za tento trestný čin alebo v rozsudku o ňom nebolo uložené nijaké opatrenie obmedzujúce slobodu**“.

„Výnimka uvedená v článku 27 ods. 3 písm. c) však v každom prípade nebráni tomu, aby osoba, ktorá bola odovzdaná, podliehala opatreniu obmedzujúcemu slobodu pred získaním súhlasu, ak je toto obmedzenie podľa zákona odôvodnené ostatnými bodmi obžaloby, **uvedenými v európskom zatykači**“.

Obmedzujúci účinok článku 27 ods. 3 písm. c), ktorý existuje pred získaním súhlasu, teda zahŕňa iba také obmedzenia osobnej slobody obvineného, ku ktorým by malo dôjsť na základe trestného činu, ktorý podlieha konaniu o udelení súhlasu a ktorý nebol uvedený v európskom zatykači. Ak opatrenie obmedzujúce osobnú slobodu má zákonnú oporu v iných bodoch obvinenia, o ktorých sa rozhoduje v rovnakom konaní, toto obmedzenie osobnej slobody nemôže byť relevantné pre otázku či pre trestný čin, ktorý podlieha konaniu o udelení súhlasu, možno pred získaním súhlasu podať obžalobu alebo vydať rozsudok, **ak v európskom zatykači bolo uvedené, že osoba, o vydanie ktorej sa žiada, je stíhaná aj pre tieto iné obvinenia.**

„Podstatnou je len taká zmena okolností, ktorá predstavuje zmenu kritérií, podľa ktorých sa vykonávajúci štát rozhodoval, či hľadanú osobu odovzdá a ktorá by preto mohla mať za následok iné rozhodnutie vykonávacieho štátu.“

Rozhodnutie odvolacieho súdu na hlavnom pojednávaní sa týkalo tiež otázky, akým spôsobom môže byť udelený súhlas odovzdávajúceho štátu, a či oznámenie zástupcu Eurojustu vykonávajúceho členského štátu možno za takýto súhlas považovať. Dovolací súd konštatoval, že znenie článku 27 ods. 3 písm. g) Rámcového rozhodnutia je v tomto ohľade jednoznačné: **Súhlas musí udeliť súdny orgán, ktorý rozhodol na základe pôvodného zatykača o odovzdaní osoby**, a podľa článku 27 ods. 4 sa žiadosť o súhlas predloží tomuto súdnemu orgánu.

Keďže Súdny dvor vyložil, že v danom prípade nebolo vyžiadanie súhlasu potrebné, riešenie tejto otázky v prejudiciálnom konaní bolo pre daný prípad bezvýznamné a Súdny dvor sa k nej preto nevyjadril.

⁹ 26. mája 1997 pod č. JO 1997, C 191, p. 13.

Záver

Aj pre záväznosť a uplatnenie výkladu pojmov „zdržuje sa“, „iný trestný čin“ a ostatných pojmov vyložených Súdny dvorom v súvislosti s Rámcovým rozhodnutím platí rovnaké pravidlo, ako pre záväznosť a uplatnenie výkladu pojmov vyložených Súdny dvorom v súvislosti s Dohovorom. Nemožno ich automaticky vzťahovať na výklad rovnako znejúcich pojmov obsiahnutých v inom právnom predpise. Tým skôr, ak ide o normy, ktoré sú súčasťou rôznych právnych poriadkov a ktorých výklad a aplikácia prináleží rôznym justičným a iným orgánom.

RESUMÉ

Rozhodnutia súdneho dvora ES o predbežných otázkach v trestných veciach

Príspevok zoznamuje s komplexnou judikatúrou Súdneho dvora ES o predbežných otázkach v trestných veciach, týkajúcou sa problematiky *ne bis in idem* v zmysle čl. 54 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda a Rámcového rozhodnutia Rady 2002/584/SVV z 13. júna 2002 o európskom zatýkacom rozkaze a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi. V úvode upozorňuje na dôležitosť poznania judikatúry vzhľadom na požiadavku eurokonformného výkladu vnútroštátnych právnych predpisov aj v oblasti trestného práva. V záveroch k oboch časťam upozorňuje, že výklad jednotlivých pojmov nemožno automaticky prenášať na rovnaké pojmy rozdielne definované inými právnymi predpismi.

SUMMARY

Case-Law of the Court of Justice of the European Communities on Preliminary Rulings in Criminal Matters

The article provides information on the case-law of the Court of Justice of the European Communities on preliminary rulings in criminal matters with respect to *ne bis in idem* under Article 54 of the Convention implementing the Schengen Agreement and Council Framework Decision of 13 June 2002 on the European Arrest Warrant and the

Tak, ako nemožno výklad Súdneho dvora automaticky uplatniť na pojmy obsiahnuté v slovenskom právnom poriadku, nemožno ani európske normy vykladať bez znalosti judikatúry európskych súdov.

Dokonca, vzhľadom na nadriadenosť európskeho práva aj v oblasti súdnej a policajnej spolupráce v trestných veciach a z toho vyplývajúcu povinnosť eurokonformného výkladu, bez znalosti judikatúry Súdneho dvora nemožno vykladať ani slovenské právne normy, ktorými boli – či už priamo alebo nepriamo – implementované právne akty EÚ/ES. ■

Surrender Procedures between Member States. The author first emphasises how important it is to know the case-law with regard to the requirement to interpret national criminal laws in conformity with the Community legislation. At the end, she points to the fact that the interpretation of individual terms cannot be automatically applied to the same terms defined differently in other legal rules.

ZUSAMMENFASSUNG

Entscheidungen des Gerichtshofes der EG über vorläufige Fragen in Strafsachen

Der Autor informiert im Beitrag über die vollständige Rechtssprechung des EG Gerichtshofes über vorläufige Fragen in Strafsachen, betreffend die Problematik *ne bis in idem* im Sinne des Artikels 54 des Abkommens, mit dem das Schengen-Abkommen und die Rahmenbeschlüsse des Rates 2002/584/SVV vom 13. Juni 2002 über den Europäischen Haftbefehl und über die Personenübergabeverfahren zwischen den Mitgliedstaaten, ausgeübt werden. Einleitend macht er darauf aufmerksam, wie wichtig es ist, die Rechtssprechung in Bezug auf die Aufforderung der eurokonformen Auslegung innerstaatlicher Rechtsvorschriften sowie im Bereich des Strafrechtes, zu erkennen. Am Schluss beider Teile mahnt er, dass man die Auslegung einzelner Begriffe automatisch auf dieselben Begriffe, die durch andere Rechtsvorschriften oftmals unterschiedlich definiert werden, nicht übertragen kann.

Kauzálna príslušnosť slovenských súdov v kazuistickej interakcii

doc. JUDr. Daniel Jakubovič, PhD.

Úvod

Predmetom tohto článku je tak z teoretickoprávneho, ako i aplikačného hľadiska, v rozhodnom časovom období (určeného komparáciou legislatívy platnej a účinnej na konci roku 2004 a platnej a účinnej odo dňa 1. 1. 2005), objasnenie vzájomnej korelácie a procesnoprávnej interakcie vecnej, miestnej, funkčnej a kauzálnej príslušnosti slovenských súdov. Ide o platnú normatívnu úpravu, výkladovo vnútorne diverzifikovanú na *lex generalis*, ktorý predstavuje zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v platnom znení (ďalej ako „OSP“ a/alebo „Občiansky súdny poriadok“)¹ a *lex specialis*, ktorý reprezentuje predovšetkým zákon č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov v platnom znení (skrátene ako „Zákon“ a/alebo „Predmetná novela“)²

Načrtnutie konkrétneho prípadu

Ako bolo uvedené vyššie, problematiku kauzálnej príslušnosti slovenských súdov sa pokúsim demonštrovať na konkrétnom prípade – z pohľadu jeho aktuálnosti, v rovine hmotnoprávnej úpravy, týkajúcej sa merita vedeného súdneho konania, dátumom účinnosti do dňa 31. 12. 2003: aktívne vecne legitimovaný subjekt, právnická osoba podnikajúca formou obchodnej spoločnosti založenej podľa zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v platnom znení (skrátene ako „OBZ“), podal žalobný návrh v súlade s ustanovením § 80 písm. b OSP, ktorým sa voči pasívne vecne legitimovanému subjektu domáhal zaplattenia vzniknutej škody formou ušlého zisku. Žalobca pri podanej žalobe na plnenie postupoval v intenciách ustanovenia § 9 ods. 1 OSP, a preto ako vecne príslušný v žalobnom návrhu označil súd okresný. Pasívne vecne legitimovaný subjekt bol zahraničnou právnickou osobou, ktorá mala na území Slovenskej republiky všetok svoj majetok alokovaný v prvom bratislav-

skom obvode, preto bola zo strany žalobcu miestna príslušnosť ustálená podľa ustanovenia § 86 ods. 2 OSP a žalobný návrh bol podaný na Okresný súd Bratislava I.

Doc. JUDr. Daniel Jakubovič, PhD.,
pôsobí na katedra obchodného, finančného
a hospodárskeho práva Právnickej fakulty
Univerzity Komenského v Bratislave.

Išlo o žalobu na plnenie (zaplattenie spôsobnej škody formou ušlého zisku), pričom právnym základom tohto súdnu cestou vymáhaného právneho nároku aktívne vecne legitimovaného subjektu bolo porušenie právnej povinnosti pasívne vecne legitimovaného subjektu, upravenej prostredníctvom ustanovenia § 114 ods. 3 zák. č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (skrátene „ZCP“).³ Podľa tvrdení žalobcu, obsiahnutých v žalobnom návrhu, žalovaný porušil svoju *ex lege* kreovanú povinnosť riadne a včas predložiť návrh ponuky na prevzatie toho času existujúcemu orgánu dohľadu, Úradu pre finančný trh. Žalovaný síce v zákonnej lehote predložil návrh ponuky na prevzatie, ale s ponúkanou cenou akcií, ktorá bola určená v rozpore s ustanovením § 118 ods. 3 ZCP. Právne relevantnou skutočnosťou, ktorú zákonodarcu formuloval do kumulatívnej podmienky bolo, že táto cena pri povinnej ponuke nemohla byť nižšia, ako bola priemerná cena dosiahnutá na burze cenných papierov za posledných šesť mesiacov pred získaním podielu na hlasovacích právach, a zároveň nemohla byť nižšia ako 50 % hodnoty čistého obchodného imania pripadajúceho na jednu akciu podľa poslednej účtovnej závierky overenej audítorom v čase zverejnenia ponuky. Keďže žalovaný svoju zákonnú povinnosť v stanovenej lehote riadne nesplnil, musel už v omeškaní opätovne

1 Komparácia dvoch časových verzií: znenie do účinnosti zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov v platnom znení a znenie účinné dňa 1. 1. 2005, t. j. v prvý deň účinnosti tohto právneho predpisu.

2 Bez ohľadu na vykonané novelizácie, ktoré z hľadiska analyzovanej právnej matérie boli právne irelevantné.

3 V znení do účinnosti zákona č. 594/2003 Z. z. o kolektívnom investovaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

ponať ponuku na prevzatie s riadne vypočítanou ponúkanou cenou akcií, následkom čoho aktívne vecne legitimovaný subjekt nemal možnosť so svojimi peňažnými prostriedkami disponovať približne spomínaných 214 dní, teda nemohol ich ani náležite zhodnocovať (skrátene ako „**Porušenie zákonnej povinnosti pasívne vecne legitimovaného subjektu**“).

V tejto súvislosti môžu vznikať tak v otázke miestnej a kauzálnej príslušnosti, ako i otázky vecnej príslušnosti isté pochybnosti. Rovnako však vznikajú oprávnené pochybnosti, či už pertraktovaná kauzálna príslušnosť mení výlučne príslušnosť miestnu alebo aj príslušnosť vecnú.

Ak by som mal, z hľadiska kazuistiky, vyššie sumarizované problémy včleniť do jednej otázky, znela by nasledovne: „Bol vo vyššie uvedenom prípade na konanie vecne a miestne príslušný Okresný súd Bratislava I, Okresný súd Bratislava V alebo Krajský súd v Bratislave?“ Aby otázka nevyznela „básnicky“, ponúkam nasledovný záver s nižšie uvedeným odôvodnením.

Teoretickoprávna rovina procesno-právnych inštitútov právomoci, miestnej, vecnej a funkčnej príslušnosti v interakcii slovenskej legislatívy

Pre lepšiu prehľadnosť, v rovine teoretickoprávnej, musím postupne uviesť nasledovné: tak právna veda, ako i justičná prax rozpracovala nielen procesnoprávny inštitút právomoci, ale i procesnoprávny inštitút príslušnosti súdnych orgánov, ktoré spolu úzko súvisia. Procesnoprávny inštitút právomoci, ktorý slovenský zákonodarca definuje v ustanovení § 7 a § 8 OSP, vymedzuje implicitným spôsobom okruh právnych vecí spadajúcich do kompetencie slovenských justičných orgánov. Možno povedať, že slovenské súdy sú tieto veci povinné prejednať a rozhodnúť; avšak presné vymedzenie právnych kritérií, ktoré konkretizujú príslušný súd, ktorý tak má v rámci stanoveného procesného postupu vykonať, spadá pod procesnoprávny inštitút príslušnosti. Práve spomínaná príslušnosť by mala v legislatívnej reflexii, podotýkam, že nielen slovenského civilného procesného poriadku ako nosného právneho predpisu právnej povahy **lex generalis**, právne jednoznačne definovať a nad všetky pochybnosti presne určiť, ktorý súd je na konanie príslušný. Príslušnosť však nemá len definovať druh, stupeň a konkrétny, na prejednanie a rozhodnutie danej právnej veci kompetentný súd, ale aj presne kvalifikovať, kvantifikovať a diverzifikovať súvisiace vzťahy takto určeného súdu k ostatným

súdom všetkých stupňov v rámci existujúcej súdnej sústavy – samozrejme, nevyhnutná podmienka vyššie uvedeného je, že ide o vec patriacu do právomoci konajúceho justičného orgánu. Zákonodarca preto prostredníctvom OSP určil presné diferencčné kritériá, rozhodné pre konkretizáciu konania kompetentného justičného orgánu – tomu konvenuje aj teória civilného práva, ktorá spoločne reflektuje na legislatívnu úpravu a stratifikuje príslušnosť:

1. **vecnú**⁴ – reflektuje na skutočnosť, právne relevantným spôsobom regulovanú aj v ustanovení § 5 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení, že sústavu súdov Slovenskej republiky tvoria okresné súdy, krajské súdy a Najvyšší súd Slovenskej republiky. Do sústavy súdov Slovenskej republiky patrí aj Špeciálny súd a vojenské súdy, ktorými sú vojenské obvodové súdy a Vyšší vojenský súd. Presne vymedzuje z inštančného hľadiska rozsah pôsobnosti medzi súdmi rôznych stupňov existujúcej súdnej sústavy, pričom jej úlohou je čo najpresnejším spôsobom zadefinovať, ktoré z článkov existujúcej súdnej sústavy pôsobia ako súdy prvého stupňa (teda okresné a krajské súdy). Platí všeobecná zásada, že na konanie sú príslušné okresné súdy, pričom okruh právnych vecí, ktoré v rozhodnom období spadali do kompetencie krajských súdov ako súdov prvého stupňa, výslovne vymedzovalo ustanovenie § 9 ods. 2 a 3 OSP: práve odsek 3 vyššie uvedeného ustanovenia v písmene c) definoval, že krajské súdy ako súdy prvého stupňa rozhodujú obchodné veci bez zreteľa na okolnosť, či účastníci záväzkového vzťahu sú podnikatelia, ak ide o spory z burzových obchodov a ich sprostredkovania. Práve v tomto modeli systematizácie a stratifikácie vecnej príslušnosti sa zákonodarcovou aplikáciou kritéria *rationis causae* (rozumného usporiadania veci) prejavil legislatívny prístup, právnou teóriou označovaný ako definovanie **kauzálnej vecnej príslušnosti**. Predmetný odsek 3 inkriminovaného ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, zakotvujúci kauzálnu vecnú príslušnosť, bol v účinnosti do 31. 12. 2004, pretože Zákon s účinnosťou od 1. 1. 2005⁵ v ustanovení § 19 (časť II. Záverečných ustanovení) bode 1 stanovil, že v ustanovení § 9 sa vypúšťa odsek 3, doterajší odsek 4 sa označuje ako odsek 3 a ten znie: „Krajské súdy rozhodujú ako súdy prvého stupňa aj v prípadoch, ak osobitný predpis ustanovuje, že rozhoduje súd.“ **Preto od 1. 1. 2005 už o predmetnej kauzálnej vecnej príslušnosti, upravovanej v rámci systematiky ustanovenia § 9 ods. 3**

4 V súčasnosti platné a účinné ustanovenie § 9 OSP: odsek 1 definuje všeobecnú zásadu, že na konanie na prvom stupni sú zásadne príslušné okresné súdy, pričom odsek 2 dopĺňa, v ktorých veciach sú na konanie ako súdy prvého stupňa príslušné krajské súdy. Do dňa účinnosti Zákona, t. j. do dňa 31. 12. 2004 (vrátane), v rámci systematiky predmetného ustanovenia § 9 OSP *de iure* existoval aj odsek 3, prostredníctvom ktorého zákonodarca upravoval kauzálnu vecnú príslušnosť; Predmetná novela však túto kategóriu/tento procesnoprávny inštitút (kauzálnej vecnej príslušnosti vo veci burzových obchodov a ich sprostredkovania) s účinnosťou od dňa 1. 1. 2005 ruší.

5 Ustanovenie § 19, časti III. Zákona.

Občianskeho súdneho poriadku ako právneho predpisu *lex generalis*, jednoznačne nemožno hovoriť. Taktiež v súvislosti s vecnou, ale i miestnou príslušnosťou musím uviesť, že jej verifikovanie justičným orgánom patrí k okrajovým podmienkam, ktorých skúmanie, zákonodarcom subsumované pod *terminus technicus* podmienky konania, tvorí nevyhnutnú podmienku začatia a pokračovania každého súdneho procesu – možno uviesť, že v zásade ide o nepružné podmienky, za ktorých súd môže rozhodnúť vo veci samej. Občiansky súdny poriadok však ako *lex generalis* nemá implicitné ustanovenie, v ktorom by *expresiss verbis* taxatívne vypočítaval všetky podmienky konania.⁶ Pre vecnú príslušnosť platí pravidlo, že súd jej splnenie skúma skôr, než začne vo veci konať, pričom Občiansky súdny poriadok priradzuje tejto podmienke konania právny režim zásady trvania miestnej príslušnosti (*perpetuatio fori*) v jej čistej podobe (ustanovenie § 11 ods. 1 OSP). Na rozdiel od miestnej príslušnosti je justičný orgán povinný k nedostatku vecnej príslušnosti prihladiť kedykoľvek počas konania. V nadväznosti na vyššie uvedené preto zákonodarca prostredníctvom ustanovenia § 104 OSP diferencovaným spôsobom zakotvil nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť⁷ a nedostatok podmienky konania, ktorý odstrániť možno.⁸ Ak je súd, na ktorý sa účastník obrátil, toho názoru, že nie je vecne príslušný na konanie vo veci, neodkladne postúpi vec príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom účastníkov. Ak súd, ktorému bola táto vec postúpená, s jej postúpením nesúhlasí, predloží vec bez rozhodnutia Najvyššiemu súdu SR, pričom práve rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sú sudy nižšieho stupňa viazané.⁹

2. **miestnu** – ustanovenia § 84 až § 89a OSP presne vymedzujú, ktorý zo súdov prvého stupňa – t. j. ktorý súd zo všetkých vecne príslušných súdov je miestne

príslušným na prejednanie a rozhodnutie danej právnej veci. Zakotvila sa generálna právna zásada, v intenciách ktorej je miestne príslušným všeobecný súd účastníka, proti ktorému návrh smeruje, pričom pod zákonodarcom aplikované adjektívum „všeobecný“ *pro primo* treba v najvšeobecnejšej rovine subsumovať súd, kde má žalovaný bydlisko, ak ide o osobu fyzickú alebo právnická osoba sídlo. Zákonodarca sa prostredníctvom ustanovení § 85 a § 86 OSP pokúsil definovať všetky potenciálne prípady, ktoré môžu pri miestnej príslušnosti z hľadiska jej praktickej aplikácie nastať. Podotýkam, že v našom prípade bolo aplikované ustanovenie § 86 ods. 2 OSP, v intenciách ktorého pri pasívne vecne legitimovanom subjekte, ktorý nemá v Slovenskej republike iný príslušný súd, možno uplatniť majetkové práva na súde, v obvode ktorého má majetok – týmto súdom bol Okresný súd Bratislava I. Okrem vyššie uvedeného je relevantnou i právna skutočnosť, že zákonodarca pri definičnom vymedzení miestnej príslušnosti rozlíšil medzi príslušnosťou, ktorá má vždy prednosť pred akoukoľvek inou príslušnosťou, teda aj príslušnosťou všeobecnou, teda bez ohľadu na okolnosť, či by v konkrétnom prípade bol všeobecným súdom žalovaného iný súd – taxatívne vymedzenou tzv. **výlučnou príslušnosťou**¹⁰ a **príslušnosťou na výber danou**,¹¹ ktorá popri všeobecnom súde žalovaného umožňovala žalobcovi zvoliť si ako miestne príslušný aj iný súd: a práve ustanovenie § 87 písm. e OSP, vzťahujúce sa výlučne na konanie sporové, dávalo možnosť, aby si aktívne vecne legitimovaný subjekt určil na konanie miestne príslušný súd, v obvode ktorého je sídlo burzy, ak ide o spor z burzového obchodu. Právne relevantnou skutočnosťou však je, že s účinnosťou od 1. 1. 2005 Predmetná novela zasiahla aj vyššie uvedené ustanovenie Občianskeho súdneho poriadku: je totiž zjavné, že ustanovenie § 87 písm. e OSP bolo v zmysle doktrínneho práv-

6 Preto teória procesného práva v symbióze s justičnou praxou zaraďuje medzi podmienky konania nasledovné procesné podmienky: 1. **návrh na začatie konania** – v prípade konania sporového (ustanovenie § 79 OSP), v prípade konania bez návrhu (nesporového) uznesenie súdu, ktorým sa konanie začína (ustanovenie § 81 ods. 3 OSP), 2. **týkajúce sa súdu** – sem zaraďujeme právomoc (ustanovenie § 7 a nasl. OSP), príslušnosť (ustanovenie § 9 až 11, § 84 až 89b), delenú právomoc (ustanovenie § 8 OSP), a podmienku, aby prejednávaniu a rozhodnutiu veci pred súdom nebránila rozhodcovská zmluva (ustanovenie § 106 OSP), 3. **na strane účastníkov konania** – spôsobilosť byť účastníkom konania (ustanovenie § 19 OSP), procesná spôsobilosť (ustanovenie § 20 a § 21 OSP), spôsobilosť byť zástupcom účastníka konania (ustanovenie § 21 až § 31a OSP) a 4. tzv. **negatívne procesnoprávne podmienky** – prekážka litispendencie (ustanovenie § 83 OSP) a prekážka *rei iudicatae* (ustanovenie § 159 ods. 3 OSP).

7 Ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví. Ak vec nespadá do právomoci súdov alebo ak má predchádzať iné konanie, súd postúpi vec po právoplatnosti uznesenia o zastavení konania príslušnému orgánu; právne účinky spojené s podaním návrhu na začatie konania zostávajú pritom zachované.

8 Ak ide o nedostatok podmienky konania, ktorý možno odstrániť, súd urobí pre to vhodné opatrenia. Pritom spravidla môže pokračovať v konaní, ale nesmie vydať rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Ak sa nepodarí nedostatok podmienky konania odstrániť, konanie zastaví.

9 Právne účinky spojené s podaním návrhu na začatie konania zostávajú zachované.

10 Ustanovenie § 88 OSP

11 Ustanovenie § 87 OSP

neho výkladu, aplikáciou zásady *lex posterior derogat priori*, priamo dotknuté novým ustanovením § 13 Predmetnej novely. Dalej treba preto postupovať tak, že pred aplikovaním miestnej príslušnosti na výber danej, ktorá umožňovala aktívne vecne legitimovanému subjektu zvoliť si ako miestne príslušný súd, v obvode ktorého je sídlo burzy, ak ide o spor z burzového obchodu, je nutné v prípade sporu z burzového obchodu a jeho sprostredkovania jednoznačne ako miestne príslušný ustáliť Okresný súd Bratislava V. Podotýkam, že pri aplikácii miestnej príslušnosti na výber danej, žalovaný môže uplatniť námietku miestnej nepríslušnosti, ale nemôže zabrániť žalobcovej voľbe medzi súdom všeobecným a súdom určeným v intenciách ustanovenia § 87 OSP. Samozrejme za predpokladu, že v konkrétnej právnej veci je skutočne popri všeobecnom súde miestne príslušný súd na výber daný – zrealizovaním svojej voľby však žalobca, *in concreto* momentom doručenia žalobného návrhu na daný súd, spôsobuje v konaní nezvratné právne účinky, v právnej teórii označované ako zásada *perpetuatio fori*, v legislatívnej reflexii právne relevantným spôsobom definované prostredníctvom ustanovenia § 11 ods. 1 OSP: žalobca už takto zrealizovanú voľbu nemôže meniť. Rovnako ako pri vecnej príslušnosti, aj pri miestnej príslušnosti ide o jednu z podmienok konania, ktorých splnenie justičný orgán skúma skôr, ako začne vo veci samej konať. Aj pri miestnej príslušnosti, rovnako ako pri vecnej, sa uplatňuje zásada *perpetuatio fori* (ustanovenie § 11 ods. 1 OSP), avšak neskôr miestnu príslušnosť konajúci súd skúma výlučne len na námietku účastníka, aj to len za predpokladu, ak ju uplatní pri prvom úkone, ktorý mu prislúcha. To znamená, že na rozdiel od vecnej príslušnosti sa justičný orgán sústreďuje na skúmanie splnenia podmienok miestnej príslušnosti len na začiatok konania, pričom jej eventuality nedostatok je, za vyššie uvedených podmienok (teda ak namietne účastník konania miestnu nepríslušnosť nedôvodne a/alebo oneskorene – na základe čoho ju konajúci súd uznesením zamietne), po začatí konania „zhojený.“ V prípade, ak súd, na ktorý bola podaná žaloba zistí, že nie je miestne príslušný, neodkladne postúpi vec príslušnému súdu bez rozhodnutia alebo ju za podmienok uvedených v § 11 ods. 3 OSP¹² predloží Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky; o tomto postúpení súd upovedomí účastníkov. Ak však súd, ktorému bola vec takto

postúpená, s postúpením nesúhlasí, alebo účastník postúpenie namieta do 15 dní od doručenia upovedomenia o postúpení, predloží vec na rozhodnutie svojmu nadriadenému súdu – jeho rozhodnutím je viazaný aj súd, ktorému má byť vec podľa rozhodnutia nadriadeného súdu postúpená.¹³ Samozrejme, nedá nám nespomenúť, že v súčasnosti platné a účinné znenie Občianskeho súdneho poriadku, pri právnej regulácii procesnoprávneho inštitútu miestnej príslušnosti, prešlo rozsiahlou a kvalitatívne zásadnou zmenou, v intenciách ktorej je aktívne vecne legitimovaný subjekt oprávnený, s výnimkou výlučnej miestnej príslušnosti, vybrať si sám súd, prostredníctvom ktorého si bude uplatňovať ním tvrdený právny nárok – zákon č. 273/2007 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, novelizoval s účinnosťou od 1. 7. 2007 dovtedajšie ustanovenie § 105 OSP tak, že súd skúma miestnu príslušnosť iba podľa § 88 OSP (výlučná miestna príslušnosť): ak však navrhovateľ vystupuje v rôznych veciach opätovne ako navrhovateľ alebo ak miestnu príslušnosť namieta odporca, súd skúma miestnu príslušnosť aj podľa § 84 až § 87 OSP.

3. **funkčnú** – ktorá, jednoducho uvedené, ako jedna z druhov príslušnosti konkrétnym spôsobom vymedzuje rozsah pôsobnosti medzi súdmi rôznych inšancií v rámci existujúcej súdnej sústavy, a to pri prejednávaní tej istej právnej veci v časovej následnosti po sebe: ide o zákonodarcom definične vymedzené kritériálne znaky určujúce súd, ktorý je kompetentný prejsť a rozhodnúť konanie o podanom opravnom prostriedku. V danej súvislosti len podotýkam, že funkčnú príslušnosť môžeme vnútorne členiť na funkčnú príslušnosť k odvolaniu¹⁴ a funkčnú príslušnosť k dovolaniu.¹⁵
4. **kauzálnu** – netradične *in media res* musím upozorniť, že osobne tu nachádzam pojmovologicky imanentnú hypertrofiu, respektíve nesystémovosť štrukturálnej architektúry slovenského súdnictva, ktorá sa prejavuje v špeciálnom legislatívnom, podľa môjho právneho názoru, právne nekonformnom prístupe slovenské ho zákonodarcu. Občiansky súdny poriadok ako *lex generalis* slovenského civilného procesného práva je takto doplňovaný v oblasti príslušnosti osobitnými právnymi predpismi,¹⁶ predovšetkým však štátno-administratívnym predpisom formou zákona

12 Ak ide o vec, ktorá patrí do právomoci súdov Slovenskej republiky, ale podmienky miestnej príslušnosti chýbajú, alebo ich nemožno zistiť, Najvyšší súd Slovenskej republiky určí, ktorý súd vec prejedná a rozhodne.

13 Rovnako tak právne účinky spojené s podaním návrhu na začatie konania zostávajú zachované.

14 Ustanovenia § 10 OSP

15 Ustanovenie § 10a OSP

16 Pozri taktiež ustanovenie § 68a zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom v platnom znení, v intenciách ktorého na konanie o uznaní cudzieho rozhodnutia je príslušný (a) Krajský súd v Bratislave, ak ide o cudzie rozhodnutie v manželských veciach, vo veciach určenia (zistenia alebo zapretia) rodičovstva a osvojenia dieťaťa, (b) okresný

č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov v platnom znení (skrátene ako „**Zákon**“), ktorý prostredníctvom svojho ustanovenia § 8 až 14a kreoval osobitné:

- (i) registrové súdy,
- (ii) konkurzné a vyrovnacie súdy,¹⁷
- (iii) zmenkové a šekové súdy,
- (iv) súdy s agendou priemyselnoprávnej ochrany,
- (v) súdy s agendou ochrany práv z hospodárskej súťaže,
- (vi) súdy s agendou burzových obchodov,
- (vii) súdy s azylovou agendou a
- (viii) súdy s agendou starostlivosti o maloletých.

Z vyššie uvedeného teda vyplýva, že v našom prípade v rozhodnom období zákonodarca kreoval prostredníctvom ustanovenia § 13 Zákona súd s agendou burzových obchodov, pretože prostredníctvom odseku 1 stanovil, že na konanie vo veciach burzových obchodov a ich sprostredkovania je príslušný Okresný súd Bratislava V, pričom jeho obvodom je celé územie Slovenskej republiky.

V danej súvislosti považujem za vhodné uviesť, že kauzálna príslušnosť súdov sa v právnych poriadkoch okolitých štátov spravidla objavuje len výnimočne, čo osobne považujem za prínosný faktor, najmä vzhľadom na prehľadnosť systematiky civilného konania súdneho, ktoré vo väčšine prípadov upravuje jeden, jediný kodifikovaný procesnoprávny predpis. Tento *lex generalis* civilného konania súdneho potom logicky vo svojej systematike implicitne obsahuje legislatívnu úpravu tak právomoci, ako aj príslušnosti: práve v rámci príslušnosti je potom vhodné a žiaduce, aby zákonodarca v generálnom procesnoprávnom predpise všetky prípady tak vecnej, ako i miestnej a funkčnej príslušnosti riešil *expressis verbis*, taxatívnym spôsobom.¹⁸ V právnej teórii sa zatiaľ prejavuje, a opodstatnene prevláda, právny výsledok, podľa ktorého kauzálna príslušnosť splyva s miestnou príslušnosťou, niekedy dokonca supluje miestnu príslušnosť: konkrétne, pri existencii kauzálnej príslušnosti je miestne príslušným súd, ktorý je zároveň kauzálne príslušným, argumentum a contrario, ak by nešlo o právnu vec spadajúcu do kauzálnej príslušnosti, miestne príslušným by bol iný súd, určiteľný podľa všeobecných ustanovení upra-

vujúcich miestnu príslušnosť. Tento teoretický postulát je v rámci právneho poriadku Slovenskej republiky transponovaný aj do normatívnej právnej úpravy Zákona – samozrejme, v **teoreticko právnej rovine** musíme pripustiť i tú modalitu a tie právne názory, v intenciách ktorých, samozrejme, len v niektorých prípadoch, by kauzálna príslušnosť bola spôsobilá ovplyvniť aj zákonodarcom upravovanú vecnú príslušnosť: súd určený aplikáciou ustanovení o kauzálnej príslušnosti by mohol byť odlišným nielen od súdu určeného podľa miestnej príslušnosti, ale kauzálne príslušným súdom by tak mohol byť aj súd iného stupňa, tak vyššieho (spravidla), ako i nižšieho, než by bol súd vecne určiteľný podľa zákonodarcom definovaných kritérií na konanie v prvom stupni; v rozhodnom období, **avšak len do platnosti a účinnosti Predmetnej novely**, sme v sporoch z burzových obchodov a ich sprostredkovania mohli hovoriť o kauzálnej vecnej príslušnosti.¹⁹ Akési *ratio legis* (účel prijatia právnej normy) zákonodarcu pri kreovaní kauzálnej príslušnosti spočíva v definovaní okruhu právnych vecí, ktorých:

- (i) prejednávanie a rozhodovanie justičnými orgánmi existujúcej sústavy súdov v rámci právneho poriadku daného štátu nie je v aplikačnej praxi časté, ba naopak, je skôr výnimočné a/alebo
- (ii) vzhľadom na povahu týchto právnych vecí je esenciálna bližšia špecializácia, a preto *dominus litis* bude tým arbitrom, ktorý bude prejednávať a rozhodovať osobitnú právnu agendu.

V tejto súvislosti však musím podotknúť, že v rámci spomínanej osobitnej príslušnosti, teda kauzálnej príslušnosti, síce právne veci špecifickej právnej povahy prejednávajú a rozhodujú k danému účelu zákonodarcom osobitne kreované justičné orgány, v každom prípade ale ide o súdy už existujúcej súdnej sústavy – nejde teda o zriaďovanie *ad hoc* nových, špecializovaných súdov. Čo sa týka problematiky (legislatívne existujúcej) slovenskej kauzálnej príslušnosti mám jednoznačne zato, že v danom prípade **zákonodarca pristúpil k riešeniu (v Zákone), kedy kauzálna príslušnosť súdov nahrádza všeobecnú miestnu príslušnosť súdov, nemení však a nenahrádza príslušnosť vecnú** – prirodzene, i pri právnej analýze Zákona zistíme, že v rámci špeciálne zadefinovanej kauzálnej príslušnosti zákonodarca riešil aj funkčnú príslušnosť. Rovnako tak ale nie je, aspoň podľa môjho právneho názoru, v tomto prípade žiaduce hovoriť o **kauzálnej funkčnej príslušnosti**, pretože zákono-

súd, v ktorého obvode má dieťa bydlisko, a ak nemá bydlisko, súd, v ktorého obvode sa zdržuje; ak nie je taký súd, na konanie je príslušný Okresný súd Bratislava I, ak ide o cudzie rozhodnutie o zverení dieťaťa do osobnej starostlivosti alebo o úprave styku s ním a (c) súd, ktorý je príslušný na nariadenie výkonu rozhodnutia alebo vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, ak nie je daná jeho príslušnosť podľa písmena b, ako aj ustanovenie § 64 zákona č. 435/2000 Z. z. o námornej plavbe v platnom znení, v intenciách ktorého na konanie v sporoch, ktoré vzniknú pri používaní vyššie uvedeného zákona, je príslušný Krajský súd v Bratislave, ak sa medzi stranami nedohodlo inak.

17 Pôvodne zriadené zákonom č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní – v súčasnosti platná a účinná normatívna právna úprava regulovaná zákonom č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení.

18 Pozri Števček, M.: **K problematike tzv. kauzálnej príslušnosti niektorých slovenských súdov**. Justičná revue, 61, 2009, č. 6–7, s. 859.

19 Ustanovenie § 9 ods. 3 OSP

darcom definovaný, o opravnom prostriedku rozhodujúci nadradený súd, je určený výlučne na základe všeobecného princípu aplikovaného pri funkčnej príslušnosti, nie osobitným spôsobom, napríklad už v minulosti pri vecnej príslušnosti aplikovaním spomínaného pravidla *rationis causae* (resp. iného kritériálneho vymedzenia, napríklad *valoris causae*).²⁰

Záverom

Vzhľadom na skutočnosť, že v tomto článku som sa venoval kauzálnej príslušnosti diverzifikovaným spôsobom z dvoch hľadísk, rovnako budem formulovať výsledný výsledok:

- (i) **záver v rovine teoretickoprávnej** – vzhľadom na vyššie uvedené skutkové a právne skutočnosti sa domnievam, že kauzálna príslušnosť súdov sa v právnych poriadkoch okolitých štátov spravidla objavuje len výnimočne, čo osobne považujem za prínosný faktor, najmä pre prehľadnosť systematiky civilného konania súdneho, ktoré vo väčšine prípadov upravuje jeden, jediný kodifikovaný procesnoprávny predpis – musím zopakovať, že tento *lex generalis* civilného konania súdneho potom logicky vo svojej systematike implicitne obsahuje legislatívnu úpravu tak právomoci, ako aj príslušnosti: práve v rámci príslušnosti je potom vhodné a žiaduce, aby zákonodarca v tomto generálnom procesnoprávnom predpise všetky prípady tak vecnej, ako i miestnej a funkčnej príslušnosti, riešil *expressis verbis* taxatívnym spôsobom. **Myslím si, že slovenský zákonodarca pri kreovaní kauzálnej príslušnosti aplikoval legislatívny prístup, v intenciách ktorého kauzálna príslušnosť splýva s miestnou príslušnosťou, niekedy dokonca supluje miestnu príslušnosť, čo koniec-koncov dokazuje aj legislatívno-technický postup slovenského zákonodarcu, keď odsek 3 inkriminovaného ustanovenia § 9 OSP, zakotvujúceho kauzálnu vecnú príslušnosť, s účinnosťou od 1. 1. 2005 prostredníctvom ustanovenia § 19 (časť II. Záverečných ustanovení) bodu 1 Zákona zmenil tak, že ho zrušil, keď stanovil, že v ustanovení § 9 sa vypúšťa odsek 3, doterajší odsek 4 sa označuje ako odsek 3 a ten znie: „Krajské sudy rozhodujú ako sudy prvého stupňa aj v prípadoch, ak osobitný predpis ustanovuje, že rozhoduje súd.“ Opakujem, že počnúc dňom 1. 1. 2005 už o predmetnej kauzálnej vecnej príslušnosti, upravovanej výlučne v rámci systematiky ustanovenia § 9 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku ako právneho predpisu *lex generalis*, jednoznačne nemožno hovoriť. In concreto ide vlastne o to, že pri existencii kauzálnej príslušnosti je miestne príslušným súd, ktorý je zároveň kauzálny príslušným, argumen-**

tum a contrario, ak by nešlo o právnu vec spadajúcu do kauzálnej príslušnosti, miestne príslušným by bol iný súd, určiteľný podľa všeobecných ustanovení upravujúcich miestnu príslušnosť. Záver v teoretickoprávnej rovine je teda jednoznačný – **slovenský zákonodarca v Zákone pristúpil k normatívnemu riešeniu, kedy kauzálna príslušnosť súdov nahrádza všeobecnú miestnu príslušnosť súdov (ide o tzv. kauzálnu miestnu príslušnosť), nemení však a nenahrádza príslušnosť vecnú; tomu konvenuje výlučne do dňa 31. 12. 2004** (ustanovenie § 9 ods. 3 OSP), na rozdiel od súčasnosti (ustanovenie § 9 ods. 1 a 2 OSP), v rámci generálnej normatívnej právnej úpravy vecnej príslušnosti, inkorporovanej do Občianskeho súdneho poriadku, zákonodarcou aplikáciou kritéria *rationis causae* upravovaná kauzálna vecná príslušnosť. Rovnako musím kriticky uviesť, že nepovažujem za žiaduce a právne konformné riešenie zákonodarcu, keď administratívno-správny predpis, konkrétne Zákon, ako *lex specialis* v oblasti civilného práva procesného, dopĺňa a mení Občianskym súdnym poriadkom upravovanú miestnu príslušnosť, zadefinovaním konkrétnych prípadov kauzálnej príslušnosti! V danej súvislosti nemám na mysli výlučne hľadisko legislatívne konformného riešenia, prehľadnosti právneho poriadku (najmä pre širokú verejnosť, ktorá nedisponuje právnickým vzdelaním a často ani finančnými prostriedkami, umožňujúcimi, najmä pri sporových konaniach, zaplatiť si poskytovanie právnych služieb advokáta), či hľadisko jednotnosti normatívnej právnej úpravy občianskeho konania súdneho (kodifikovaná forma jediného procesného právneho predpisu formou Občianskeho súdneho poriadku), ale, samozrejme, i hľadisko demografické (vhodnosť vytvorenia Okresného súdu Bratislava II. na konanie vo veciach ochrany práv z hospodárskej súťaže a Okresného súdu Bratislava V. na konanie vo veciach burzových obchodov a ich sprostredkovania ako súdov s územným obvodom pre celé územie Slovenskej republiky).²¹

- (ii) **záver v rovine kauzistickej** – vzhľadom na vyššie uvedené skutkové a právne skutočnosti mám zato, že **v danom prípade aktívne vecne legitimovaný subjekt správne ustálil príslušnosť** (tak vecnú, ako i miestnu, a teda kauzálnu) **Okresného súdu Bratislava I.**

V tejto súvislosti musím uviesť, že [1] **v rozhodnom období, teda po nadobudnutí účinnosti Zákona, ktorý novelizoval vyššie uvedeným spôsobom a rozsahom ustanovenie § 9 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, t. j. od 1. 1. 2005, *lex generalis* slovenského civilného práva procesného prostredníctvom svojho ustanovenia § 9 ods. 3 písm. c v rámci svojej systematiky už neupravoval**

²⁰ Pozri pozn. č. 17.

²¹ Pozri Števček, M.: **K problematike tzv. kauzálnej príslušnosti niektorých slovenských súdov**. Justičná revue, 61, 2009, č. 6–7, s. 860.

kauzálnu vecnú príslušnosť Krajského súdu na konania v sporoch z burzových obchodov a ich sprostredkovania; ak by sme aj v teoretickoprávnej rovine uvažovali o duplicitnej existencii, t. j. platnosti a účinnosti Zákona a Občianskeho súdneho poriadku, pričom Zákon by nezrušil v ustanovení § 9 ods. 3 OSP do dňa 31. 12. 2004 upravenú kauzálnu vecnú príslušnosť, doktrínalnym výkladom, konkrétne aplikáciou výkladového pravidla *lex posterior derogat priori*, by sme nevyhnutne dospeli k právnomu záveru, že pred všeobecnou (generálnou) normatívnou právnou úpravou Občianskeho súdneho poriadku, teda úpravou staršou, je nevyhnutné aplikovať novú (špeciálnu) právnú úpravu, reprezentovanú Zákomom. Na základe vyššie uvedeného by bol potom *pri existencii tejto teoretickoprávnej modality* na konanie, za predpokladu, že by išlo o spor z burzového obchodu a jeho sprostredkovania, príslušným (vecne i miestne) Okresný súd Bratislava V.²² Nebolo tomu ale tak ... Každopádne však na konanie v danej sporovej agende bol zákonodarcom ako prvostupňový justičný orgán určený okresný súd, pričom Predmetnou novelou zakotvená kauzálna príslušnosť, samozrejme za predpokladu existencie sporu z burzového obchodu a jeho sprostredkovania, delegovala kompetenciu prejednať a rozhodnúť právnú vec miestne príslušnému Okresnému súdu Bratislava V!

Zdôvodnenie, [2] aktívne vecne legitimovaného subjektu správne ustálenie miestnej príslušnosti Okresného súdu Bratislava I. s poukazom na ustanovenie § 86 ods. 2 OSP, je založené na okolnosti, že **Porušenie zákonnej povinnosti**

pasívne vecne legitimovaného subjektu jednoznačne nie je možné subsumovať pod kauzálnu kategóriu sporu z burzového obchodu a jeho sprostredkovania, pretože v danom prípade žalovaný nesplnil svoju zákonnú povinnosť vyplývajúcu predovšetkým z ustanovenia § 114 ods. 3 v súvislosti s ustanovením § 118 ods. 3 ZCP, ktorá bola riešená a musela byť riešená v osobitnom (nie súdnom) konaní, konkrétne v konaní správnom²³ s orgánom dohľadu, ktorým bol v rozhodnom období Úrad pre finančný trh (neskôr jeho pôsobnosť prevzala Národná banka Slovenska) – zákonodarca taktiež výslovne, prostredníctvom ustanovenia § 136 ods. 1 ZCP stanovil, že predmetom dohľadu nie sú spory zo zmluvných vzťahov obchodníkov s cennými papiermi alebo pobočiek zahraničných obchodníkov s cennými papiermi a ich klientov, na ktorých prejednávanie a rozhodovanie sú príslušné súdy alebo iné orgány podľa osobitných predpisov.²⁴ Som presvedčený, že k uvedenému záveru by sme prišli aj logicko-systematickou analýzou povahy Porušenia zákonnej povinnosti pasívne vecne legitimovaného subjektu v následnej komparácii s pojmom „spor z burzového obchodu a jeho sprostredkovania.“

Na záver len poznamenávam, že ak mal v konaní pasívne vecne legitimovaný subjekt dôvodné pochybnosti o správnom ustálení miestnej príslušnosti, mal postupovať v intenciách ustanovenia § 105 ods. 1 OSP. Svojím omisívnym konaním však v rozhodnom časovom období preukazne deklaroval, že tak o vecnej, ako i miestnej príslušnosti konajúceho súdu nemá žiadnu pochybnosť. ■

22 To znamená, že na konanie vo veciach burzových obchodov a ich sprostredkovania bol v zmysle ustanovenia § 13 Zákona príslušný na konanie na prvom stupni okresný, a nie krajský súd.

23 V súlade s ustanovením § 22a zákona č. 329/2000 Z. z. o Úrade pre finančný trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov **sa na konanie orgánu dohľadu, ak nie je ustanovené inak, aplikuje osobitný právny predpis, a to zákon č. 71/1967 Zb. Správny poriadok v platnom znení.**

24 V odkaze pod čiarou č. 109 v texte ustanovenia § 136 ods. 1 ZCP zákonodarca priamo odkazuje na Občiansky súdny poriadok.

RESUMÉ

Kauzálna príslušnosť slovenských súdov v kazuistickej interakcii

Predmetom tohto článku je právna analýza procesno-právneho inštitútu kauzálnej príslušnosti, ktorá sa vyskytuje v rámci jednotlivých právnych systémov skôr výnimočne, a tak v teoretickoprávnej ako i aplikačnej rovine ustálenie skutočnosti, že kauzálna príslušnosť mení len miestnu alebo i vecnú príslušnosť justičných orgánov.

SUMMARY

Causal Jurisdiction of Slovak Courts in Causative Interaction

The author analyses the procedural concept of causal jurisdiction, which is quite a unique phenomenon found in indi-

vidual legal systems. The author also deals with how (both in the legal theory and practice) causal jurisdiction changes not only jurisdiction in rem, but also territorial jurisdiction of courts.

ZUSAMMENFASSUNG

Kausale Zuständigkeit der slowakischen Gerichte in kausistischer Interaktion

Der Gegenstand dieses Artikels ist die Rechtsanalyse des prozessrechtlichen Instrumentes der kausalen Zuständigkeit, die im Rahmen einzelner Rechtssysteme eigentlich ausnahmsweise vorkommt und somit in der theoretisch-rechtlichen Ebene sowie bei Anwendung um die Bekräftigung der Tatsache, dass die kausale Zuständigkeit nur die örtliche oder auch die sachliche Zuständigkeit der Justizbehörden ändert.

Procesné spoločenstvo v prípadoch delenej zodpovednosti za škodu

(podľa ust. § 182 a nasl. ZP a podľa ust. § 438 ods. 2 OZ)

JUDr. Mgr. Michal Mrva

Druhy procesných spoločenstiev

Zatiaľ čo § 90 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) vymedzuje, kto je účastníkom občianskeho súdneho konania, § 91 tohto právneho predpisu rozlišuje dva druhy tzv. subjektívnej kumulácie, ku ktorej dochádza tým, že v žalobe, ktorou sa začína konanie je uvedených na strane žalobcov alebo žalovaných niekoľko účastníkov. Právna teória na základe uvedeného diferencuje tzv. aktívnu alebo pasívnu subjektívnu kumuláciu, teda aktívne alebo pasívne procesné spoločenstvo. Takéto procesné spoločenstvá majú rôzny dôvod svojho vzniku. Môžu vzniknúť na základe obsahu samotnej žaloby, na základe rozhodnutia súdu, ktorým v zmysle ust. § 112 ods. 1 OSP spojí veci na spoločné konanie a tiež tým, že dôjde počas konania k pristúpeniu, zmene alebo k zámene účastníkov konania alebo inak.

JUDr. Mgr. Michal Mrva

pôsobí ako advokátsky koncipient v Trnave.

„Zmyslom inštitútu spoločenstva je zhospodáriť konanie a niekedy tiež zabrániť nebezpečenstvu dvoch alebo viacerých rozhodnutí, ktoré by si navzájom odporovali.“¹ Občiansky súdny poriadok v už spomenutom ustanovení § 91 rozlišuje tiež tzv. samostatné a nerozlučné procesné spoločenstvá. Samostatné spoločenstvo upravuje § 91 ods. 1 OSP, pričom jeho podstata spočíva v tom, že ak už dôjde k subjektívnej kumulácii, každý zo spoločníkov koná sám za seba a práva a povinnosti každého účastníka treba posudzovať a rozhodovať o nich nezávisle od práv, či povinností ostatných spoločníkov. To znamená, že pre všetkých účastníkov takéhoto konania je spoločná iba procesná stránka, a teda procesné úkony každého zo samostatných

spoločníkov sa týkajú iba tohto spoločníka a v prípade vydania jedného rozhodnutia vo veci, o každom zo spoločníkov bude rozhodnuté zvlášť. Výsledok konania môže byť pre každého spoločníka iný.² V prípade samostatného spoločenstva sa posudzuje aj začiatok a koniec plynutia lehôt samostatne. Pokiaľ ide o spoločenstvo nerozlučné, toto upravuje § 91 ods. 2. OSP a ide o takú subjektívnu kumuláciu, kedy sa účinok rozsudku vzťahuje na všetkých účastníkov vystupujúcich na jednej strane. „Znamená to, že v tomto prípade treba vydať pre všetkých spoločníkov jediný rozsudok, či už priaznivý alebo nepriaznivý. Sú teda vylúčené čiastočné rozsudky, z ktorých každý by sa týkal iba niektorého spoločníka. Nie je možné, aby žalobe bolo so vzťahom k jednému spoločníkovi vyhovieť a vo vzťahu k druhým, aby žaloba bola zamietnutá.“³ V prípade takéhoto spoločenstva sa úkony jedného spoločníka vzťahujú aj na ostatných nerozlučných spoločníkov a sú nimi viazaní, avšak pokiaľ ide o dispozitívne úkony (pre prípad zmeny alebo späťvzatia návrhu na začatie konania, na uznanie nároku a na uzatvorenie zmieru) je potrebný súhlas všetkých nerozlučných spoločníkov.⁴

Teória pozná okrem týchto už zmienených druhoch procesných spoločenstiev ešte aj spoločenstvo dobrovoľné a nútené. Tieto spoločenstvá nemožno zamieňať so spoločenstvami samostatnými a nerozlučnými, i keď medzi nimi isté paralely nepochybne existujú. Nútené spoločenstvo je totiž aj spoločenstvom nerozlučným, avšak to neplatí naopak. Nie každé nerozlučné spoločenstvo je aj spoločenstvom núteným, dokonca väčšina nerozlučných spoločenstiev nie sú spoločenstvá nútené.⁵ „Dobrovoľné spoločenstvo je takým spoločenstvom, kedy o jeho vzniku rozhoduje iba vôľa účastníkov, resp. vôľa súdu vedená dôvodmi hospodárnosti. Na druhej strane, núteným spoločenstvom je to, kde jeden z účastníkov sám nie je vecne legitimovaným a zo zákona preto treba k úspešnému uplatneniu či bráne-

1 Handl, V. – Rubeš, J. a kol.: **Občanský soudní řád. Komentář.** Praha : Panorama, 1985, s. 404.

2 Porovnaj: Winterová, A. a kol.: **Civilní právo procesní.** Praha : Linde, 1999, s. 159.

3 Handl, V. – Rubeš, J. a kol.: **Občanský soudní řád. Komentář.** Praha : Panorama, 1985, s. 407.

4 Winterová, A. a kol.: **Civilní právo procesní.** Praha : Linde, 1999, s. 159.

5 Števec, M.: **K postaveniu procesného spoločenstva v občianskom súdnom konaní.** In: Bulletin slovenskej advokácie, č. 3, 2004 (prístupné dňa 20. 9. 2009 na: http://www.sak.sk/blox/cms/sk/zone1/bulletin/archiv/id5/id3/id4/_event/open).

niu práva účasť oboch či všetkých účastníkov.“⁶ V prípadoch núteného spoločenstva nie je účastník sám bez ostatných účastníkov vystupujúcich na určitej strane vecne legitimovaný. Ešte raz dodávam, že spoločenstvo samostatné, nerozlučné, dobrovoľné a nútené môže vzniknúť tak na strane aktívne vecne legitimovaných účastníkov konania, ako aj na strane účastníkov vecne legitimovaných pasívne.

Procesné spoločenstvo v prípadoch delenej zodpovednosti za škodu

Teória procesných spoločenstiev, ktorej bola doteraz venovaná pozornosť je relatívne dobre rozpracovaná v rôznych komentároch k Občianskemu súdnemu poriadku a tiež v rôznych článkoch a publikáciách. Napriek tomu dochádza v aplikačnej praxi k mnohým omylom a chybám v dôsledku dezinterpretácie ustanovení týkajúcich sa procesných spoločenstiev. Práve nepochopenie týchto inštitútov ma viedlo k napísaniu tohto článku. Nebudem sa však venovať zamieňaniu rôznych druhov procesných spoločenstiev. Mojim cieľom je poukázať na určité špecifiká procesného spoločenstva, ktoré vzniká na strane pasívne vecne legitimovaných účastníkov konania v prípade žalôb o náhradu škody za schodok na zverených hodnotách, ktoré je zamestnanec povinný vyúčtovať podľa § 182 a nasl. Zákonníka práce, teda pre prípad náhrady škody za vzniknutý schodok, ktorú povinnosť na seba zamestnanci preberajú na základe dohôd o hmotnej zodpovednosti a tiež na špecifiká procesného spoločenstva v prípadoch žalôb o náhradu škody pri delenej spoločnej zodpovednosti v zmysle ust. § 438 ods. 2 Občianskeho zákonníka v platnom znení.

V prvom prípade je hmotnoprávnym predpisom, z ktorého vyplýva vznik nároku zamestnávateľa na náhradu škody, zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v platnom znení. Pri takto vzniknutej škode sa predpokladá zavinenie zamestnancov a zamestnávateľ nie je povinný preukazovať ho u jednotlivých zamestnancov. Zodpovednosť zamestnancov však nie je solidárna ale delená. V prípade, ak o náhradu škody žaluje zamestnávateľ viacerých zamestnancov, vzniká, pokiaľ ide o procesné spoločenstvo situácia, ktorá má určité špecifiká. Takéto spoločenstvo je spoločenstvom samostatným, avšak toto spoločenstvo má niektoré prvky spoločenstva nerozlučného. To, že v tomto prípade ide o spoločenstvo samostatné vyplýva z príslušného hmotnoprávného predpisu, ktorým je už spomenutý Zákonník práce. Tento právny predpis totiž pre prípad zodpovednosti za zverené hotovosti, ceniny, tovar, zásoby materiálu alebo iné hodnoty určené na obeh alebo obrat, ktoré je zamestnanec povinný vyúčtovať (v prípade, ak tento zamestnanec prevzal na základe dohody o hmotnej zodpovednosti zodpovednosť za vzniknutý schodok na týchto hodnotách), nepozná solidárnu zodpovednosť, ale ide vždy o prípad zodpo-

vednosti delenej. Každý zamestnanec je totiž zodpovedný za náhradu škody podľa miery svojej účasti na takomto schodku, resp. podľa miery svojho zavinenia, prípadne podľa kľúča obsiahnutého v ustanovení § 189 ZP. Tomu zodpovedá aj možnosť každého jednotlivého zamestnanca exkulpovať sa zo zodpovednosti za takto vzniknutú škodu. Napriek skutočnosti, že v prípade týchto žalôb ide o spoločníkov samostatných (teda žalobca – zamestnávateľ – si môže vybrať, ktorého zamestnanca bude žalovať, alebo či bude žalovať všetkých), platia pre takéto procesné spoločenstvo určité odchýlky, pre ktoré možno povedať, že ide síce o procesné spoločenstvo samostatné, avšak s určitými prvkami spoločenstva nerozlučného. Tieto prvky nerozlučného spoločenstva sa týkajú napr. viazanosti návrhom alebo suspenzívnymi účinkami odvolania. Toto vyplýva napr. z rozhodnutia R 16/1970: „Ak podá ktorýkoľvek z účastníkov odvolanie proti rozhodnutiu o povinnosti žalovaných kolektívne zodpovedných zamestnancov k náhrade škody zo schodku, nenadobúda toto rozhodnutie právoplatnosť vo vzťahu k žiadnemu z účastníkov a odvolací súd ho preskúma v plnom rozsahu.“ Z uvedeného vyplýva, že napriek

„Zmyslom inštitútu spoločenstva je zhospodáriť konanie a niekedy tiež zabrániť nebezpečenstvu dvoch alebo viacerých rozhodnutí, ktoré by si navzájom odporovali.“

tomu, že v tomto prípade ide o samostatné spoločenstvo, ktoré je spoločenstvom dobrovoľným, nestane sa výrok rozhodnutia týkajúci sa ktoréhokoľvek z pasívne vecne legitimovaných žalovaných právoplatným a vykonateľným, ak ktorýkoľvek zo žalovaných podá v zákonom stanovenej lehote proti tomuto rozsudku odvolanie. Platí to obdobne aj v prípade podaného odporu proti vydanému platobnému rozkazu. V konaní pred odvolacím súdom (alebo v konaní pred súdom prvého stupňa, v prípade, ak bol včas a riadne podaný odpor voči platobnému rozkazu) bude teda súd konať so všetkými žalovanými účastníkmi konania ďalej, napriek tomu, že ide v podstate o spoločenstvo samostatné a dobrovoľné, a to z dôvodu, že toto spoločenstvo má prvky spoločenstva nerozlučného. To isté samozrejme platí aj v prípade, ak by odvolanie alebo odpor podal žalobca. Niektorý z výrokov vydaného rozsudku však napriek tomu môže právoplatnosť nadobudnúť (môže ísť napr. o situáciu, keď by sa žiadny z účastníkov neodvolal voči výroku, ktorým sa návrh čiastočne zamieta).

6 Winterová, A. a kol.: **Civilní právo procesní**. Praha : Linde, 1999, s. 158.

Z toho, čo bolo uvedené vyplýva, že v zásade nie je možné vylúčiť prejednanie žaloby proti jednému zo žalovaných v samostatnom konaní. Vzhľadom na skutočnosť, že toto spoločenstvo má prvky spoločenstva nerozlučného nie je takýto postup, a ani vydanie čiastočného rozsudku voči niektorým zo žalovaných alebo schválenie zmieri len s niektorými žalovanými zásadne vhodný. Toto vyplýva zo skutočnosti, že súd by bol pri vyhlasovaní konečného rozsudku vo veci viazaný týmito rozhodnutiami a mohol by sa dostať do rozporu s ust. § 153 ods. 2 OSP a zrejme aj s hmotným právom. „Mysliteľný je ale čiastočný rozsudok, kedy by napr. v jednom spore bol uplatňovaný nárok na náhradu škody z titulu schodku z dvoch inventúrnych období.“⁷ Napriek uvedenému však nie je vylúčené, že niektorý žalovaný po začatí konania uhradí časť schodku (úhradu ktorého žalobca od tohto konkrétneho žalovaného požaduje), alebo že niektorý zo žalovaných uzná po začatí konania dlh a tento sa zaviazá aj uhradiť. V takýchto prípadoch môže žalobca svoj návrh na začatie konania v časti týkajúcej sa tohto konkrétneho žalovaného vziať späť, pretože dispozícia s návrhom je, pokiaľ ide o účastníkov konania, v jeho rukách. Treba však pripomenúť, že pri rozhodovaní nebude súd týmito skutočnosťami viazaný, nebude teda nútený brať do úvahy úpravu, ku ktorej došlo ohľadom ostatných zodpovedných osôb mimo súdneho konania. Je teda na žalovanom, aby trval na tom, aby žalobca predložil listiny preukazujúce spôsob a výšku náhrady škody, na ktorých sa dohodol s ostatnými

mi spoločne zodpovednými osobami. Inak by totiž hrozilo, že by žalobcovi mohla byť priznaná väčšia náhrada škody, než aká mu reálne vznikla, a tým by došlo k jeho bezdôvodnému obohateniu. Súd má v takomto prípade využiť svoje moderačné právo a požadovanú náhradu škody primerane znížiť.

Obdobné procesné spoločenstvo, teda spoločenstvo samostatné s prvkami spoločenstva nerozlučného prichádza do úvahy nielen v prípade zodpovedných zamestnancov k náhrade škody za schodok na zverených hodnotách na základe uzavretej dohody o hmotnej zodpovednosti, ale napr. aj v prípade spoločnej zodpovednosti viacerých škodcov podľa ustanovenia § 438 ods. 2 Občianskeho zákonníka v platnom znení. Z tohto ustanovenia vyplýva, že v odôvodnených prípadoch môže súd rozhodnúť, že tí, ktorí škodu spôsobili, zodpovedajú za ňu podľa svojej účasti na spôsobení škody. Platí teda, že takúto delenú zodpovednosť môže súd vysloviť iba v odôvodnených prípadoch. Či ide o takýto prípad, musí posúdiť súd vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti. V prípade delenej zodpovednosti každý zo spoločne zodpovedných zodpovedá iba za časť škody pripadajúcu na jeho podiel zodpovednosti, ktorý je určiteľný podľa miery jeho zavinenia alebo všeobecnejšie podľa miery jeho účasti na škode. Aj v takýchto prípadoch by mal byť postup súdu, v prípade podania odvolania, v prípade vydania čiastočného rozsudku alebo schválenia zmieri len s niektorým žalovaným, analogický. ■

7 Handl, V. – Rubeš, J. a kol.: **Občianský soudní řád. Komentář.** Praha : Panorama, 1985, s. 410.

RESUMÉ

Procesné spoločenstvo

v prípadoch delenej zodpovednosti za škodu

V príspevku autor rozoberá problematiku procesných spoločenstiev. V prvej časti sa venuje teoretickému základu rozlišovania jednotlivých druhov procesných spoločenstiev a ich charakteristike. V druhej časti upriamuje pozornosť na špecifiká procesných spoločenstiev v prípadoch žalôb na náhradu škody z dohôd o hmotnej zodpovednosti a na náhradu škody, keď ide o delenú zodpovednosť žalovaných podľa ustanovenia §438 ods. 2. V takomto prípade ide o tzv. samostatné procesné spoločenstvo s prvkami spoločenstva nerozlučného.

SUMMARY

Forms of Joint Actions

in Cases of Several Liability for Loss or Damage

The author deals with joint actions brought by two or more plaintiffs. In the first part, he deals with the theory underlying differences between individual types of joint actions

and their characteristics. In the second part, he draws attention to specific features of joint actions in the cases of actions involving employee liability and damages claims in the context of defendants' several liability under Sec. 438(2) of the Slovak Civil Code.

ZUSAMMENFASSUNG

Prozessgemeinschaft

bei getrennter Haftung für Schäden

Der Autor des Beitrags analysiert die Problematik der Prozessgemeinschaften. Im ersten Teil widmet er sich der theoretischen Grundlage bei Unterscheidung einzelner Prozessgemeinschaften und deren Charakteristik. Im zweiten Teil wird seine Aufmerksamkeit auf Besonderheiten der Prozessgemeinschaften bei Klagen wegen Schadenersatz aus Vereinbarungen über materielle Haftung und den Schadenersatz ausgerichtet und zwar auf jene, bei denen es sich um eine getrennte Haftung der Beklagten nach Bestimmung § 438 Abs. 2. handelt. In einem solchen Fall geht es um eine so genannte selbstständige Prozessgemeinschaft mit Merkmalen einer unzertrennlichen Gemeinschaft.

OBJEDNÁVKA

Bulletinu slovenskej advokácie na rok 2010

Odberateľ:

.....

.....

Adresa, na ktorú majú byť posielané výtlačky:

.....

.....

IČO:

IČ DPH:

Číslo účtu:

Podmienky odberu:

1. Ročné predplatné vo výške 50 eur (vrátane poštovného a balného) je za 10 fyzických čísel. (Vyjde 12 čísel, z toho dve budú dvojčísla.)
2. Objednávka sa nevzťahuje na čísla, ktoré už vyšli pred jej doručením. Predplatné sa v takomto prípade zodpovedajúco zníži.
3. Na základe tejto objednávky Slovenská advokátska komora (SAK) vystaví odberateľovi faktúru na predplatné.
4. Bulletin bude odberateľovi odoslaný až po uhradení predplatného vo faktúrovanej výške.
5. Výtlačky budú odosielané na adresu, ktorá je uvedená na objednávke. Jej zmenu musí odberateľ oznámiť písomne. Za zásielky nedoručené z dôvodu nepresnej adresy SAK neposkytuje náhradu.
6. Odber prípadných mimoriadnych čísel, ako aj čísel, ktoré vyšli do dátumu doručenia objednávky, je možné dohodnúť individuálne.
7. **Advokáti zapísaní v zozname advokátov SAK budú bulletin naďalej dostávať bezplatne, bez osobitnej objednávky.**

Závazne si objednávame výtlačkov *Bulletinu slovenskej advokácie* v roku 2010 (vyjde 10 fyzických čísel). Súhlasíme s podmienkami odberu uvedenými na tejto objednávke.

.....

Dátum:

Podpis:

Vybavuje:

Telefón:

Vyplnenú objednávku odošlite na adresu: Slovenská advokátska komora, Kolárska 4, 813 42 Bratislava, alebo odfaxujte na číslo **02/5292 4056, 5296 1554**

Zo zasadnutia Predsedníctva SAK

Predsedníctvo Slovenskej advokátskej komory zasadalo 6. novembra 2009 v Piešťanoch. Rokovanie viedol predseda SAK JUDr. Detvai, ktorý oboznámil prítomných s programom. Členovia predsedníctva určili za overovateľa zápisnice JUDr. Hreždoviča.

Predseda SAK JUDr. Detvai informoval, že s JUDr. Michalkovou a JUDr. Popovcom sa zúčastnili na Sneme Českej advokátskej komory v Prahe. Po sneme boli zvolené nové orgány ČAK, predsedom sa stal JUDr. Martin Vychopeň. Správu predsedu doplnil tajomník SAK JUDr. Popovec. Informoval o podnete Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR vypustiť zo zákona o advokácii § 71 ods. 2 písm. k, podľa ktorého predsedníctvo komory vydáva záväzné potvrdenie o forme výkonu advokácie podľa § 12 tohto zákona a o skutočnosti, či je advokát samostatne zárobkovo činnou osobou podľa osobitného predpisu. JUDr. Popovec poskytol povereným pracovníkom Ministerstva spravodlivosti SR analýzu, ktorú vypracoval JUDr. Procházka a schválilo ju P SAK.

Členovia P SAK **vymenovali** doc. JUDr. Radoslava Procházku za čle-

na Skúšobnej komisii pre správne a daňové právo. **Vzali na vedomie** informáciu JUDr. Detvaia o rozhodnutí Protimonopolného úradu SR, ktorý dospel k záveru, že Advokátsky poriadok je v § 37 ods. 4 v časti týkajúcej sa územia mimo SR, § 37 ods. 5 a § 38 ods. 1 dohodou, ktorá môže ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi a ktorej cieľom alebo výsledkom je vylúčenie, obmedzenie alebo narušenie hospodárskej súťaže, a preto je zakázaná a zároveň je dohodou obmedzujúcou hospodársku súťaž podľa zákona o ochrane hospodárskej súťaže. Protimonopolný úrad SR uložil SAK peňažnú pokutu 3 319 eur. Právny zástupca SAK Mgr. Benedik podal rozklad proti rozhodnutiu Rade Protimonopolného úradu SR.

V rámci ekonomických otázok, ktoré uviedol JUDr. Hreždovič, Predsedníctvo SAK prerokovalo a **schválilo** žiadosť o poskytnutie príspevku zo sociálneho fondu podľa § 5 ods. 1 Uznesenia konferencie advokátov o sociálnom fonde vo výške 600 eur.

Predsedníctvo SAK ďalej **schválilo** zmenu Skúšobného poriadku (viď Vestník, čiastka 21, ktorý je priložený k to-

muto číslu bulletinu) a návrh rozpočtu SAK na rok 2010.

Podľa programu Predsedníctvo SAK prerokovalo žiadosti advokátov o zapísanie advokátskych koncipientov do zoznamu advokátskych koncipientov, o vykonanie zmien v zápisoch koncipientov v dôsledku zmeny zamestnávateľa a o vyčiarknutie zo zoznamu advokátskych koncipientov v dôsledku skončenia pracovného pomeru u advokáta a žiadosti advokátskych koncipientov o započítanie inej právnej praxe do praxe advokátskeho koncipienta; žiadosti o zápis do zoznamu advokátov, informácie o pozastavení výkonu advokácie, o zrušení pozastavenia výkonu advokácie a o vyčiarknutí zo zoznamu advokátov; žiadosti advokátov o zápis do zoznamu usadených euroadvokátov, zahraničných advokátov, spoločností s ručením obmedzeným, verejných obchodných spoločností a komanditných spoločností, informácie o zmenách právnej formy obchodných spoločností a o pristúpení spoločníkov a o vyčiarknutí z uvedených spoločností zo zoznamu vedeného komorou.

Predsedníctvo SAK **vzalo na vedomie** informáciu JUDr. Michalkovej o stave súdnych konaní. **Stanovilo** termín Novoročného stretnutia právnikov na 14. januára 2010 a **navrhlo** za kandidáta na sudcu Európskeho súdu pre ľudské práva prof. JUDr. Jána Sváka, CSc.

Zapísala –no–

Memorandum o spolupráci

S cieľom dosiahnuť vyššiu efektívnosť výučby práva a jeho aplikácie, prepojenia teórie a praxe, ako aj pripravenosti študentov na kvalitný výkon právnických profesií JUDr. Štefan Detvai, predseda SAK a prof. JUDr. Jaroslav Ivor, CSc., dekan Fakulty práva Bratislavskej vysokej školy práva prijali a podpísali 25. novembra 2009 Memorandum o spolupráci medzi SAK a Fakultou práva BVŠP.

Pýta(j)te sa predsedníctva

V konaní na okresnom súde som zastupovala 5 navrhovateľov vo veci určenia, že spoluvlastnícky podiel 1/3 k nehnuteľnostiam patrí do dedičstva po poručiteľovi, ktorý bol právnym predchodcom navrhovateľov. V konaní som bola úspešná. Tarifnú odmenu u každého z piatich účastníkov som vyčíslila z hodnoty podielu 1/3, ktorý bol určený rozsudkom do dedičstva a u každého som znížila hodnotu úkonu o 20 % podľa § 13 vyhlášky o odmenách a náhradách advokátov. Podľa vyjadrenia krajského súdu sa má prvostupňový súd vysporiadať so skutočnosťou, že každý z navrhovateľov (aj napriek ich procesnému spoločenstvu) získava v konečnom dôsledku z dedičstva po poručiteľovi do svojho vlastníctva podiel z úspešne vysúdeného podielu. Aký základ pre výpočet hodnoty úkonu za každého z navrhovateľov by som mala brať?

JUDr. A. K.

Podľa ustanovenia § 13 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v platnom znení (Advokátska tarifa) sa základná sadzba tarifnej odmeny zníži o 20 %, ak ide o spoločné úkony pri zastupovaní dvoch alebo viacerých osôb.

Pokiaľ ste tarifnú odmenu znížili o 20 % u každého z piatich účastníkov

a vychádzali z predmetu určenia, čo patrí do dedičstva po poručiteľovi, ktorým je podiel na nehnuteľnosti poručiteľa v jednej tretine, postupovali ste správne.

Podľa § 10 ods. 2 Advokátskej tarify sa za tarifnú hodnotu považuje cena veci alebo práva, ktorej sa právna služba

týka a podľa § 10 ods. 5 Advokátskej tarify je vo veciach podielového spoluvlastníctva tarifnou hodnotou cena požadovaného podielu. **Predmetom určenia je podiel na nehnuteľnosti poručiteľa, nie podiel dediča** tak, ako to vyložil krajský súd.

Pri vyčíslení trov právneho zastúpenia treba vychádzať z hodnoty tretinového podielu na nehnuteľnosti, ktorá je predmetom dedičstva a redukovat každý úkon právnej pomoci o 20 % v súlade s § 13 ods. 2 Advokátskej tarify. Tento podiel je totiž ocenený peniazmi, čo je rozhodujúce pre určenie tarifnej odmeny.

Treba však upozorniť, že pri posúdení tejto určovacej žaloby by súd mohol analogicky uplatniť vo vzťahu k tarifnej odmene poznámku 1 k sadzobníku súdnych poplatkov (zákon č. 71/1992 Zb.), kde určovacia žaloba, ktorej predmetom je určenie, či tu právo alebo právny vzťah je alebo nie, sa spoplatňuje podľa položky b) sadzobníka, t. j. ako predmet konania neocenený peniazmi, teda z hodnoty neurčitej. Tento postup však nepovažujeme za správny.

Politické procesy v Československu

Dňa 20. októbra 2009 sa v plenárnej sále Najvyššieho správneho súdu Brno uskutočnila konferencia *Politické procesy v Československu (1948 – 1989)*. Organizátormi boli predseda Najvyššieho správneho súdu, predsedníčka Najvyššieho súdu, podpredseda predstaviteľstva ČAK a najvyššia štátna zástupkyňa.

V úvodnom vystúpení uviedli zástupcovia týchto inštitúcií stručné stanovisko, aký zmysel má konferencia a prečo práve v čase, ktorým je 20. výročie zmeny spoločenského systému v Československu. V úvode vystúpili Jozef Baxa predseda Najvyššieho správneho súdu, Iva Brožová, predsedníčka Najvyššieho súdu, Petr Poledník, podpredseda ČAK

a Renata Vesecká, najvyššia štátna zástupkyňa ČR.

Dopoludňajší program moderovala Renata Vesecká, v ktorom odzneli témy *Role sudcov v politických procesoch*, ktorú prednášal Zdeněk Kühn, sudca Najvyššieho súdu, po tom nasledovala téma *Niektoré aspekty politických procesov*, ktorú predniesol Jindřich Urbánek, sudca Najvyššieho súdu. Vzápätí zaujala prednáška Stanislava Balíka, sudcu Ústavného súdu ČR, *Advokáti v politických procesoch*, po ktorej nasledovala v poradí štvrtá prednáška Jána Latu, štátneho zástupcu MSZ v Brne, *Prokuratúra v službách komunistického režimu*. Posledné dve prednášky niesli tému *Politická perzekúcia učiteľov práv-*

nických fakúlt, ktorú predniesli Karel Schelle, Ladislav Vojáček z PrF Masarykovej univerzity a napokon vystúpil Petr Zídek z Lidových novin s prednáškou *Ludmila Brožová-Polednová a vyrovnanie sa s minulosťou justície*.

Popoludňajší blok bol v znamení osobných spomienok obetí politických procesov, ich advokátov, disidentov a reflexie historikov. Diskutovali generál Anton Husník, ktorý sa neúspešne pokúsil ujsť do Francúzska v roku 1941 k formujúcim sa československým jednotkám a po zadržaní v Maďarsku ho slovenské orgány vydali Nemcom do protektorátu. V Norimbergu bol odsúdený na tri a pol roka väzenia. Po prepustení z väzenia ho opäť zatkl gestapo. Po druhej svetovej vojne sa dal na profesionálnu dráhu vojaka, vyštudoval Vojenskú akadémiu v Hraniciach, avšak po komunistickom puči ho v roku 1950 zatkli. Jeho prejav sa niesol v znamení porovnania podmienok trestného procesu s poznámkami prejavov advokátov ako obhajcov.

Advokátske skúšky

Predsedníctvo SAK stanovilo **jarné termíny advokátskych skúšok**:

1. termín

Písomná časť: 15., 16., 17. marca 2010

Ústna časť: 29. marca 2010

2. termín

Písomná časť: 12., 13., 14. apríla 2010

Ústna časť: 26. apríla 2010

V ďalších diskusiách vystúpili Stanislav Krátky, brnenský kňaz, teológ, ďalej Ján Šimsa, teológ, JUDr. Ján Čarnogurský, advokát, Otakar Motejl, Verejný ochranca práv, ktorý má blízky vzťah k slovenskej advokácii, pretože ako koncipient začínal v Banskej Bystrici.

Konferencia sa skončila v podvečerných hodinách. Jej čas všetkým prítomným veľmi rýchlo uplynul, pretože témy a diskusia v popoludňajších hodinách boli veľmi zaujímavé a prínosné, čo napokon vyplynulo z niektorých otázok prítomných novinárov.

Za slovenskú advokáciu sa na konferencii zúčastnili okrem JUDr. Jána Čarnogurského tajomník SAK JUDr. Andrej

Popovec a člen Predsedníctva SAK JUDr. Ján Gereg.

S historikmi a filmármi zúčastnenými na konferencii bolo dohodnuté, že s obdobnou tematikou bude zorganizovaný seminár – otvorená diskusia o politických procesoch v Československu v rokoch 1948 – 1989 aj na Slovensku v priestoroch SAK.

JUDr. Ján Gereg

MLčanlivosť advokátov, ochrana údajov a e-justice

Berlínska Anwaltsverein usporiadala v dňoch 6. a 7. novembra 2009 v Berlíne už svoju 9. konferenciu **Internationale Berliner Anwaltstage 2009**.

Rokovanie konferencie bolo zamerané predovšetkým na tému mlčanlivosť advokáta, a e-justice jednotlivo a napokon i vo vzájomných súvislostiach. Popritom sa priebežne hovorilo o potrebnej, (aj) zákonom predpísanej ochrane osobných údajov.

Na rokovaní konferencie sa zúčastnili zástupcovia advokácií 22 krajín Európy a USA. Napriek tomu, že lokálna právna úprava jednotlivých krajín je odlišná, základná idea povinnosti mlčať pri výkone povolania advokáta je zachovaná. V tomto smere je zrejme naša úprava zakotvená v zákone o advokácii, kedy advokát je aj v prípade oslobodenia klientom poslednou inštanciou, ktorá rozhodne o mlčanlivosti, nadpriemerná.

Podstatne širšia a intenzívnejšia diskusia nastala pri ďalšej téme, tesne spojenej aj s povinnou mlčanlivosťou, otázke e-justice a elektronického spracovania dát (klientov), resp. e-komunikácie. Viacerí zástupcovia sa prikláňali k záve-

ru, že elektronickou cestou sprístupnime údaje, ktoré sú smerované justičným orgánom, bez ohľadu na technickú stránku zabezpečenia takéhoto transferu. Otázka kódovania, resp. technického zabezpečenia prenosu dát na tomto rokovaní sa spomenula len okrajovo. Časť účastníkov sa vyjadrila viac zdržanlivo až kriticky, iní zastávali názor, že technické zabezpečenie prenosu údajov musí zabezpečiť zachovanie mlčanlivosti a jednoducho niet inej cesty, vedúcej k zefektívneniu práce advokáta ako zástupcu v konaní pred súdmi a inými orgánmi. V jednotlivých krajinách tieto otázky síce riešia odlišne, ale základná idea je jednoznačná, počas nasledujúcich niekoľko rokov bude e-justice fungovať vo väčšine krajín Európy. Samozrejme, riešenia ovplyvňuje celoeurópska úprava – smernice EÚ a úprava CCBE, čo sa týka výkonu povolania advokáta. Odlišnosti sú aj z pohľadu ochrany osobných údajov – či už ohľadom kontroly zo strany orgánov štátu, povinností osôb, ktoré sústreďujú osobné údaje a zaobchádzania s týmito údajmi. Lokálne úpravy sa výrazne odlišujú.

Prístupom k riešeniu tejto otázky svojou a, treba povedať výrazne odlišnou, cestou idú USA. Ako informovala zástupkyňa ABA, v Spojených štátoch amerických neexistuje zákon na ochranu osobných údajov vôbec. Okrem toho, každé súdne konanie v jeho textovej podobe – zápisnice z pojednávania, súdu predložené dôkazy – je v elektronickej podobe prístupné každému, teda úplne verejné.

Ako závažná téma bola diskutovaná otázka ochrany dát pri údržbe vnútorných sietí advokátskych kancelárií, resp. správa sietí prostredníctvom vzdialeného prístupu prevádzkovateľov týchto prostriedkov. Je nesporné, že ide o mimoriadne citlivú oblasť, ktorá navyše nie je v rukách advokátov, pretože málokto využíva interného administrátora siete ako vlastného zamestnanca advokáta, ale väčšinou ide o služby zabezpečené cestou outsourcingu.

Mimo oficiálnych tém sme viedli rozhovory s kolegami cez prestávky, prípadne v čase voľna. Myslím si, že neformálne, neviazané dvoj- a viacstranné stretnutia s príslušnými zložkami advokátskych samospráv (zamerané na konkrétne, prípadne aj užšie koncipované témy aj s praktickými skúsenosťami) by boli nápomocné k vytvoreniu lepšie fungujúcej komory aj u nás.

JUDr. Ladislav Udvaros
Člen Revíznej komisie SAK

Hospitácia v Nemecku 2009

Je už dobrým zvykom, že každoročne sa dvaja alebo traja účastníci zo Slovenska zúčastnia na hospitačnom programe organizovanom Nemeckou nadáciou pre medzinárodnú právnu spoluprácu (IRZ), Nemeckou advokátskou komorou (BRAK) a Nemeckým advokátskym spolkom (DAV). Program je určený mladým advokátom, resp. advokátskym koncipientom z krajín strednej a východnej Európy.

Tento rok sa hospitácia konala od 21. mája do 1. augusta 2009 a zúčastnilo sa na nej spolu devätnásť účastníkov: po dvoch z Bulharska, Čiech, Gruzínska, Chorvátska, Maďarska, Poľska, Rumunska a Slovenska, po jednom z Litvy, Ruska a Srbska. Organizácia programu bola zabezpečená výborne – na „nemeckej úrovni“. Zo strany organizátorov patrí naša vďaka najmä pani grófke Andree Vitzthum z IRZ, ktorá bola zodpovedná za celý hospitačný program a spolupracovníkovi IRZ Bobanovi Stojanovskemu, ktorý prežil čas spolu so skupinou a operatívne zabezpečoval všetky potrebné záležitosti.

Vzhľadom na to, že v Buletine slovenskej advokácie už boli uverejnené správy od účastníkov minulých hospitácií, niektorí čitatelia možno poznajú priebeh samotnej hospitácie, ktorý je každý rok v podstate rovnaký. Stretli sme sa v Bonne, kde bolo prvých desať dní venovaných seminárom o nemeckom práve. Následne sme sa rozišli do rôznych advokátskych kancelárií po celom Nemecku a napokon sme sa znova celá

skupina zišla na záverečný hodnotiaci seminár v Bonne.

Program je výnimočný práve spojením určitej teoretickej prípravy s následnou praxou v nemeckých kanceláriách.

Úvodné semináre boli naozaj veľmi prínosné a pomohli nám oveľa rýchlejšie sa zorientovať pri následnej stáži v advokátskych kanceláriách. Semináre viedli predovšetkým advokáti z Bonnu alebo

V rámci obhliadky Bonnu sme sa zastavili aj pri sídle organizujúcej IRZ

Úvodné semináre sa konali v pekných priestoroch

Nechýbal ani výlet do Kolína nad Rýnom

Výlet do okolia, v pozadí malebné údolie Rýna (dole)

okolía (Kolín, Düsseldorf), ktorí mali pripravené kvalitné prezentácie. Témy boli rôzne, od postavenia advokátov a výkonu advokácie v Nemecku, cez základy civilného procesu, vecné právo, až po mergers & acquisitions. Mnohé inštitúty nemeckého právneho systému sú ak nie totožné, tak veľmi podobné našim, bolo teda pomerne jednoduché pochopiť predkladané veci a diskutovať

o nich. Často sa rozvila aj celoplošná zaujímavá diskusia týkajúca sa úpravy právnych inštitútov v jednotlivých krajinách účastníkov. Túto časť programu hospitácie sme si skutočne všetci pochvaľovali.

Následne sme sa pobrali každý do svojej hosťujúcej kancelárie – roztrúsení sme boli od Trieru až po Drážďany. Kancelárie, v ktorých jednotliví účastníci

praxovali, boli rôzne – od malých, čisto nemeckých advokátskych kancelárií, až po medzinárodné právnické spoločnosti.

Katarína Rusnáková

■ Ja som sa dostala do Mainzu do kancelárie Rohwedder und Partner. Ide o nemeckú stredne veľkú kanceláriu (v Mainzi je jednou z dvoch najväčších)

s jedenástimi advokátmi, ktorí majú presne vymedzené pole pôsobnosti podľa jednotlivých právnych odvetví. Táto kancelária je špecifická aj tým, že ako jedna z mála sa venuje osobitne tzv. „vínному“ právu, čo sa v krásnom porýnskom vinohradníckom prostredí určite opláti. V kancelárii som sa mohla v podstate venovať tomu, čomu som chcela. Veľa času som trávila štúdiom aktuálnych spisov a následnou účasťou na stretnutí s klientami a na súdnych konaniach, spolu s advokátom, ktorý mal predmetnú vec na starosti. Vyberala som si najmä občianskoprávne a obchodnoprávne spisy, pre zaujímavosť však aj zopár „vinohradníckych“. Mala som šťastie na ústretočných advokátov, ktorí boli vždy ochotní vec si so mnou prejsť a prediskutovať hmotnoprávne aj procesnoprávne aspekty. Príležitostne som bola požiadaná o rešerš alebo vypracovanie jednoduchých písomností. Čaro pobytu dotvárali výlety do okolitých miest či mestečiek a peknej porýnskej prírody.

Po štvrtýždňovej stáži sme sa opäť všetci zišli v Bonne, v nám už známej Andreas Hermes Akademie. Popri zhodnotení priebehu seminára nás ešte čakal jednodňový výlet do Bruselu, kde

sme okrem Európskeho parlamentu navštívili aj zastúpenie Nemeckého advokátskeho spolku, ktoré má za cieľ na úrovni EÚ lobovať v prospech advokátov, a zároveň informovať svojich členov o všetkých podstatných záležitostiach. Seminár sme v predvečer odchodu zakončili chutnou večerou v peknej bonnskej Biergarten.

Na oživenie ponúkame ešte zopár praktických zaujímavostí, resp. kuriozít z nemeckého právneho prostredia, o ktorých sme sa dozvedeli buď v úvodných seminároch alebo počas stáží v advokátskych kanceláriách:

- Súdny v SRN majú „poštové“ schránky, kde je možné doručovať písomnosti 24 hodín denne, o polnoci sa jedna schránka zavrie a otvorí druhá, teda napríklad aj pri poruche faxu je možné dodržať na poslednú chvíľu hmotnoprávnú lehotu.

- Na najvyššom súde – Bundesgerichtshof – môže klientov zastupovať v občianskoprávných veciach len určitý počet presne určených advokátov (ešte pred pár rokmi mohli aj na krajských súdoch zastupovať len tzv. „pripustení“ advokáti, to sa však zmenilo, teraz môžu advokáti zastupovať pred súdmi na území celej NSR).

- Veľa Nemcov má poistenie nákladov na právne služby, takíto ľudia sa potom súdia skoro za všetko (pre advokátov to nie je zlé, lebo majú istý zdroj príjmu – najmä, keď klient prehrá a platí to poisťovňa).

- Nemeckí advokáti vedú rozsiahlu písomnú komunikáciu so svojimi klientami, každý svoj krok im oznámia oficiálnym listom; spisy sú teda pomerne hrubé, aj keď sa v podstate ešte nič podstatného neudialo.

- Komentáre k nemeckým právnym predpisom dosahujú pozoruhodný rozsah, nám sa môže o takom niečom iba snívať, ale nečudo, veď sme oveľa menší štát s oveľa menším počtom právnikov.

Veronika Štochmaľová

Na záver by sme sa chceli opätovne poďakovať nemeckým organizátorom, Slovenskej advokátskej komore a tiež našim zamestnávateľom, že nám účasť na hospitačnom programe umožnili, a prípadných záujemcov na rok 2100 povzbudzujeme, aby neváhali a zapojili sa.

Foto autorky

S pani grófkou Andreou Vitztum a Bobanom Stojanovskim (prvú zľava)

Zmeny v zozname advokátov za obdobie od 16. októbra do 15. novembra 2009

■ Do zoznamu advokátov boli zapísaní:

JUDr. Viktor Brnoliak

Tomášikova 10/B
821 03 Bratislava
tel.: 0903/787365
viktor.brnoliak@gmail.com

JUDr. Eva Červeňanská

Vajnorská 8/A, 831 03 Bratislava
tel.: 02/55646381, 0903/447886
fax: 02/55646381
ecervenanska@stonline.sk

Mgr. Adrian Fabian

Tkáčska 2, 080 01 Prešov
tel.: 051/7581847, 0915/954713
fax: 051/7581847
fabianadrian@gmail.com

JUDr. Jaroslav Gajdoš

Tomášikova 10/B
821 03 Bratislava
tel.: 0918/895708
jaroslavgajdos@gmail.com

JUDr. Martin Jakeš

Dunajská 33, 811 08 Bratislava
tel.: 0903/455503
martinjakes@centrum.sk

JUDr. Daniel Urban

Hutnícka 14/4, 052 01 Spišská Nová Ves
tel.: 0907/764932
d.urban@chello.sk

■ Výkon advokácie majú pozastavený podľa § 8 ods. 1 písm. a, d zákona o advokácii:

Mgr. Jozef Bačík, Trnava

od 26. 10. 2009

doc. JUDr. Ing. Eva Hudecová,

Banská Bystrica – od 14. 10. 2009

JUDr. Eva Suchanová, Košice

od 1. 11. 2009

Mgr. Alena Šorlová, Bratislava

od 1. 10. 2009

Mgr. Radoslav Zigo, Bratislava

1. 10. 2009

■ Výkon advokácie majú pozastavený podľa § 8 ods. 1 písm. b zákona o advokácii:

JUDr. Miloš Kaščák, Vranov n. Topľou
od 13. 11. 2009

Mgr. Ing. Ignác Ilčíšin, Vranov n. Topľou
od 7. 12. 2009

■ Výkon advokácie obnovili v zmysle § 10 zákona o advokácii:

Mgr. Eva Bačíková, Trnava

od 23. 10. 2009

JUDr. Mária Buzgová, Košice

od 6. 10. 2009

Mgr. Zuzana Zigová, Bratislava

od 1. 10. 2009

■ Zo zoznamu advokátov boli vyčiarknutí podľa § 7 ods. 1 písm. c zákona o advokácii:

Mgr. Erika Cenigová, Žilina

od 10. 10. 2009

JUDr. Ing. Magdaléna Lucskayová,

Košice

od 1. 10. 2009

Mgr. Vladimír Sedmohradský, Bratislava

od 1. 11. 2009

Spracovala: Vilma Slopovská

Zmeny v zozname advokátskych koncipientov za obdobie od 16. októbra do 15. novembra 2009

■ Do zoznamu advokátskych koncipientov boli zapísaní:

Mgr. Mária Abosiová

v Advokátskej kancelárii Ivančo, Rigo
& Kukura s. r. o., Košice,
zast. JUDr. Matejom Kukurom

Mgr. Veronika Baculáková

u JUDr. Jána Husára, Humenné

Mgr. Juraj Bališ

u JUDr. Evy Rezníčkovej Hlaváčovej, Nitra

Mgr. Ondrej Bartošovič

u Mgr. Martina Bialončíka, Bratislava

Mgr. Miroslava Belašičovu

v obch. spol. BBH Slovensko, s. r. o.,
Bratislava, zast. Mgr. Olgou Beláňovou

Mgr. Erika Bodáková

u Mgr. Pavla Strnada, PhD., Bratislava

Mgr. Martina Bollová

u Mgr. Miroslava Haneca, Žilina

Mgr. Beáta Brablecová

u JUDr. Mariana Mikáčiho, Bratislava

Mgr. Martin Bubák

v obch. spol. GRIŠČIK

& PARTNERS s. r. o., Bratislava,

zast. JUDr. Jozefom Griščikom

Mgr. Ivan Bugri

u Mgr. Maroša Uhaľa, Zvolen

Mgr. Dominik Burda

v Advokátskej kancelárii

JUDr. Henrich Dušek, s. r. o., Bratislava,
zast. JUDr. Henrichom Dušekom

Mgr. Peter Čabák

u Prof. JUDr. Petra Vojčíka, CSc., Košice

Mgr. Andrea Čillíková

v obch. spol. IUS, s. r. o., Bratislava,
zast. Mgr. Róbertom Kováčom

Mgr. Beáta Čulenová

u Mgr. Ing. Rastislava Kellera, Vrbové ►

INZERCIA
sa v elektronickej verzii nezobrazuje

Mgr. Ing. Martin Drotár

v Advokátskej kancelárii
JURIKA & KELTOŠ, s. r. o., Bratislava,
zast. JUDr. Radovanom Jurikom

Mgr. Miroslava Dubóczyová

u JUDr. Štefana Schnellyho, Žilina

Mgr. Michal Ďurove

u Mgr. Igora Müllera, Žilina

JUDr. Andrea Erbenová

u JUDr. Aleny Cvopovej, Zvolen

Mgr. Júlia Shah Fiorivantiová

v Advokátskej kancelárii
Kiselica & Partners, s. r. o., Bratislava,
zast. JUDr. Daliborom Kiselicom

Mgr. Peter Franko

u JUDr. Ivana Humeníka, Košice

Mgr. Marianna Fullová

u JUDr. Pavla Sabola, Bratislava

Mgr. Marína Gallová

u JUDr. Michala Galla, Martin

Mgr. Soňa Garajová

u Mgr. Soni Marekovej, Lučenec

Mgr. Juraj Greš

u JUDr. Vladimíra Muzikára, Piešťany

Mgr. Ivan Gembický

u JUDr. Vladimíra Gembického, Piešťany

JUDr. Róbert Gyuri

u prof. JUDr. Petra Vojčíka, CSc., Košice

Mgr. Lukáš Hamza

u JUDr. Miroslava Lehotského,

Liptovský Mikuláš

Mgr. Jozef Hargaš

u Mgr. Karola Haťapku, Bratislava

Mgr. Katarína Horváthová

u JUDr. Rastislava Belanského, Košice

Mgr. Martin Hricko

u Mgr. Jiřího Černého, Bratislava

Mgr. Daniel Hudák

v AK JUDr. Pavol Kuric,

JUDr. Andrea Sunik, s. r. o., Žilina

Mgr. Marianna Hvolíková

v obch. spol. JUDr. JURKOVEC
ADVOKÁT DK, s. r. o., Dolný Kubín,
zast. Mgr. Romanom Veselovským

Mgr. Lenka Choma

v Advokátskej kancelárii JUDr. KRALO-
VENSKÝ, s. r. o., Ružomberok,
zast. JUDr. Petrom Kralovským

JUDr. Marián Jusko

u JUDr. Jána Juhásza, Košice

Mgr. Lenka Kadlíčková

v obch. spol. mabp legal s. r. o., Bratislava,
zast. JUDr. Michalom Matulníkom

JUDr. Ing. Gabriel Katona

u JUDr. Eleny Szabóobej, Štúrovo

Mgr. Róbert Kiss

u JUDr. Klaudie Azariovej, Košice

Mgr. Lucia Klebercová

u JUDr. Ing. Ľubomíra Navračiča, PhD.,
Bratislava

Dar Nadácie slovenskej advokácie

Po malej prestávke sme sa rozhodli pokračovať v charitatívnej činnosti a nadviazali sme na vianočnú spoluprácu s deťmi zo ZŠ pre slabozrakých a nevidiacich na Svrčej ulici v Bratislave.

Tak ako intaktné deti, aj tieto deti rady maľujú, tancujú, hrajú divadlo, učia sa informatiku a sú neuveriteľne zručné pri výrobe rôznych darčiekov, ktorými nás vždy potešia. Tento rok sme deťom

urobili Mikuláša v ich škole a na rozdávaní darčiekov Mikulášom sme sa aj osobne zúčastnili. Každé darovanie má dve strany – obdarovať a byť obdarovaný. S našimi kamarátmi sme sa obdarovali navzájom – oni od nás dostali Mikuláša a my sme sa tešili z originálnych, vlastnoručne vyrobených drobností.

JUDr. Mária Chrenková
bývalá správkynia nadácie

Nadácia ďakuje ochotným a obetavým sponzorom
JUDr. Krivákovi, JUDr. Malému
a iniciátorke celého podujatia
a sponzorke JUDr. Chrenkovej.

Zľava: riaditeľ ZŠ PhDr. Jozef Šimko,
JUDr Mária Chrenková a JUDr. Anton
Blaha z Nadácie slovenskej advokácie

Mgr. Adriána Kmecová

u JUDr. Martiny Gombosovej, Košice

Mgr. Dominika Kostovalováv obch. spol. HMG & PARTNER, s. r. o.,
Bratislava, zast. Mgr. Jánom Gajanom**Mgr. Miroslav Kováčik**

u JUDr. Petra Rybára, Žilina

Mgr. Katarína Kováčiková

u JUDr. Jany Ondrášikovej, Levice

Mgr. Terézia Krohová

u JUDr. Igora Müllera, Žilina

Mgr. Gabriela Kubicováv obch. spol. Allen & Overy Bratislava,
s. r. o., zast. Mgr. Martinom Magálom**Mgr. Rastislav Kudla**

u JUDr. Ivana Kudlu, Trenčín

Mgr. Michal Kulich

u JUDr. Jozefa Poláka, Dolný Kubín

Mgr. Lenka Kuľková

u JUDr. Jaroslavy Plažákovéj, Košice

JUDr. Dušan Kysel'u Dr. Michaely Jorgensen, Bratislava
(zároveň je u advokátky evidovaný
aj v Českej advokátskej komore)**Mgr. Andrej Lesay**

u JUDr. Evy Vodovej, Bratislava

Mgr. Martina Luptákováv Advokátskej kancelárii
Laššák s. r. o., Banská Bystrica,
zast. JUDr. Martinom Laššákom**Mgr. Hana Magurová**

u JUDr. Pavla Malicha, Bratislava

Mgr. Miloslav Makovíni

u Mgr. Juraja Šveca, Bratislava

Mgr. Richard Malý

u Mgr. Miloša Čičmanca, Poprad

JUDr. Tomáš Maráčekv obch. spol. WALLENBERG LEGAL s. r. o.,
Bratislava, zast. JUDr. Gretou Kopčovou**Mgr. Michal Maslen**

u JUDr. Ladislava Pavloviča, Bratislava

Mgr. Andrea Melichová

u JUDr. Eleny Matulovej, Poltár

Mgr. Ivana Michalíková

u JUDr. Martina Cibulu, Lipt. Mikuláš

Mgr. Martina Mužilováv obch. spol. RK LEGAL, s. r. o., Bratislava,
zast. JUDr. Róbertom Lenčesom**Mgr. Karol Nagy**

u JUDr. Margity Čulenovej, Bratislava

Mgr. Barbora Námešná

u JUDr. Jozefa Námešného, Prievidza

Mgr. Martina Novysedláková

v obch. spol.

Ružička Csekés s. r. o., Bratislava,
zast. JUDr. Jaroslavom Ružičkom**Mgr. Jozef Ocel'**v ADVOKÁTSKEJ KANCELÁRII DVOREC-
KÝ & BOHUNICKÝ s. r. o., Bratislava,
zast. JUDr. Renátom Dvoreckým**Mgr. Alžbeta Pavlíková**

u Mgr. Pavla Šeptáka, Zlaté Moravce

Mgr. Ľuboš Pejhovský

u JUDr. Jany Fridrichovej, Bratislava

Mgr. Katalin Petrežilováv obch. spol. NSK LEGAL, s. r. o., Brati-
slava, zast. JUDr. Milanom Banasom**Mgr. Petra Pospechová**v obch. spol. ULC Čarnogurský, s. r. o.,
Bratislava, zast. JUDr. J. Čarnogurským**Mgr. Natália Prokopová**v obch. spol. HMG & PARTNERS, s. r. o.,
Bratislava, zast. Mgr. Jánom Gajanom**Mgr. Ivana Rišňovská**v Advokátskej kancelárii Kubík, Kovár
a partneri, s. r. o., Bratislava,
zast. JUDr. Karolom Kovárom**Mgr. Michal Sklenár**

u JUDr. Martina Timcsáka, Bratislava

Mgr. Miroslava Slovinská

u JUDr. Milana Weiczena, Košice

Mgr. Erika Sojková

u JUDr. Aleny Cvopovej, Zvolen

Mgr. Zuzana Svobodová

u Mgr. Romana Chudého, Piešťany

Mgr. Katarína Šangalová

u JUDr. Evy Borovskej, Bratislava

Mgr. Stanislav Šemega

u JUDr. Mareka Radačovského, Košice

Mgr. Zuzana Šimová

u JUDr. Jozefa Veselého, Veľký Krtíš

Mgr. Zuzana Štekláčová

u JUDr. Pavla Nechalú, Bratislava

Mgr. Marián Štulajter

v obch. spol. STANĚK VETRÁK

& PARTNERI, s. r. o., Bratislava,

zast. Mgr. Petrom Vetrákom

Mgr. Lucia Šuchaňová

u Mgr. Roberta Antala, Banská Bystrica

Mgr. Beáta Šukalováv obch. spol. VALIŠ LEGAL, s. r. o., Brati-
slava, zast. JUDr. Jurajom Vališom, LL.M.**Mgr. Eva Talianová**v obch. spol. ADVOKÁTI s. r. o., Brati-
slava, zast. Mgr. Jánom Buocikom**Mgr. Ing. Alexandra Tužinská**

u JUDr. Jána Reptiša, Žiar nad Hronom

JUDr. Soňa Urbaničováv obch. spol. VRBA & PARTNERS, s. r. o.,
Bratislava, zast. JUDr. Brankom Vrbom**Mgr. Miroslava Valovičová**

u JUDr. Silvie Prednej, s. r. o., Bratislava

Mgr. Ingrid Veisová

u JUDr. Attilu Nagya, Bratislava

JUDr. Peter Weisu Mgr. Stanislava Pekelnického,
Bratislava**Mgr. Martin Žilka**v obch. spol. KRAKOVSKÝ
& PARTNERS, s. r. o., Bratislava,
zast. Mgr. Martinom Krakovským**■ Zmeny v zozname
advokátskych koncipientov:****Mgr. Martina Benešová** od 1. 10. 2009
v obch. spol. Consultor Legal, s. r. o.,

Žilina, zast. JUDr. Janou Zlochovou

JUDr. Anna Čermáková od 12. 9. 2009

u JUDr. Ladislava Antalíka, Bratislava

JUDr. Jaroslav Duračinský od 1. 8. 2009v KRION PARTNERS s. r. o., Bratislava,
zast. JUDr. Máriom Klukom**Mgr. Jana Fabianová** od 5. 10. 2009

u JUDr. Kataríny Čechovej, Bratislava

Mgr. Henrieta Jakab od 9. 10. 2009

u JUDr. Laury Bíroovej, Bratislava

Mgr. Michaela Kadašiová od 1. 10. 2009

u Mgr. Simony Dobiašovej, Bratislava

Mgr. Jozef Kemp od 1. 10. 2009

u JUDr. Tibora Bernaťáka, Bratislava

JUDr. Lucia Krausová od 1. 10. 2009v obch. spol. Consultor Legal, s. r. o.,
Žilina, zast. JUDr. Janou Zlochovou**Mgr. Pavol Kubáň** od 1. 11. 2009

u JUDr. Barbary Šrutekovej, Trnava

JUDr. Viera Kuruczová od 1. 7. 2009

v obch. spol. JUDr. Dušan Pohovej

& partners, s. r. o., Bratislava,

zast. JUDr. Dušanom Pohovej

JUDr. Katarína Lešková od 1. 10. 2009

u JUDr. Daniely Sotákovej, Košice

Mgr. Barbora Némethová od 3. 9. 2009v obch. spol. alianciaadvokátov ak, s. r. o.,
Bratislava, zast. JUDr. Gertou Sámelovou
Flassikovou**Mgr. Vladimír Oros** od 1. 10. 2009v obch. spol. REVICKÝ a partneri s. r. o.,
Bratislava, zast. JUDr. Jurajom Revickým

Spracovala: Danica Ježová

Prehľad ročníka 2009

V zátvorke za menom autora je uvedené číslo bulletinu, v ktorom má publikovaný článok.

Prispievatelia do rubriky AKTUÁLNE

JUDr. Jana Biroščáková (4)
JUDr. Anton Blaha (12)
JUDr. Juraj Ďurovčík (1-2, 3, 4, 6, 7-8, 9, 10, 11, 12)
JUDr. Ing. Imrich Flassik (1-2)
JUDr. Roman Hošovský (1-2)
Marián Kačur (6)
doc. JUDr. Juraj Kolesár, CSc. (1-2, 3)
Zuzana Krútko (12)
JUDr. Soňa Kubincová, PhD. (10)
JUDr. Ján Mišura (3)
JUDr. Ondrej Mularčík (6)
JUDr. Margita Prokeinová, PhD. (9, 11)

Prispievatelia do rubriky ZAUJÍMAVOSTI

JUDr. PhDr. Stanislav Balík (1-2, 7-8, 9, 11)
JUDr. Ľubomír Chripko (5)
JUDr. Peter Kerecman (1-2, 3)
JUDr. Rudolf Maník, PhD. (4, 5)
JUDr. Peter Zelenay (3, 11)
JUDr. Jindřiška Munková (6)

Prispievatelia do rubriky ODBORNÉ PRÍSPEVKY

Mgr. Norbert Adamov, PhD. (6)
JUDr. Lucia Baňacká, PhD. (1-2, 3)
prof. JUDr. Helena Barancová, DrSc. (10)
Mgr. Iveta Cvrkalová (4)
JUDr. Stanislav Demčák (6)
JUDr. Miloš Deset (7-8, 11)
JUDr. Katarína Gešková (11)
JUDr. Adrián Graban (1-2)
Mgr. Milan Hodás (1-2)
JUDr. Jaroslav Hrivnák (7-8)
JUDr. Tomáš Hulva (4)
JUDr. Katarína Chovancová, PhD. (4)
JUDr. Branislav Jablonka, PhD. (4)
doc. JUDr. Daniel Jakubovič, PhD. (12)
JUDr. Milan Jančo (7-8)
JUDr. Peter Kerecman (1-2, 11)
Mgr. Ladislav Križan (3)
doc. JUDr. Karel Marek, CSc. (1-2)
Mgr. Ján Marônek (4)
JUDr. Mgr. Michal Mrva (6, 12)
JUDr. Anna Ondrejová (11, 12)
prof. JUDr. Oľga Ovečková, DrSc. (5)
Mag. Mgr. Marek Para (10)
JUDr. Peter Straka (7-8)
JUDr. Milan Sudzina (1-2)
JUDr. Dalimír Solčanský, LL.M. (5)
JUDr. Andrea Tomlainová, PhD. (3)
JUDr. Michal Vaľo, CSc. (9)
prof. JUDr. Peter Vojčík, CSc. (10)
JUDr. Linda Wáclavová (9)
doc. JUDr. Jozef Záhora, PhD. (5)

Obsah dvojčísla 1-2/2009

	AKTUÁLNE
2	Akcenty. Zostať neoblomný! Axel C. Filges
2	Ad Aktuálne otázky koncepcie absolútnej neplatnosti právnych úkonov podľa § 39 OZ JUDr. Ing. Imrich Flassik
3	Dohoda o vine a treste – strašiak spravodlivosti? doc. JUDr. Juraj Kolesár, CSc.
6	Každé porovnanie „kríva“ JUDr. Roman Hošovský
6	Bulletin advokacie prináša JUDr. Juraj Ďurovčík
	ODBORNÉ PRÍSPEVKY
10	Kontroverznosť procesu rozhodovania súdu o zriadení vecného bremena – 2. časť JUDr. Adrián Graban
17	Prevoditeľnosť obchodného podielu – 1. časť JUDr. Lucia Baňacká, PhD.
26	Náhrada trov konania o vylúčení majetku zo súpisu podľa § 78 ZKR JUDr. Milan Sudzina
28	Zaistenie osoby pre urážku policajta alebo inej osoby – neprimeraný zásah do osobnej slobody? Mgr. Milan Hodás
32	K pojmu „úvěř“ a smlouvě o úvěru doc. JUDr. Karel Marek, CSc.
38	Pocta Stanislavu Balíkovi k 80. narodeninám JUDr. Peter Kerecman
	SAK & SPRÁVY
40	Zo zasadnutia Predsedníctva SAK
40	Pýta(j)te sa predsedníctva
41	Podujatia organizované SAK v roku 2009
42	Rokovanie s Úradom na ochranu osobných údajov
43	Opäť na Balkáne
44	Ocenení autori v publikačnej súťaži za rok 2008
45	Z novoročného stretnutia právnikov
46	Európsky certifikát o počítačovej kriminalite a elektronickom dokazovaní
46	Zmeny v zozname advokátov za obdobie od 16. novembra 2008 do 15. januára 2009
52	Zmeny v zozname advokátskych koncipientov za obdobie od 16. novembra do 15. januára 2009
55	Zmluva o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú výkonom advokácie – DODATOK č. 1
	ZAÚJÍMAVOSTI
56	Významní slovenskí advokáti druhej polovice 19. stor. Vendelín Bohboj Kutlík JUDr. Peter Kerecman
58	Historická mozaika JUDr. PhDr. Stanislav Balík

Obsah č. 3/2009

	AKTUÁLNE
2	Európska súkromná spoločnosť – rozporný projekt Dr. Gerhard Benn Ibler
2	Cezhraničné poskytovanie právnych služieb slovenským advokátom v ČR JUDr. Ján Mišura
6	Čo je pentito? JUDr. Juraj Kolesár
4	Bulletin advokacie prináša JUDr. Juraj Ďurovčík
8	Komunitárne právo na Slovensku – päť rokov po Pozvánka na konferenciu
9	Šachový turnaj v Bratislave
	ODBORNÉ PRÍSPEVKY
10	Prevoditeľnosť obchodného podielu – 2. časť JUDr. Lucia Baňacká, PhD.
19	Dohoda medzi záložcom a záložným veriteľom o zákaze nakladania so zálohom JUDr. Andrea Tomlainová, PhD.
28	Mal by mať profesionálny futbalista na Slovensku postavenie zamestnanca? Mgr. Ladislav Križan
	SAK & SPRÁVY
35	Zo zasadnutí Predsedníctva SAK
36	Pýta(j)te sa predsedníctva
38	Z plenárneho zasadnutia CCBE v Bruseli
39	Dohovor advokátov sveta
40	Štatistický prehľad advokátskych skúšok za rok 2008
42	Zmeny v zozname advokátov za obdobie od 16. januára do 15. februára 2009
43	Zmeny v zozname advokátskych koncipientov za obdobie od 16. januára do 15. februára 2009
	ZAÚJÍMAVOSTI
45	Významní slovenskí advokáti druhej polovice 19. stor. Jozef Kohút JUDr. Peter Kerecman
50	Advokátske kľučky JUDr. Peter Zelenay

Obsah č. 4/2009

	AKTUÁLNE
2	Výnimky zo zákonov JUDr. Juraj Ďurovčík
2	Legislatívny zámer kodifikácie súkromného práva JUDr. Jana Biroščáková
7	Upozornenie Revíznej komisie SAK
8	Hospitácia v Nemecku 2009
8	Vyhlásenie Publikačnej súťaže v roku 2009
9	Karlovarské právnické dni
	ODBORNÉ PRÍSPEVKY
12	„Obžalovacia“ väzba JUDr. Branislav Jablonka, PhD.
22	Stane sa elektronický podpis „pravou rukou advokáta“? Mgr. Ján Marônek
27	Interpretace práva v teorii a praxi a právní argumentace JUDr. Tomáš Hulva
35	Do vašej knižnice: Smluvní obchodní právo. Kontrakty JUDr. Katarína Chovancová, PhD.
36	Do vašej knižnice: Obchodné spoločnosti. Aktuálne otázky a problémy Mgr. Iveta Cvrkalová
	SAK & SPRÁVY
38	Zo zasadnutia Predsedníctva SAK
38	Advokátom do pozornosti
39	Pýta(j)te sa predsedníctva
40	Postrehy zo stretnutia prezidentov advokátskych komôr strednej Európy
43	Zo zasadnutia Stáleho výboru CCBE vo Viedni
44	Zmeny v zozname advokátov za obdobie od 16. februára do 15. marca 2009
46	Zmeny v zozname advokátskych koncipientov za obdobie od 16. februára do 15. marca 2009
	ZAÚJÍMAVOSTI
50	Založení <i>Společnosti pro historii advokacie</i> JUDr. Rudolf Maník, PhD.
50	Oprava
51	Advokáti a monstreprocesy 20. storočia – 1 časť JUDr. Rudolf Maník, PhD.

Obsah č. 5/2009

	AKTUÁLNE
2	Kvalitný nový servis pre advokátov
3	Renesancia štátu Dr. Reinhard Müller
3	DO POZORNOSTI advokátom
4	Dohovor OSN o zmluvách o medzinárodnej kúpe tovaru a jeho jednotná aplikácia
	ODBORNÉ PRÍSPEVKY
10	Výška úrokov z omeškania po novele Obchodného zákonníka prof. JUDr. Oľga Ovečková, DrSc.
14	Rekodifikácia trestného práva hmotného v Českej republike doc. JUDr. Jozef Záhora, PhD.
19	Zabezpečovací prevod práva – aplikačná a rozhodovacia prax JUDr. Dalimír Solčanský, LL.M.
	SAK & SPRÁVY
28	Zo zasadnutia Predsedníctva SAK
28	Pýta(j)te sa predsedníctva
29	Aktivity SAK v oblasti náhrad trov obhajoby <i>ex offio</i>
29	UPOZORNENIE
30	Z rozhodovacieho procesu Revíznej komisie SAK
31	Zo zasadnutia Stáleho výboru CCBE
33	Zasadnutie pracovnej skupiny CCBE
34	Stretnutie s prezidentom IBA
36	Návšteva zástupcov Ontárijskej advokátskej komory
37	Zmeny v zozname advokátov za obdobie od 16. marca do 15. apríla 2009
38	Zmeny v zozname advokátskych koncipientov za obdobie od 16. marca do 15. apríla 2008
	ZAÚJÍMAVOSTI
40	Advokát chess open Bratislava 2009 7
43	Advokáti a monstreprocesy 20. storočia – 2 časť JUDr. Rudolf Maník, PhD.

Obsah č. 6/2009

	AKTUÁLNE
2	Právo – moderný prostriedok modernej doby JUDr. Ondrej Mularčík
3	Vykupovanie akcií od menšinových akcionárov (uplatnenie práva výkupu „squeeze-out“) Marián Kačur
4	Bulletin advokacie prináša JUDr. Juraj Ďurovčík
6	Publikačná súťaž BSA v roku 2009
	ODBORNÉ PRÍSPEVKY
8	O záväznosti judikatúry v podmienkach Slovenskej republiky JUDr. Stanislav Demčák
14	Zrušenie darovania, odstúpenie od zmluvy a kataster nehnuteľností Mgr. Norbert Adamov, PhD.
18	K niektorým problémom časovej pôsobnosti normatívnych právnych aktov Mgr. Michal Mrva
	SAK & SPRÁVY
26	Zo zasadnutia Predsedníctva SAK
26	Pýta(j)te sa predsedníctva
27	Európsky certifikát o boji proti počítačovej kriminalite a o elektronickom dokazovaní Vzdelávací program pod záštitou SAK
29	Výročný kongres AIJA v Budapešti
30	Zo spoločného rokovania s Maďarskou advokátskou komorou
32	Ponuka dvojmesačnej stáže v Paríži
33	Hospitácia 2008 v Spolkovej republike Nemecko
36	Zmeny v zozname advokátov za obdobie od 16. apríla do 15. mája 2009
37	Zmeny v zozname advokátskych koncipientov za obdobie od 16. apríla do 15. mája 2009
	ZAÚJÍMAVOSTI
39	Advokáti a monstreprocesy 20. storočia – 3. časť JUDr. Rudolf Maník, PhD.
42	In memoriam Eduarda grófa von Westphalen zu Fürstenberg JUDr. Jindřiška Munková

Obsah dvojčísla 7-8/2009

	AKTUÁLNE
2	NEPREHLIADNITE! Autorizácia zmlúv o prevode nehnuteľností advokátmi
3	Bulletin advokacie prináša JUDr. Juraj Ďurovčík
4	Slovenské dni obchodného práva
6	X. Lubyho právnické dni
6	Knižné novinky práve v predaji
7	Publikačná súťaž BSA v roku 2009
	ODBORNÉ PRÍSPEVKY
8	Význam dobrej viery v súkromnom práve JUDr. Milan Jančo
27	Legálna definícia zločineckej skupiny JUDr. Miloš Deset
36	Súdne rozhodnutie: Pôžička – zabezpečovací prevod práva – dobré mravy JUDr. Peter Straka
45	Význam medzinárodného práva súkromného a procesného pre medzinárodnú spoluprácu (Recenzia) JUDr. Jaroslav Hrivnák
	SAK & SPRÁVY
54	Zo zasadnutia Predsedníctva SAK
54	Pýta(j)te sa predsedníctva
55	Advokátske skúšky
55	Z rozhodovacieho procesu Revíznej komisie SAK
56	Verejné napomenutie
58	Z plenárneho zasadnutia CCBE v Kodani
59	Zasadnutie pracovnej skupiny CCBE v Bruseli
60	Karlovarské právnické dni 2009
61	Stretnutie s Európskym ombudsmanom
62	Zmeny v zozname advokátov za obdobie od 16. mája do 15. júna 2009
63	Zmeny v zozname advokátskych koncipientov za obdobie od 16. mája do 15. júna 2009
65	Za JUDr. Václavem Mandákem, CSc.
	ZAÚJÍMAVOSTI
66	Historická mozaika JUDr. PhDr. Stanislav Balík
68	Krst knihy JUDr. Antona Blahu
70	Prvý golfový turnaj advokátov

Obsah dvojčísla 9/2009

	AKTUÁLNE
2	Postup podľa asperačnej zásady v konaní o dohode o vine a treste JUDr. Margita Prokeínová, PhD.
3	NEPREHLIADNITE! Autorizácia zmlúv o prevode nehnuteľností advokátmi
3	Ústavný súd verzus špeciálny súd JUDr. Juraj Ďurovčík
4	Slovenské dni obchodného práva
5	Jedinečné kníhkupectvo pre advokátov
6	Bulletin advokacie prináša JUDr. Juraj Ďurovčík
7	Publikačná súťaž BSA v roku 2009
	ODBORNÉ PRÍSPEVKY
8	K zadržaniu vodičského preukazu pre neplnenie výživného JUDr. Michal Vaľo, CSc.
17	Elektronický podpis – aplikačné problémy spojené s jeho využívaním JUDr. Linda Wáclavová
	SAK & SPRÁVY
24	Z rozhodovacieho procesu Revíznej komisie SAK
24	Prehliadka advokátskej kancelárie
25	Postup advokáta pri prehliadke jeho advokátskej kancelárie – úprava v zmysle zákona. č. 301/2005 Z. z. (Trestný poriadok v znení noviel)
28	Pýta(j)te sa predsedníctva
30	Spoločné rokovanie predsedníctiev ČAK a SAK
33	Obzretie sa za Okrúhlym stolom 2009
34	Zmeny v zozname advokátov za obdobie od 16. júna do 15. júla 2009
38	Zmeny v zozname advokátskych koncipientov za obdobie od 16. júna do 15. júla 2009
	ZAÚJÍMAVOSTI
41	Historická mozaika JUDr. PhDr. Stanislav Balík

Obsah č. 10/2009

	AKTUÁLNE
2	Daň z pridanej hodnoty JUDr. Soňa Kubincová, PhD.
4	„Naša ústava“ alebo „mali sme šťastie?!“ JUDr. Juraj Ďurovčík
5	Bulletin advokacie prináša JUDr. Juraj Ďurovčík
	ODBORNÉ PRÍSPEVKY
10	Know-how a jeho ochrana prof. JUDr. Peter Vojčík, CSc.
17	Nedostatky v stanovovaní hodnoty omamných látok Mag. Mgr. Marek Para
23	Pracovný pomer na určitú dobu v judikatúre Súdneho dvora ES prof. JUDr. Helena Barancová, DrSc.
	SAK & SPRÁVY
32	Zo zasadnutí Predsedníctva SAK
34	Publikačná súťaž BSA v roku 2009
34	Verejné napomenutie
35	Pýta(j)te sa predsedníctva
36	Diskusia za okrúhlym stolom k návrhu zákona o sudcoch
38	Advokátom na diskusiu: Návrh stanoviska Predsedníctva SAK k problematike reklamy
40	Seminár o americkom práve pre advokátskych koncipientov a mladých advokátov
41	Výročný kongres AIJA v Budapešti a iné aktivity AIJA
42	Návšteva kolegov z Walesu
44	Z činnosti Európskeho ombudsmana
45	Zmeny v zozname advokátov za obdobie od 16. júla do 15. septembra 2009
47	Zmeny v zozname advokátskych koncipientov za obdobie od 16. augusta do 15. septembra 2009

Obsah dvojčísla 11/2009

	AKTUÁLNE
2	Stanovisko Daňového riaditeľstva SR
2	Hospitácia v Nemecku v roku 2010
3	Niekoľko postrehov a poznámok k dohode o vine a treste JUDr. Margita Prokeiová, PhD.
5	Bulletin advokacie prináša JUDr. Juraj Ďurovčík
5	Informácia o 5. sneme ČAK
	ODBORNÉ PRÍSPEVKY
6	Rozhodnutia súdneho dvora ES o predbežných otázkach v trestných veciach JUDr. Anna Ondrejová
16	Objekt skutkovej podstaty trestného činu úverového podvodu JUDr. Miloš Deset
21	Odklad vykonateľnosti súdneho rozhodnutia a jeho vplyv na exekučné konanie JUDr. Katarína Gešková
27	Do vašej knižnice: Komunitárne právo v judikatúre ústavných súdov SR a ČR JUDr. Peter Kerecman
	SAK & SPRÁVY
30	Zo zasadnutia Predsedníctva SAK
30	Záujemcom o preukaz CCBE
31	Zo zasadnutia Stáleho výboru CCBE
31	Pýta(j)te sa predsedníctva
32	Nový súdny rok v Británii slávnostne otvorený
34	Jubilejné 15. Slovenské dni obchodného práva
38	Seminár v Luxemburgu
39	Zmeny v zozname advokátov za obdobie od 16. septembra do 15. októbra 2009
41	Zmeny v zozname advokátskych koncipientov za obdobie od 16. septembra do 15. októbra 2009
	ZAÚJÍMAVOSTI
44	Advokátske kľučky 2010 <i>Pozvánka na tradičné lyžiarske podujatie</i>
45	VI. konferencia o histórii advokácie
46	Historická mozaika JUDr. PhDr. Stanislav Balík

Obsah č. 12/2009

	AKTUÁLNE
2	Advokáti a november 1989 JUDr. Anton Blaha
3	Z nemeckej judikatúry Obhajca zašiel pridálek – urazil nositeľa sudcovského talára
4	Bulletin advokacie prináša JUDr. Juraj Ďurovčík
8	Zákutia mediálneho práva knižne Zuzana Krútko
9	Oznámenie Slovenskej advokátskej komory o povinných platbách advokátov
	ODBORNÉ PRÍSPEVKY
10	Rozhodnutia súdneho dvora ES o predbežných otázkach v trestných veciach JUDr. Anna Ondrejová
21	Kauzálna príslušnosť slovenských súdov v kazuistickej interakcii doc. JUDr. Daniel Jakubovič, PhD.
28	Procesné spoločenstvo v prípadoch delenej zodpovednosti za škodu (podľa ust. §182 a nasl. ZP a podľa ust. §438 ods. 2 OZ) JUDr. Mgr. Michal Mrva
	SAK & SPRÁVY
32	Zo zasadnutia Predsedníctva SAK
32	Memorandum o spolupráci
33	Pýta(j)te sa predsedníctva
33	Politické procesy v Československu
34	Advokátske skúšky
34	Mlčanlivosť advokátov, ochrana údajov a e-justice
35	Hospitácia v Nemecku 2009
38	Zmeny v zozname advokátov za obdobie od 16. októbra do 15. novembra 2009
38	Zmeny v zozname advokátskych koncipientov za obdobie od 16. októbra do 15. novembra 2009
40	Dar Nadácie slovenskej advokácie
42	Prehľad ročníka 2009

bulletin slovenskej advokácie

Mesačník Slovenskej advokátskej komory
Vychádza desať ráz do roka
(8 riadnych čísel a dve dvojčísla)
Náklad 5 200 ks

Redakčná rada:

JUDr. Jozef Brázdil (predseda)
JUDr. Ing. Imrich Flassik (podpredseda)
Mgr. Marek Benedik
doc. JUDr. Milan Ďurica, PhD.
JUDr. Zuzana Ďurišová
JUDr. Roman Hošovský
JUDr. Ondrej Mularčík
prof. JUDr. Oľga Ovečková, DrSc.
JUDr. Alexander Škrinár, CSc.
JUDr. Marek Števček, PhD.
Mgr. Roman Toman, PhD.
JUDr. Andrea Tomlainová, PhD.
prof. JUDr. Peter Vojčík, CSc.

Výkonná redaktorka:

PhDr. Naďa Ondrišová, ondrisova@sak.sk
tel.: 02/5296 1236
Administrácia:
PhDr. Edita Tyrolerová, tyrolerova@sak.sk
tel.: 02/5296 1556

Sídlo redakcie:

SAK, Kolárska 4, 813 42 Bratislava
tel.: 02/5296 1556, 5296 1236
fax: 02/5296 1554, 5292 4056

Vizuálna koncepcia a grafická úprava:

Ladislav Blecha
Predtlačová príprava:
Helondia, s. r. o., Bratislava
Tlač:
Print Hall, s. r. o., Bratislava

Objednávky bulletinu a inzercie:

Kancelária SAK
Kolárska 4, 813 42 Bratislava
fax: 02/5292 4056, 5296 1554

reg. č. MK SR: 1212/95

ISSN 1335-1079

Uzávierka odbornej časti: 4. 12. 2009
Uzávierka redakčnej časti: 9. 12. 2009
Toto číslo vyšlo 30. 12. 2009

Foto na obálke www.fotolia.com

Pokyny pre autorov odborných článkov

1. Do redakcie treba poslať rukopis v elektronickej podobe.
2. Treba uviesť meno a priezvisko autora (autorov), vedecké a akademické hodnosti, povolanie, adresu pracoviska a trvalého bydliska, rodné číslo, kontakty (telefónne číslo, e-mailovú adresu).
3. Titulok príspevku má byť krátky, vecný, výstižný. Pri dlhších príspevkoch sa odporúča krátky úvod (perex) objasňujúci výber témy. Dlhý text je vhodné členiť medzititulkami.
4. V texte treba dôsledne dbať na presnú identifikáciu osôb a inštitúcií. U osôb nasleduje po akademických tituloch meno a priezvisko, v prípade potreby i vedecká hodnosť. Ak nie je známy slovenský prepis zahraničných hodností alebo ich uvedenie nie je podstatné vzhľadom na informačnú a protokolárnu potrebu, tak ich možno vynechať. Názvy zahraničných a medzinárodných inštitúcií sa uvádzajú v plnom pôvodnom názve (prípadne so skratkou v zátvorke). Ak existuje zaužívaný slovenský prepis, treba ho dôsledne používať, inak je potrebný čo najpresnejší preklad do slovenčiny.
5. Poznámky v texte treba označovať číslom bez zátvorky a bez bodky. Pri citovaní bibliografických údajov treba dodržať nasledovnú schému:
Priezvisko1, M. – Priezvisko2, M.: **Názov diela. Prípadný podtitul.** Miesto vydania : Vydavateľ, ROK, s. XY.
6. Autor pripojí krátku **anotáciu** v rozsahu do 600 znakov vrátane medzier, v ktorej zhrnie problematiku článku, svoje stanoviská a vývody. Redakcia zabezpečí preklad anotácie do angličtiny a nemčiny.
7. Autor tiež napíše **stručnú informáciu** o svojom aktuálnom odbornom pôsobení a prípadne o iných skutočnostiach, ktoré považuje za dôležité v súvislosti s obsahom článku. Táto informácia bude uverejnená na prvej strane príspevku v graficky oddelenej ploške.
8. Maximálny odporúčaný rozsah odborného článku je 34 000 znakov vrátane medzier, čo zodpovedá cca 6 stranám v bulletine. Maximálny odporúčaný rozsah recenzie, poznámky, správy z podujatia, úvahy na aktuálnu tému a pod. je 4 500 znakov vrátane medzier.
9. O zaradení príspevku do konkrétneho čísla a výške autorského honoráru rozhoduje redakčná rada Bulletinu slovenskej advokácie. Vyslovuje sa k obsahu a forme spracovania príspevku, prípadne konzultuje s autorom možné úpravy a doplnky. Môže požiadať autora o skrátenie príspevku alebo rozdeliť dlhý článok do viacerých čísel. Vyhradzuje si tiež právo uverejniť svoj kolektívny názor k publikovanému príspevku.
10. Redakcia bulletinu si vyhradzuje právo upraviť názov príspevku, medzititulky, vykonať v rukopise potrebné štylistické, jazykové a technické úpravy.
11. Tesne pred publikovaním dostane autor svoj príspevok na odsúhlasenie redakčných zásahov a na prípadné doplnenie a aktualizáciu. Autorizovaný príspevok sa uverejní bez ďalších redakčných zásahov.
12. Príspevky sa uverejňujú na základe písomného súhlasu autorov na osobitnom redakčnom formulári. Nevyžiadané rukopisy redakcia nevracia.

bulletin slovenskej advokácie

VYDÁVA SLOVENSKÁ ADVOKÁTSKA KOMORA